

INTERNET

KÜLÖNSZÁM

Szex, videó, zene
Az internet sötét oldala

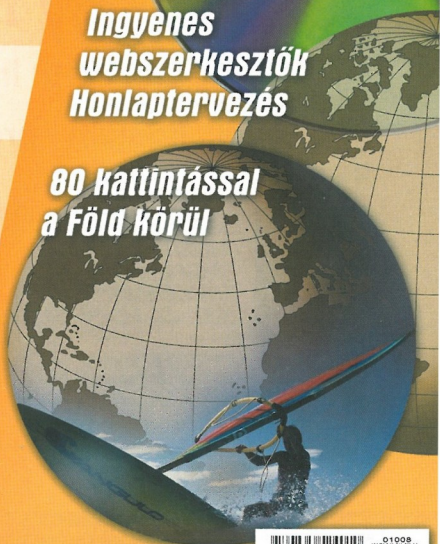
Világháló
mindenkinek

- ✓ **Hálózati orgazdák**
Illegális tartalmak
- ✓ **Igazgyöngyök**
Barangolás a hálón
- ✓ **A kincsesbánya**
Usenet és FTP
- ✓ **Adatkém-elhárítás**
Lépésről lépésre
- ✓ **Pingvin a hálóban**
Internet Linux alatt
- ✓ **Fényképalbum öt lépésben**
Világraszóló képtár
- ✓ **Elég a reklámokból!**
Spam szűrés
- ✓ **Hírvadászat**
A hírsoportok használata

Zenei feketepiac
MP3-cserélő
rendszerek

Ingyenes
webszerkesztők
Honlaptervezés

80 kattintással
a Föld körül

Fedezze fel velünk az internet rejtjelmeit!

Az új Intel® alapú Itanium™ processzor számára nincs lehetetlen, hiszen már most a jövő megoldásaival rendelkezik. Ezen forradalmi technológia társt fejlesztőjeként, a HP – elsőként a piacon – az Itanium™ alapú rendszerek széles skáláját kínálja. Az rx4610, rx9610* szerveren vagy az i2000 munkaállomáson könnyedén futtatható több különböző operációs rendszer (Windows, Unix, és Linux) egy platformon. Sőt legújabb finanszírozási, tanácsadási és szervizelési szolgáltatásainak köszönhetően a HP segítségével még ennél is többet kihozhat rendszeréből. Egyszóval vegye fel a versenyt még ma, hogy képes legyen a HP Itanium™ alapú rendszereinek előnyeivel megővni beruházásait holnap! Tegye meg ezt a nagy ugrást!

* Csak hp-ux

Ugorjon egy nagyot

HP Itanium™ szerver

Intel® Itanium™ processzossal!

Az Intel® Itanium™
Instruction Set
az Intel és
a Hewlett-Packard
közös fejlesztése.

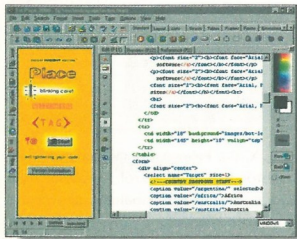

ten years
in Hungary

Ha még többre kíváncsi a hp szerverekkel kapcsolatban, látogassa meg honlapunkat: www.hp.hu/itanium

Ingyenes web-szerkesztők

10

Nem mindenki szeretne sokat fizetni egy web-szerkesztőért, mint a Deramweaver vagy a Frontpage, csak hogy saját privát honlapját elkészítse. Írásunkban ingyenes és sok szolgáltatást nyújtó szerkesztő programokat ajánlunk.

80 kattintással a Föld körül

22

A világháló végtelenek a lehetőségek. Mindenki elérheti rajta azt, amire vágyik. Azonban aki azt gondolja, hogy a hálón való barangolás teljes egészében átveszi például a könyvek, térképek szerepét, bizony téved. Ez az online útvonaltervezők esetében is igaz, mert azok még nem helyettesíthetik teljesen az autótalásokat.

Szex, videó, zene, szoftver

45

Aki az interneten illegális eredetű dolgokat vagy programokat kínál fel, büntetést követ el. Ezért az egyéni felhasználóknak sem árt az óvatosság.

Computer

INTERNET különszám
XII. évfolyam 2001./8.

Felülső szerkesztő: Gyarmati László
Szerzők: Nagy Emese, Nákovics László
Tervezőszerkesztő: Iszika Ildikó
Cimlaptervező: Szincskás László

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: www.computerpanorama.hu

Tartalmaz:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Felülső kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetés-szerkesztő: Kuba Ildona
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Az INTERNET különszámot készítette:

Levélváltás: HVG Press
Nyomtatás: Szegedi Kossuth Nyomda Kft.
6723 Szeged, Maklósok út 1.
Felülső vezető: Gera Imre ügyvezető igazgató

ISSN: 0865-5243

KORKEP

Érdekes weboldalak -
Igazgyöngyök 4

SZOFTVER

Honlaptervezés -
Ingyenes web-szerkesztők 10
Internet Linux alatt -
Pinguin a hálóban 14
Védelem nem kívánt e-mailek ellen -
Elég a reklámokból 18
Forte Free Agent -
Hírvadászat 30
Usenet és FTP -
A kincsébánya 37
Credible WebThumb 1.0 -
Fényképalbum öt lépésben 43

SZOLGÁLTATÁS

Online útvonaltervezők -
80 kattintással a Föld körül 22

BIZTONSÁG

Lépésről lépésre -
Adatkém-elhárítás 27

ALKALMAZÁS

Illegális tartalmak -
Hálózati orgazdák 32

SZÓRAKOZÁS

Web-rádiók -
Világvevő készülékek 40

JOG

A hálózat sötét oldala -
Szex, videó, zene, szoftver 45

HÍREK

Egyszerű honlapoktól
az összetett portálokig 47
London mini-ütökönyv 47
Megújult a FigyelőNet 48
Lépéselőnyben az EuroWeb 48
Qualitysoft a Müncheni
Systems 2001 szakszáción 48
Cisco PIX 501 Firewall 49
Ár összehasonlító oldal 49
Az Internet új világa 49
Gigabites hálózat épül a hazai
felhasználóknak 50
A Canon Európa kezében a Fotango 50

ÉRDEKES WEBOLDALAK

Igazgyöngyök

A Computer Panoráma olvasói megszokhatták, hogy minden hónapban ajánlunk olyan helyeket, ahol érdekes, látványos, különleges weboldalakat találhatnak. Most a virtuális hálóban fennakadt gyöngyszemek közül válogattuk ki a legjobbakat, az igazgyöngyöket.

Ez a mi bolygónk

November közepén kezdődött az a kutatási téma, amelynek során kérdéseket tesznek fel különböző témákban. Így a hiedelmekről, reményekről, félelmekről, azok hasonlóságáról és eltéréséről. Nyolc téma közül választhatunk, ahol húsz kér-

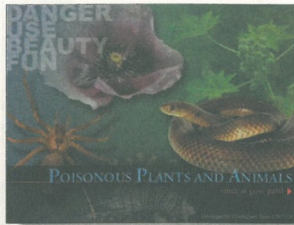

désre kellene választ adnunk. Ha felelünk, akkor összehasonlíthatjuk válaszainkat másokéval is. Természetes, hogy nem lehet az egész világot mintavetlezní, de olyanokat is megpróbálnak elérni, akik nem rendelkeznek hálózati kapcsolattal. A kérdezők mobil számítógépekkel és telefonokkal járják a világot, az Amazon dzsungelétől Pápa-Uj-Guinea-ig, eljutva a nagyon alacsony fejlettségű területekre is.

<http://www.planetproject.com/>

Veszélyes világ

Megismerhetjük a mérgező növényeket és állatokat, és nem árt, ha ezekre gyermekeinket is figyelmeztetjük. Képeket láthatunk, ismertetőket olvashatunk. Fontos adatokat tudhatunk meg például az álomfű, a réti boglárka, a gyűszűvirág, a bürök, a pipacs, a paradicsom mérgező terméseiről, és a különböző veszélyes állatokról.

Az oldalon hemzsegnek a mérges kígyók, a medúzák, a mérges ráják, méregnyíl békák. Persze nem maradnak ki a veszélyes rovarok sem, a hangyák, a fekete özvegy, a legyek, a tarantulák, a természetek és a darazsak sem. Olvashatunk a különböző egyedek méregtanáról, és olyan különleges állatokról is, mint az a skorpió fajta, amelyik ötszáz napig is él evés nélkül, vagy amelyek soha nem isznak vizet.

<http://library.thinkquest.org/C007974/>

Web-oldal tervezés

Ezen a címen megpróbálták összegyűjteni azokat a tanácsokat, amik hasznosak lehetnek a programozók számára is. Cikkeket olvashatunk művészi és technikai fogásokról, a programozási nyelvekről (ASP,

SQL, XML). Fejezeteket találhatunk a tervezésről és a grafikákról. Természetesen kész csomagokat is kínálnak megvételre, de ez nem kötelező.

<http://www.developersnetwork.com/>

Gutenberg Biblia

Ez volt az első nyomtatásban megjelent könyv, amit cserélhető betűkkel készítettek. A nyomtatás feltalálása volt az első lépés az emberi civilizáció fejlődéséhez. A British Library a japán Keio Egyetem kutatóinak közreműködésével elkészítették a Gutenberg Biblia mását. A szakértelemmel készített elektronikus másolat jobb lehet-

ségeket biztosít a dokumentum vizsgálatához, mintha azt a valóságban kézbe vennénk. A hálózaton a Gutenberg Bibliának 180 változata található meg.

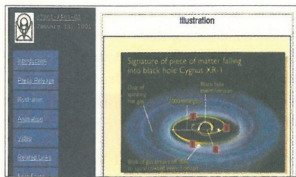
<http://prodigi.bl.uk/gutenberg/default.asp>

Közvetlen bizonyíték a fekete lyuk elméletre

A Hubble űrtávcsővel olyan felvételeket készítettek, amelyeken a jeleket egy fekete lyuk elnyelte, vagyis a jelek egyszerűen eltűntek. A távcső az ibolyántúli sugarak elnyelését vizsgálta. A vizsgálat során a fény elhalványult, majd eltűnt az előre megjósoltak szerint, mint a gázt szívta magába a lyuk, semmi sem szivárgott ki. A kutatók ezt közvetlen bizonyítéknak tekintik a fekete lyuk elmélet igazolására. Az oldalon a folyamat animációját is megnézhetjük.

<http://oposite.stsci.edu/pubinfo/PR/2001/03/pr.html>

Barangolás a hálón

Modern művészet

Az oldalon arra törekednek, hogy a digitális művészettel a felhasználókat tanítsák, és azokat nem üzleti vagy verseny célból mutassák be. Rövid montázsokat, videókat, rajzfilmeket, dokumentumokat, beszámolókat és vázlatokat találhatunk itt. Azok számára készült az oldal, akik meg szeretnék ismerkedni a média le-

hetőségeivel. Persze, azért a humor sem hiányozhat. Az oldal letöltése kicsit lassú, és a lejátszáshoz Flash 4 plugin is szükséges.

<http://www.webflicks.org/>

Rövid beszámoló az űrállomásokról

Rengeteg szabad szemmel is látható eszköz kering a Föld körül. Főleg, ha tudjuk, hol keressük azokat. Az első címen a német Űrvizsgáló Központ adatait találhatjuk időrendi táblázatba foglalva, mikor melyik objektumot láthatjuk a fejünk fölött, a saját helyi időnek megfelelően. Megadhatjuk földrajzi helyünket is a szélességi és hosszúsági fokokkal, amit magunk gépelünk be, de egy táblázatból, ami

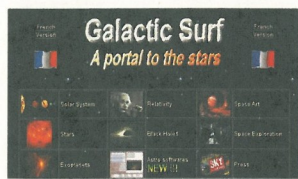

több mint kétmillió földrajzi helyet tartalmaz, ki is választhatjuk azt. Rajzok segítenek, hogy megtalálhassuk a sok műholdat, űrállomást és űrrepülőgépet. Az oldal hasonlít a NASA nyomkövető oldalához, de könnyebb használni.

<http://www.heavens-above.com/>
NASA:
<http://liftoff.msfc.nasa.gov/RealTime/JTrack/>

Útikalauz a világ-egyetemhez

Ezen a címen egy kétnyelvű (angol, francia), egyedi űrportállal találkozhatunk. A részecske fizika, a földöntúli élet lehetőségé-

gével, az űrutatással kapcsolatos kérdéseinkre kaphatunk választ. Linkeket is találhatunk ezekhez a témákhoz. Ha már elegendő van a tudományos magyarázatokból, ellátogathatuk a hónap oldalára, vagy egy fotókiállításra is. Persze itt is minden az űrről szól.

<http://galacticsurf.free.fr/>

Gyerekkold

Sokszor hallhatunk és láthatunk olyan meséket, amik borzalmaskak és nem gyerekeknek valók. Ezen a címen élvezetes, szórakoztató és valóban gyerekeknek szó-

lő gyűjteményt találhatunk. Középkori törpék játszanak fuvalóikon, sárkányok repkednek az ablakon keresztül. A látogatók kirakkal próbálkozhatnak. Végre a ki-

csikre is gondoltak. Az oldal gyönyörű megjelenítéséhez azonban itt is szükséges a Flash 4 plugin.

<http://www.bigblue.com.au/>

Angol kertek

Ezek bármennyire is aprólékosan megtervezettek, mégis természetesnek hatnak, persze ha jól készítették el. Most kiderül, mennyi munka van egy szép látvány mögött. Egy díjnyertes kerttervező oldalába pillanthatunk be. Meglehetősen árón tervet is készíthetünk, kívánságunk szerint. A példák szemet gyönyörködtetők, és megvalósíthatóknak tűnnek. Ingyenes tanácsokat és tippeket is kaphatunk.

<http://www.spidergarden.com/>

Tornádó túrák

Nekünk kisé bizarnak tűnhet, hogy valaki ilyesmiben részt vegyen, de sokan vannak, akiknek ez a mániájuk. Útmutatást olvashatunk az ilyen kirándulásokhoz és az előre jelzett időjárási jelenségekről. Áránajlatot kapunk az tornádók közelébe eső motelekről. A túrák Colorado és Oklahoma államokba hívnak bennünket, áruk 2400 dollár körüliek, az élmény pedig felejthetetlen.

<http://www.tempestours.com/>

Utazók tanácsai utazóknak

Cikkeket olvashatunk, képeket nézhetünk mások élményeiről. Így eljuthatunk például a következő helyekre: New York, Jakarta, Berlin, Bruges, Las Vegas, St. Lucia, Amsterdam, Hawaii. A legjobb szál-

láhely és kölcsönzési tippetek olyanoktól tudhatjuk meg, akik már jártak ezeken a helyeken és maguk is kipróbálták azt, amit ajánlanak.

<http://www.igogo.com/>

Kajakkal az Antarktisz körül

Három új-zélandi fiatal elhatározta, hogy körül hajózzák az Antarktisz-félszigetet, vagyis 1 200 km-t tesznek meg kajakkal. Bár ott most nyár van, egyáltalán nem veszélytelen az utazás. A hatetes út során jéggel, hóval, leopárd fókával talál-

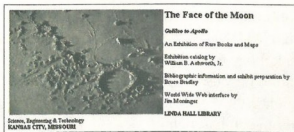

kozhatnak, hurrikán erősségű szél és nagy hideg kísérheti őket. Nem csoda, ha erre az útra eddig még senki nem vállalkozott ily módon. Riportot olvashatunk az utazásról, és térképen is nyomon követhetjük őket.

<http://www.adventurephilosophy.com/index.htm>

A Hold

Már ötszáz éve próbálják titkait megfejteni. Az első holdtérkép Galilei kezétől származik. Az ő rajzával nyitották meg azt

a kiállítás, amelyen ritka képeket és könyveket mutattak be. Nem csak tudományos szempontból érdekes ez a bemutató. Történelmi áttekintést nyújt a nyomtatás, a látcső, a fényképezés és a távolságmérés területeiről is.

<http://www.lhl.lib.mo.us/pubserv/hos/moon/cover.htm>

Óceánok az űrből nézve

Miért tanulmányozzák az óceánokat az űrből és nem közvetlen közelből? Most erre a kérdésre is választ kaphatunk. Amennyiben a Földet egy egységes élő rendszer-

nek tekintjük, akkor egy olyan külső pontot kell a vizsgálatához keresni, ahonnan a dolgokat olyannak láthatjuk, ahogyan még nem közelítették meg. Ez remek lehetőségeket nyújt például az időjárás előrejelzéshez is.

<http://oceans.nasa.gov/>

Ősi építkezés

Mit használtak a görögök és a rómaiak az építkezésekhez, hogyan terveztek meg épületeiket? Leírást olvashatunk a szobák beosztásáról, az időjárás és földrajzi szempontokról, az ókori építkezésről, az oszlopokról, boltozatokról, kupolákról.

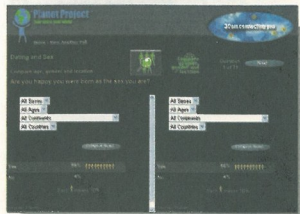
Persze utalásokat találhatunk a témával részletesebben foglalkozó oldalakra is. Remek irodalmi gyűjteményt és szöszedetett is kaphatunk ezen a címen.

http://omega.cohums.ohio-state.edu/classes/cia506.W99.mlm/construction/const_eng.html

Naprendszer szimulátor

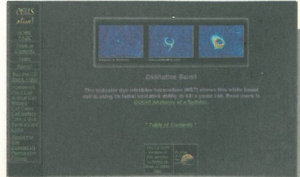
A Nasa csodálatos rendszert készített. A környezet lélegzetelállító. Megnézhetjük az Io-t, a Jupiter holdját, ahogy a Galileo űrszondáról, vagy szomszédjáról, az Európáról látható. Az alaposág meglepő. Hiába várjuk, hogy a legendás monolit jelenjen meg a szemünk előtt, a figyelmeztetéssel, hogy maradjunk távol az Európától. A valóság azonban legalább annyira káprázatos, mint a klasszikus sci-fi. Naprendszerünk minden pontjára elugorhatunk egy pillant alatt és arra nézhetünk, amerre csak tetszik. A képek folyamatosan változnak, hiszen minden a valós időben zajlik. Még azt is megudhatjuk, hogyan látnánk a Földet a Hold valamelyik kráterének szelénélve. A látottak bizonyára sokakat megbabonáznak majd.

space.jpl.nasa.gov/

A sejtek

Ezen az oldalon animációkat és leírásokat találhatunk belső titkainkról, a sejtek működéséről, vagyis a sejtbiológiáról. Interaktív térképek a növényi, állati és bakteriális sejtekről, rövid magyarázatok a szerkezeti felépítésükről. A témába vágó nagy

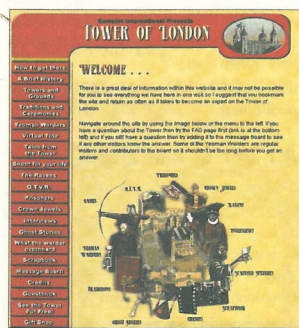
Barangolás a hálón

hivatkozás gyűjteményben is kutathatunk. A betűrendes útmutató sokaknak könnyebbé teheti a keresést. A gazdag anyagban összehasonlíthatjuk például a sperma és vírusok méretét, de az is kiderül, miért varázdunk az atkáktól. Az angol mellett francia, német, spanyol olasz nyelven is elolvashatjuk az ismereteket. Persze vásárolhatunk is, a témához kapcsolódó videófelvételeket tartalmazó CD-t.

www.cellsalive.com/index.htm

Tower

Az oldal nem tükrözi a hely történelmi borzalmait. Nem láthatunk kínzó kamrákat és eszközöket. Megismerhetjük azon-

ban a hely történetét, megnézhetjük a 360 fokban panoráma képét, kém és szellem történeteket olvashatunk. Láthatjuk a koronázási ékszereket, riportokból ismerhetjük meg az őrk életét.

<http://www.tower-of-london.com/>

Küldjön képeslapot

A világ bármelyik tájáról küldhet egy képeslapot ismerőseinek ennek az oldalnak segítségével. Bizonyára csodálkozni fognak, és a telefonhoz kapnak, hogy vajon tényleg elutazott-e. A valódi képeslapon, az országunk megfelelő valódi helyéig, az

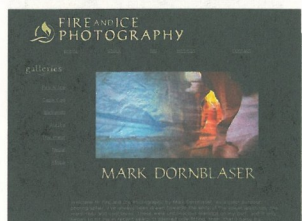
www.computerpanorama.hu

és számítógéppel készült, de kézírásnak tűnő személyes üzenetünk. Kicsit furcsának találhatják a magyarázatot, de mégis köszönik majd, hogy rájuk gondolt. Egy-egy képeslap elküldésének ára a távolságtól függ. Kettő és tíz dollár között változik.

www.postcardland.com/

Fényképek

Ezen az oldalon kiváló tájképeket, utazási cikkeket találhat hivatásos fotósok, írók közreműködésével. Türelem és művé-

szet. Ezek jellemzik az oldal tervezőjét, aki már gyerekkora óta készíti utazásairól a képeket. Bejárta a világot Alaszkától, az Antarktiszig, Afrikától Ausztráliáig. Azért készít fotókat, hogy megőrizze a tájakat legálább képeken, eredeti állapotukban, mielőtt az ember beavatkozott volna a természet rendjébe. A kiállítás több részre oszlik. Megismerhetjük a jég és tűz világát, a magasságot és a tenger mélységét, a folyót és az eget. Gazdag színvilág, drámai ellentétek, csodálatos felvételek. Nem csak az amatőrök, de a profik is irigykedhetnek.

www.fireandicephoto.com/

Botanikai enciklopédia és szótár

Elérkezett a kertészkedés ideje. Végére járhatunk olyan titkoknak, vajon a más kertje miért zöldebb. Mi okozhatja növé-

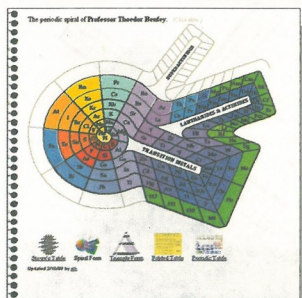
nyeink pusztulását, mit tehetünk ez ellen majd a jövő évben. Megismerhetjük a különböző kerti, szobai növényeket, fákat, zöldségeket. Sajnos kevés a kép, így nehéz megtalálni, mit keresünk, ha nem ismerjük a növény pontos nevét.

<http://botany.com/>

Periódusos rendszer

Több tábla is rendelkezésünkre áll, hogy megismerjük a kémiai elemek tulajdonságait. A középpontban egy interaktív tábla áll, ami egy átlagos adatbázis. Ebben könnyű megtalálni azoknak az elemeknek sajátosságait, amikre kíváncsiak vagyunk. Megnézhetjük az elemek és az összetevők képét, sőt művészi alkotásokat is láthatunk és hallhatunk, amiket a kémiai elemek ihlettek. Oktató játékok is vannak ezen a címen. Közel 2600 izotóp leírását találhatjuk meg. További 70 periódusos tábla hivatkozási címe is várja az érdeklődőket.

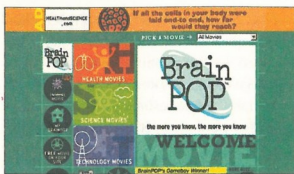
<http://chemlab.pc.maricopa.edu/periodic/periodic.html>

Tudományos ismertetőik gyerekeknek

Persze más érdeklődők is ellátogathatnak erre a címre. Oktatás és animáció. A gyerekek játszhatnak és filmet is nézhetnek, amelyek magyarázattal szolgálnak több tantárgyból is. Segítséget kaphatnak házi dolgozatokhoz és laborikísérleteket is végezhetnek, így könnyebben megérthetnek egyes jelenségeket a tudomány, az egészség, vagy a technika világából. Amíg a film letöltésére várnak, találós kérdésekre lehet válaszolni. Ez az oldal nemcsak a gyerekeknek, de a szülőknak és a tanároknak is újat nyújthat.

<http://www.brainpop.com/>

Szélmalmok

Cervantes „Don Quiote”-ja a romantikus irodalom mesterműve. A szélmalom egy hatalmas, mérges óriássá változik Woeful Countenance herceg képzeletében. Az oldalon a szélmalom a régi idilli világ jelképe. Az eredetileg holland nyelven készült könyvet 1962-ben adták ki. A mostani fordítás a legteljesebb, az eredeti szöveghez legjobban igazodó. A dokumentumok között található olyanok, amelyek részletesen foglalkoznak a holland szélmalom történelmével. Régi ké-

peket is találunk hozzá. A második címen a szélmalmok világába csöppenhettek, főleg angol szélmalmok bemutatásával.

<http://www.tem.nh.nl/~smits/windmill.htm> <http://www.windmillworld.com/>

A XX. század – ahogy az Associated Press tudósítói látták

Történelemkedvelőknek ajánljuk ezt az Associated Press amerikai hírgyűjtemény által készített tanulságos weboldalt, amely

újságívrágások, fotók, és videofelvétel segítségével pergeti le a látogató szeme előtt a XX. század legfontosabb eseményeit – ahogy az AP annak idején beszámolt róluk: amerikai szemmel, az Egyesült Államok szemszögéből. Minden évet egy-egy esemény reprezentál, így aztán az oldal nem tekinthető komoly forrásnak, ám ezzel együtt igen érdekes olvasmány, sok lát-

nivalóval és még több tanulsággal. A magyar olvasó hiányolni fogja, hogy például '56 nem róllunk (hanem a szezi válságról) szól, de ez alighanem apróság ahhoz képest, hogy mondjuk a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat kizorítja a történelemből és, hogy Amerika hadba lépett Németországgal, a Szovjetunió megszünését pedig az oklahomai robbantás feledtetni el.

<http://wire.ap.org/APpackages/20thcentury/timeline.html>

Új-Zéland madarai

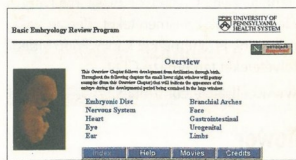
A kiwi madárról az embereknek általában ez az ország jut eszébe. Pedig ez a földrészt más érdekességeket is rejt. A történelem előtti időkben közel 70 madárfaj volt, amik csak ezen a területen éltek. Egyedülálló ritkaságokról olvashatunk itt, sőt még képeket is találunk elképzelt külsejükről. Madárnév gyűjteményben lapozhatunk, és bepillanthatunk egy nemrég indult újságba is, ami Új-Zéland madaraival foglalkozik.

<http://www.nzbirds.com/>

Mi történik a születésünkig

A megtermékenyítéstől a születésig eltelt időszak eseményeivel ismerkedhetünk meg. Képes magyarázatok segítik megérteni a lejátszódó folyamatokat. Az első két

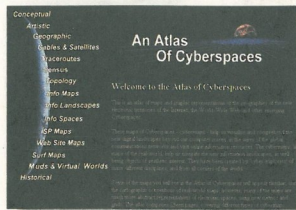

hétről napi, a következő nyolc hétről heti részletességgel, a továbbiakban pedig a jelentősebb változásokat mutatják be ezek az oldalak. Még filmen is megnézhetjük, vajon mi játszódik le a születésig eltelt kilenc hónap alatt.

<http://www.med.upenn.edu/meded/public/berp/>

A kibetér földrajza

Mindenféle képi csodát, térképeket, rajzokat, diagramokat láthatunk itt, amelyek az internet hatását tükrözik. Ezek bizonyára a világhálótól eddig még érintetlen olvasót is meggyőzik az internet előnyeiről. Feltétlenül meg kell nézni a kibetér atla-

szát, amely a kommunikációs hálózatok és a pillanatnyi időjárás jelentés mellett különböző internettel foglalkozó statisztikai adatokat is tartalmaznak. Utalásokat találhatunk a témával kapcsolatos egyéb címekre, például történelmi térképekre is.

http://www.geog.ucl.ac.uk/casa/martin/geography_of_cyberspace.html

Utazás a Nap körül

Egy amszterdami csillagász hallgató segítségével ezt mindenki megteheti ezeken az oldalakon. A Nap belsejéből a különböző rétegeken keresztül látunk köze-

Barangolás a hálón

lebb a Földhöz. Magyarzatokat olvashatunk a Nap hatásairól. A jövőbe is eljuthatunk és megnézhetjük, mi fog történni, ha a Nap és a Naprendszerünk meghal. A magyarzatokat rajzok és mozgó képek egészítik ki.

<http://www.astro.uva.nl/demo/sun/>

Az 51-es körzet

A TerraServer.com 12000 négyzetmérföldes területről küld egyesek közvetítésben felvett műholdjai segítségével. Több

bek között a nevadi 51-es körzetről is. Valószínűleg, eddig nem sokan láthatták ezt a szigorúan titkos katonai bázist, amelyet gyakran hoznak összefüggésbe az UFO kísérletekkel. Az orosz Kometa műhold két méteres pontosságú felvételeket küldött 1998. március 15-én erről a területről. Hat órával később a TerraServer.com továbbította a képeket, de az oldal 36 órán keresztül elérhetetlen volt. Ennek a „műszaki” hibának az oka azóta sem derült ki. A felvételeket ma már mindenki láthatja ezeken az oldalakon.

<http://terraserver.com/area51.asp>

Mit rejt egy dinoszaurusz szíve?

1993-ban *Buffalo* mellett nagyon ritka dinoszaurusz leletre bukkantak. A 66 millió éves *teselosaurus* póni méretű lehetett. Az érdekessége, hogy megmaradt az állat szíve. Számítógépes tomográfiával megál-

pították a felépítését, miszerint az egy kamrából állt, az emlősök és madarak szívéhez hasonlóan. A maradványok lágy szövetdarabokat is tartalmaznak a gerinc és a borda körül. Elég türelemmel és gyors internet kapcsolattal megnézhetjük a lelet alapján készült háromdimenziós rekonstrukciót is.

<http://www.dinoheart.org/>

Az ételek művészete

Lehet, hogy most már olyan tapasztaltak vagyunk, hogy nem kell elővennünk a szakácskönyvet, amit útravalóként kaptunk otthon. De az is lehet, hogy elfelejtettük, hogyan készítsünk el barátunk kedvenc salátámatotét. Ne essünk kétségbe, hanem lapozzuk fel ezt az oldalt. Recepteket találunk itt, ismert és még ki nem próbált fi-

nomságokét. Igaz, némely tippért fizetni kell, de ingyenes tanácsokat is kaphatunk.

<http://www.cooksillustrated.com/>

Internet múzeum

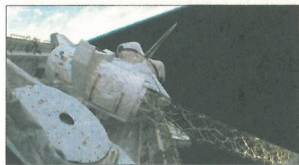
Bár a címen található múzeum adatbázisa még nem teljes, így is nagy mennyiségű anyagot kínál. Kulcsszavak alapján segít csoportosítani a világ múzeumait. Hivatkozási gyűjteményével eljuthatunk a világ sok országának kiállításaira. Tizenkét fő és számos alkategóriában tartalmazza az ismereteket angol és német nyelven. Benézhetünk például a németországi Zeppelin múzeumba, ahol megismerhetjük a különböző repülési eszközöket. Az anya-

got folyamatosan bővítik, már most is több európai és amerikai gyűjteményt érhetünk el segítségével.

<http://www.museum.com/jb/start.html>
<http://www.zeppelin-museum.de/>

Űrprogram a Föld feltérképezéséért

Ez év februárjában útnak indított műszó (SMTR) feladata az, hogy az egész világ felületét feltérképezze. Az űreszközre szerelt hatvan méteres radar a földközi pályára bocsátáskor is készített képeket. Mivel a radar működését nem befolyásolja az időjárás és a sötétség, az eredmény a legrészletesebb adatbázis, amit valaha is készítették. Ezen a címen a program rész-

leteivel ismerkedhetünk meg, videófelvételeket nézhetünk meg az adatbázisból. Bár az adatok feldolgozása több évet kíván, néhány példa segítségével már most is megnézhetjük ennek az új térképészeti eszköznek a munkáját. Egy kattintással más-más szemszögből láthatjuk a világot. Térbeli hatást pedig színes, háromdimenziós szemüveggel kapunk.

<http://www.jpl.nasa.gov/srmt/>

Térképek:

http://www.jpl.nasa.gov/srmt/image_products_maps.html

Köbezárt titkok

Hatalmas, díjnyertes fotó gyűjtemény az álló kövekről, tömbökről, amiket Nagy-Britanniában és Írországban láthatunk. Valószínűleg már mindenki hallott Stonehenge-ről, de ezen kívül még sok maradvány van a kisebb szigeteken. Az interaktív térképen egy kattintással juthatunk a felfedezésre váró helyekre. Az oldalon részletes listát találhatunk a forrásokról, ismeretekről és a régészettel foglalkozó könyvekről, a sámani múzeumról, az ősi Anglia kultúrájáról. A képek mellett Quick-Time filmeket is nézhetünk.

<http://easyweb.easynet.co.uk/~aburn/ham/stones.htm>

HONLAPTERVEZÉS

Ingyenes web-szerkesztők

Nem mindenki szeretne sokat fizetni egy web-szerkesztőért, mint a Deramweaver vagy a Frontpage, csak hogy saját privát honlapját elkészítse. Írásunkban ingyenes és sok szolgáltatást nyújtó szerkesztő programokat ajánlunk.

Aki lehetőleg költségkímélő módon akarja honlapját elkészíteni, nyúlhat a *FrontPage Expresshez* is, amit az *Internet Explorerrel* kaphatunk. A *Netscape* böngészőjével is jár egy HTML-szerkesztő. A legrosszabb esetben a *Notepad* is megfelel a forráskódok beírásához. A hálón azonban több olyan ingyenes vagy shareware programot is találunk, amelyek többet nyújtanak, mint az előbbieket.

Bemutatónkban ötöt választottunk ki a legjobbnak vélt ingyenes web-szerkesztők közül. Olyanokat, amelyeket törvényesen használhatunk anélkül, hogy egy fillérünkbe is kerüljenek.

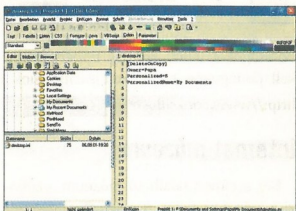
Szolgáltatások profiknak

Míg könnyen alkalmazható *WYSIWYG* programot (amit látunk a képernyőn, azt állítja elő a program) csak egyet találtunk a teszthez, a forrásszöveg-központú szerkesztőprogramoknál meglepően bő a jó minőségű kínálat. Alig van a kereskedelemben kapható olyan példaképnek, a *HomeSite*-nak olyan tulajdonsága, ami ne lenne megtalálható valamelyik ingyenes konkurensénél. Legyen szó *fájl- és projekt-szervezésről*, *integrált HTML, CSS referenciákról*, *automatikus tag-kiegészítésről*, *szintaxis-leírásról* vagy a *kész oldalak feltöltéséről*. Az „ajándék” programoknál sem kell lemondanunk, a szintaxis- és hivatkozás-ellenőrzésről, vagy a kényelmes táblázat- és keretvarázslókról. A forráskód szerkesztők programfelülete is nagyon hasonlít a *HomeSite* lehetőségeihez: a menüsor alatt több eszközsoron, temati-

kailag rendezve, gombok állnak rendelkezésre a program- vagy egész kódrészek gyors beszúrásához. A szerkesztőablak mellett baloldalon, egy kiegészítő ablak áll a felhasználó rendelkezésére, amelyben a projektkezelés, fájlkezelés, saját kódsablonok, valamint HTML-minták között válthat.

HTML Editor Phase 5 Second Edition

Aki német nyelvű programot szeretne, Ulli Meybohms HTML Editorával jár a legjobban. Meggyőző a forrásszöveg-szerkesztő feladatgazdagsága és a felhasználó támogatása, a plug-in felépítés révén pedig néhány nagyon hasznos modullal bővíthető.

Az éppen végrehajtandó feladatnak megfelelően választhatunk a program ablakai közül

A program jellemzője az *include-technika*. Olyan forráskód-részekről van szó, amelyeket külön fájlokban tárolunk. Ezek egérekintással beilleszthetők, és ugyanígy aktualizálhatók, ha a beillesztett fájl megváltozott. Ezzel, a több oldalon is

előforduló, azonos elemek megváltoztatásakor sok időt takaríthatunk meg. A HTML Editor minden olyan fontos tulajdonsággal rendelkezik, amelyek a kényelmes munkához nélkülözhetetlenek: *sablonok* és *makrók* rövidítik le az alapfeladatokat. A lustábbaknak csak a jobb egérgombbal kell egy programrészre kattintaniuk ahhoz, hogy a helyi menüből munkájukhoz hozzáfűzzék a megfelelő attribútumot, ráadásul a program csak az aktuálisan használhatókat kínálja fel. A nyomkövetővel ellenőrizhetjük a szintaxisokat és az oldalon belüli hivatkozásokat. A *HTML-tidy*-t is támogatja, és ezt akár a HTML Editor egy menüjén keresztül is konfigurálhatjuk.

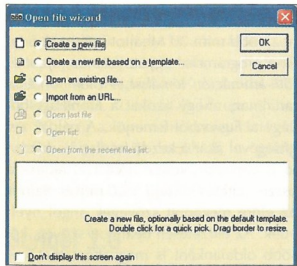
A program számos jól sikerült részmegegyezéssel rendelkezik. Így például, *láb-jegyzet-varázslót* is tartalmaz, *keresést és cserét* is képes elvégezni több fájlon keresztül; kérésre a sorok számozását a forráskód mellett nemcsak megmutatja, hanem ki is nyomtatja a kóddal együtt. A tageket nagy- vagy kisbetűvel is beilleszthetjük, de az írásmódot utólag is megváltoztathatjuk. Az elkészült oldalakat egy helyi web-szerver segítségével meg is tekinthetjük, így a szerveroldali funkciókat is tesztelni tudjuk. A HTML Editor dokumentációként az ismert *SelfHTML*-t hívja meg, ha az, helyileg rendelkezésre áll. A Súgó menüben online referenciák linkjeit is megtaláljuk. A program talán egyetlen hiányossága, hogy a felhasználónak le kell mondania a beépített feltöltési lehetőségre.

A 800 Kbájtos program a hivatalos honlapon kívül az ftp.cdromline.com/pub/ oldalról is letölthető.

HTML-Kit

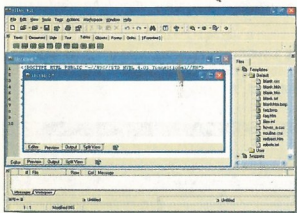
Talán kevésbé ismert az angol nyelvű *HTML-Kit*. Kezdeknek nem ez a program a legmegfelelőbb. Hiába keresgélne varázslókat a táblákhoz vagy keretekhez, és pél-

Weboldal-szerkesztés

Egy új weboldal elkészítésének induló lépése

dákat, amik azonnali információkkal szolgálnak az aktuális taghez, ezt nélkülöznie kell. Azért a felhasználónak nem kell ezekről a szolgáltatásokról lemondania, csak először be kell állítania, majd részenként kell a programba illeszteni azokat. A plugin-ek is a program erősségei. Ezek az eszközök nagy mennyiségben állnak rendelkezésre a különböző feladatokhoz. Számos szerző veszt a program erősségei. Ezek az eszközök nagy mennyiségben állnak rendelkezésre a különböző feladatokhoz. Számos szerző veszt a program erősségei. Ezek az eszközök nagy mennyiségben állnak rendelkezésre a különböző feladatokhoz.

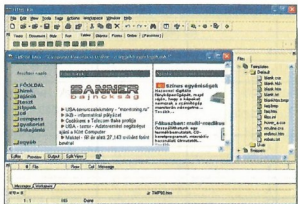

A leggyakoribb oldalakhoz sablonokat is alkalmazhatunk

külső programokhoz, logikai kapcsolók XML-hez és CSS-hez. A *HTML-Kit*-be pluginként olyan részek is beépíthetők, amiket a *HTML Editor* kínál. Ennek a sok lehetőségnek persze ára van. A program használata valamivel több felkészülést igényel, mint többi bemutatott szerkesztőprogram. Ha ezt elfogadjuk, a programnak mindig új, meglepő képességeit fedezhetjük fel.

Az ablak bal oldali területe például nem fájlkezelő, mint a *First Page*-nél, hanem úgy működik, mint a *Windows Desktop*. Mappákat rendezhetünk be rajta projekt-

könyvtárnak, irrattárnak, kódszempeleneknek, de távoli könyvtáraknak is, úgyhogy a fájlok feltöltése egyszerűen, a "fogd és vidd" technikával történhet. A *HTML-tidy* beépítése is jobban megoldott, mint a konkurensknél. Ehhez az ismert *TopStyle* minta oldalait hívja meg. A definíciókat, amelyeket a felhasználó ott állít elő, a *HTML-Kit* automatikusan átveszi. Az *Active Preview* ablakkal valósidejű mintanézeti áll rendelkezésre.

Könnyen betölthetünk az internetről egy weboldalt és azt tovább szerkeszthetjük

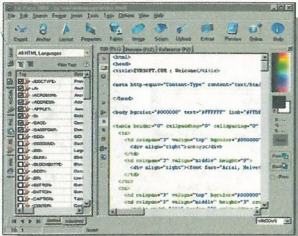
Természetesen, a szokásos kényelmi szolgáltatások sem hiányoznak: *tag-várás*, az attribútumok megadása égerkattintással, külső programok vagy a böngésző indítása.

A 2.8 Mbájtos program a készítő weboldaláról vagy az ftp.cdromline.com/pub/ tölthető le.

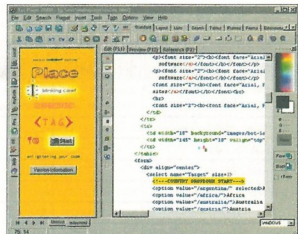
First Page 2000

A *First Page* egy nagyteljesítményű program, amely azonban kissé áttekinthetetlennek tűnik. Ezt a fejlesztők is érezték, és ezért *négy kezelőfelület* változatot terveztek, amelyeknek a *kezdőtől* a *haladó* szintig kelene a felhasználó tudásához illeszkedni.

A program sajátosságaihoz tartoznak a kész *JavaScript*ek, *DHTML*-hatások és *Perl* programok hatalmas könyvtára, amelyek kényelmesen a saját oldalakba illeszthető-

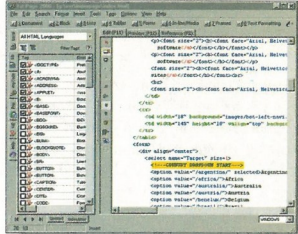
A *First Page* kezelőfelülete kezdőknek

A legtöbb weboldal fejlesztéshez az *Expert* mód a legmegfelelőbb

ek. A saját részek írását a *JavaScript-objektum* könyvtár megkönnyíti meg, amelyből égerkattintással különböző objektum-tulajdonságokat és –metódusokat illeszthetünk be. Egy különálló moduldal a „nem programozók” is használni tudják oldalukhoz a kedvelt *JavaScript* gördítő trükköket.

A *HTML*-tagekhez érzékgazdagításra érzékeny magyarázatok is tartoznak. A *Workspace* ablak még egy dupla kattintással beilleszthető listát is tartalmaz, melyben a különböző specifikációk és böngésző-jellemzők szerint válogathatunk. To-

A *Hardcore* kezelőfelület már a profiknak szól

vábbi kényelemet biztosítanak az irrattörők, amelyeket saját sablonokká egészíthetünk ki, valamint a saját kódszempelen tárolásának lehetősége. Így a gyakran használt *JavaScript*ek minden gépelés nélkül rendelkezésre állnak. A hivatkozásokhoz vagy képekhez sem kell tagokat beírni, mert a kívánt fájlokat egyszerűen behúzzhatjuk a fájlkezelőből a forráskódba.

A szintaxis elemző a *Java-t*, *Perl-t* és az *SQL-t* is érti, de a készítőnek nem figyeltek a *CSS-re*.

Új weboldalunkat megtekinthetjük a belső ellenőrzővel, ami alapértelmezésen Internet Explorer alapon nyitódik, de képes együttműködni négy külső böngésző valamelyikével is.

Áttekintés a szolgáltatókról

	First Page 2000	HTML-Kit	Phase 5 Second Edition	Scribe!	Valadeo
Honlap	www.evrsoft.com	www.chami.com	www.meybohm.de	www.scribe.de	www.valadeo.com
Forráskód-mód	x	x	x	x	x
WYSIWYG mód	-	-	-	-	x
Preview	x	x	x	-	x
Valósidejű preview	x	-	x	-	-
Táblázatvarázsló	x	x	(plugin-ben)	x	x
Frame-varázsló	-	x	-	x	x
CSS-editor	-	x	x	x	-
JavaScript szerkesztő	x	-	-	-	-
Syntax-check	x	x	x	-	-
Link-check	-	x	-	x	x
FTP	x	-	x	x	- (csak kiválasztott szolgáltatónál)
Projektkezelés	x	x	x	x	x
Fájllkezelő	x	x	x	x	-
Forráskód-makrók v. minták	x	x	x	x	-
Oldalminták	x	x	x	-	x
Integrált referenciák	x	-	x	-	-
Pluginek	-	x	x	x	-
DHTML-/JavaScript-effektek	x	-	-	x	x
Különlegességek	Nagyon sok nagyon jó plugin	Kifinomult include-technika, jó pluginek	Sok JavaScript kapunk hozzá	WML-támogatás, JavaScript-varázsló, grafika-katalógus, ikon-szorgenerátor	WYSIWYG-szerkesztő témákkal FrontPage formátumban, tartalomjegyzék generátor

Mint a legtöbb HTML-szerkesztő, a First Page is az ismert *HTML-Tidy* szintakszis-ellenőrzőjére épít, ami a korrekciókat és az *XML-re* vagy *XHTML-re* konvertálást is el tudja végezni. A kész oldalak feltöltéséhez terveznek ugyan egy FTP-funkciót, most azonban egy külön, ugyancsak ingyenes programot kell ehhez a művelethez használni.

Az 5 Mbájtos program a gyártó honlapján kívül letölthető az ftp.cdromline.com/pub/ címről is.

Valadeo LiveSite

Tesztünkben kiemelt helyen szerepel a *Valadeo LiveSite*, ami egy *WYSIWYG-szerkesztő*. Sőt, miután a klasszikus AOLpress már nem szerepel a kínálatban, ez az egyetlen ingyenesen használható ilyen jellegű program, amit találtunk. Abban is eltér a többi négy programtól, hogy bár a *LiveSite* ugyan ingyenes, de mégis kereskedelmi érdekeket szolgál: saját formátumban tárol projekteket, amelyet csak bizonyos szolgáltatók támogatnak. Aki ebbe nem megy bele, gond nélkül alkalmaz-

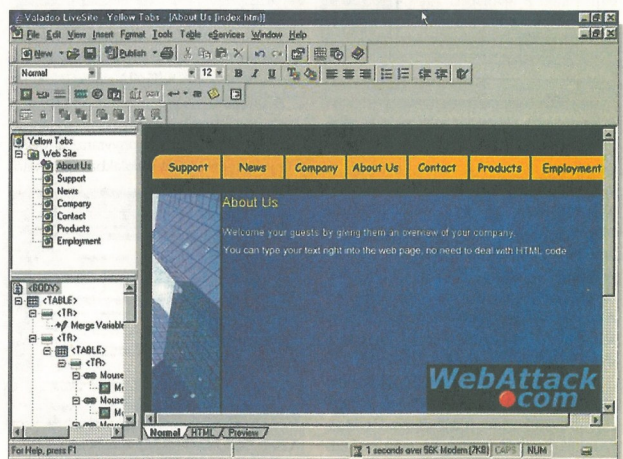
hatja a *LiveSite*-ot más weboldalakhoz is, mert a program megengedi egy teljes projekt vagy egyes *HTML* oldalak exportálását, így azt tetszés szerint felhasználhatjuk.

Akinek nem áll módjában a *LiveSite*-ot

CD-ről telepíteni, annak a teljes programhoz, több mint 30 Mbájtot kell letöltenie. Ez a programmal együtt számos *rajzot* és *GIF-animációt*, *témákat* és *oldalmintát* is tartalmaz, ahogy azokat a *FrontPage*-ből vagy a *Fusion*-ból ismerjük. A példák segítségével akár a kezdő honlap-barkácsoló is könnyen, kevés munkával állíthatja össze mutatós külsejű, első művét. Sajnos az előre megadott szövegek angol nyelvek. Az előzetesen beállított szöveg, később oldalanként is megváltoztatható. A *FrontPage* mintáit, egyébként a *LiveSite*-ban is használhatjuk. A program felülete professzionális benyomást kelt. A főablak három módba váltható át. A *Normál WYSIWYG szerkesztő*, a *HTML* forráskódszerkesztő szintakszis-ellenőrzéssel, vagy választhatjuk a *példákat* is. A képernyő bal oldalán van a projektáttekintést szolgáló ablak.

A weblapok tervezését a program számos menüvel és gombbal segíti, amelyekkel *HTML*-ismeretek nélkül *multimédia objektumokat*, *táblázatokat*, vagy *ürlapokat* szerkeszthetünk be. A *LiveSite* az *abszolút pozícionálásnál* is segít. Csak a keretműveletek vannak kissé elrejtve. A gyártó mind-ezeket felül még változó tartalmat is kínál, mint a helyi időjárás-jelentés, amelyre a programon keresztül lehet jelentkezni. Ha a weblap elkészült, a programmal tartal-

A LiveSite programnál olyan lesz a végleges weboldal, amilyenek azt szerkesztés közben látjuk

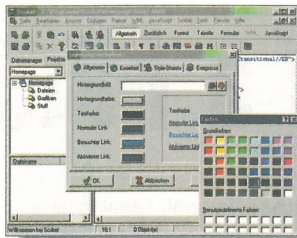
lomjegyzéket generálhatunk hozzá, és ellenőriztethetjük a helyi hivatkozásokat.

A program teljes változata, amely 5000 clipartot, 50 hangfájlt és 60 weboldal sablont tartalmaz, 70 Mb-át. A közepes változat 20, míg a minimális konfiguráció 12 Mb-át. Mindhárom letölthető a gyártó honlapjáról, a minimális változat pedig az ftp.cdromline.com/pub/ címről is.

Scribe! 1.6

Ez a német nyelvű program aránylag új fejlesztés, és ezért még nem mérhető a HTML Editorhoz, azonban ígéretes kezdeteket mutat. Természetesen, mint a bemutatott többi programja, a Scribe! is kínál szintakszis-ellenőrzést, és eszközsort gombokkal, a HTML-tagok gyors beszúrásához. A program beépített fájlkezelővel és egyszerű projektkezeléssel is dicsekedhet. A belső ellenőrzés még hiányzik, és csak két böngészőt lehet a programból elindítani.

A szerkesztésben oldal-minták segíte-

Az weboldal-készítés egyes műveleteihez újabb és újabb ablakok bukkannak fel

nek, amelyeket maga a felhasználó is előállíthat. Ezen kívül *legfeljebb 10 ködrészt makróként tárolhatunk*, amiket aztán billentyűkombinációval szűrhetünk be. Hivatkozások és képek tag-je egyszerűen állíthatjuk elő úgy, hogy a fájlokat a forráskódra hűzzük. A *Scribe!-Tools* menüpont alatt hasznos funkciók és modulok sora található: a kis ikon-generátor áttekintő-oldalakat készít a képgalériához, van hivatkozás-ellenőrző lehetőség az oldal letölté-

si idejének kiszámítására, és még néhány más eszköz, amivel rajzokat kezelhetjük, vagy a feltöltést vezérelhetjük. A Scribe!-nak saját *CSS-szerkesztője* van, ez viszont nem túl kényelmes. Igazán jól sikerült ezzel szemben a *JavaScript-támogatás*. A felhasználó négy kész vázlat közül választhat, amelyeket néhány paraméter megadása után közvetlenül az oldalba illeszthet. Egy sor fontos programozói elemet, mint a ciklus vagy feltétel-konstrukciók kiválaszthatunk a menüből. Végül ott van az *Objektum-választék*, egy szabadon mozgatható ablak a JavaScript objektumhierarchiával. A felhasználó rákattint egy metódusra vagy tulajdonságra, és gépelés nélkül beviszi a forráskódjába.

Figyelemre méltó, hogy a Scribe! a *WML-t, a WAP-oldalak nyelvét is támogatja*. Ezt a négy versenytárs közül csak a HTML-Kit tudja – miután installáltuk a megfelelő plugint.

Az 1.7 Mb-ajos program a fejlesztők honlapján kívül az ftp.cdromline.com/pub/ oldalról is letölthető.

info

BÜRZE 2.0

2001. november 6-7.
BME Informatika épület
Bp., Magyar tudósok körútja 2.

Számítunk rád, ha:

- ezen a területen kívánsz elhelyezkedni;
- találkozni szeretnél a résztvevő cégek képviselőivel.

Amire te számíthatsz:

- 50 cég - 500 állásajánlat
- karrier tanácsadás, előadások

Vendégünk lesz Havas Henrik.
Rádódsul nyerhetsz egy számítógépet is.

Információ:

BME Karrier Központ
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3., K. I. 52.
Tel.: 463-1191, fax: 463-3844,
e-mail: infoborze@sc.bme.hu
honlap: www.infoborze.bme.hu

Média partnerek:

Állásbörze informatikusoknak

Ne hagyja, hogy szétdarabolják!

Az Ön internetkapcsolatának minden eleme egy csomagban, fix havi díjért.

64 Kb/s üzleti internet 79 900 Ft / hó

128 Kb/s üzleti internet 109 900 Ft / hó

Egy csomagban fix havi díjért:

- állandó internet-csoporsal
- beregionális összeköttetés
- router-bérelt
- tartal- és kontroll szolgáltatás
- 100MB tartóterület

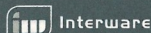

- teljekor Domain szolgáltatás
- parent HTTP proxy szolgáltatás
- 128 Kb/s ISDN2 back up login
- 20 db e-mail postafiók
- 16 IP cím

További szakszolgálat vagy egyedi elkészítések esetén kérjük, forduljon munkatársainkhoz vagy ideiglenes elhelyezkedésünkre.

Ajánlatunk meg az ajánlatkérés napján megkötésig érvényes.

Internet megoldások kis- és középvállalatoknak!

Rövidbb információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Telefon: (06-40) 200 160, fax: (06-40) 350 6417
E-mail: sales@interware.hu, www.interware.hu

INTERNET LINUX ALATT

Pingvin a hálóban

Nincs szó semmiféle sarkkörti hókusz-pókuszról. Legalábbis a tudomány mai állása szerint még semmiféle előnyhöz nem jutunk, ha világháló barangolásunkkor egy pingvint ültetünk magunk mellé. Az viszont kétségtelen, hogy a feltörekvőben lévő ingyenes operációs rendszer, a Linux, nem csak kedves sarki jelképével vívja ki sokak szimpátiáját.

Bár elsősorban szerver oldalon kötődik az Internethez, az asztali számítógépek is hatékony eszközök jelent azok számára, akik hálózati szűrőfózzsal töltik mindennapjaikat. A windowsos hasonlóan itt is találunk számos böngészőt, FTP-programot, levelezőrendszert és üzenetküldőt. Persze ezek egyike sem Microsoft termék, de ettől még igen hatékonyak, adott esetben még jobbak is lehetnek. Azt látni kell, hogy ma még, a Linux mellett elsősorban az ára szól, hiszen gyakorlatilag ingyenes. Aki dobozos példányra vágyik, az sem fizet többet 20 ezer forintnál és ezért cserébe kézikönyveket, és CD-halmokat (akár 5-10 lemez) vagy éppen egy DVD-s disztribúciót kap.

Minden népszerű Linux disztribúció tartalmaz Internet eléréshez szükséges alkalmazásokat, beleértve a különböző tárcsázókat, a kapcsolathoz szükséges protokollokat, a felhasználói programokat és persze a használatukhoz ma már elengedhetetlen grafikus felületet. *Amíg a Windows rendszerben egy adott grafikus felület áll rendelkezésünkre, addig Linux alatt ténél is több.* Az általános programok mellett ezeknek általában van egy saját – a Windows Explorerhez hasonló – fájlkezelő és internet-böngésző funkciókat megvalósító alkalmazása is.

A két „vezető” felületnél, a KDE 2 alatt ilyen a *Konqueror*, *Gnome 1.4* alatt pedig a *Nautilus*. Mindkettőnek vannak előnyei és hátrányai, az azonban Linux alatt szinte mindenre igaz, hogy ami ma még nem működik, holnapra szinte biztosan megvalósítják.

Az tehát biztos, hogy ha Linux alatt még

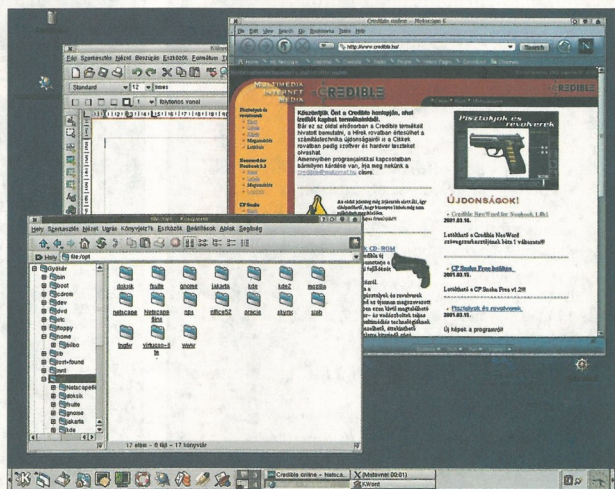
valamilyen számunkra értékes funkció esetleg nem áll rendelkezésre, előbb utóbb valaki kifejleszti. Am manapság nem nagyon találunk olyan sokat által használt internetes technológiát, amely nem működne a pingvines operációs rendszer alatt.

Konfigurálás

Az internet-kapcsolat felépítése Linux alatt sem nehezebb, mint bármely más rendszernél. Először is a csomagkezelővel

A Netscape 6 a Linux operációs rendszer alatt is kényelmesen használható

– például *SuSE Linux* esetében a *Yast* vagy *Yast2* – telepítjük a hálózati csomagok közül a *TCP/IP* protokollt és az alapvető hálózati eszközöket. A tárcsázó programot is telepíteni kell, bár ha a KDE vagy a Gnome grafikus felületeket használjuk, ezek tartalmaznak saját alkalmazást e célra. Az esetek többségében az internetre lépéshez érdemes a KDE *Kppp* programját használni. A *Kppp* elindítható a *K menüből*, vagy parancssorból a *kppp* utasítással. Indítása után válasszuk a *Beállítás* gombot. A megjelenő ablakban kattintsunk az *Eszköz* fülre. Ha ezzel megvagyunk, meg kell tudnunk, melyik *porton* található a modemünk. Néhány Linux disztribúció automatikusan a */dev/modem* címre konfigurálja a modemet. Ha ez nálunk nem működik, akkor próbáljuk végig a */dev/ttyS0* – */dev/ttyS4*-ig a különböző eszközöket. Ha a *Modem* fülre kattintva kiválasztottuk az eszközt, a *Modem* fülre kattintva lekérdezhetjük a modemet. Ha hibázenetet kapunk, válasszunk másik eszközt. Ha minden rendben, a modem válaszol a program „kérdéseire” és a *Kppp* elraktározza a

beolvasott információkat. Ezután az Azonosító földre kattintva és ott az Új gombot kiválasztva megadhatjuk a szolgáltatónk-tól kapott adatokat:

- A **hozzáférés neve**: ide olyan leírást adjunk meg, amely a hozzáférést jellemzi (például: Matáv Dial-up).

- **Telefonszám**: a szolgáltató hívószámának megadása.

- **Azonosítás**: a bejelentkezésnél használatos azonosítási eljárás (általában a PAP).

- **Tárold el a jelszót**: ha ezt az opciót bekapcsoljuk, akkor jelszavunk egy fájlba kerül, és nem kell minden bejelentkezéskor külön megadnunk.

Ha mindezzel megvagyunk, az OK gombra kattintva jóváhagyhatjuk a beállításokat. Az első csatlakozáskor adjuk meg a bejelentkezési azonosítót és a jelszót. Legközelebb már nem lesz más dolgunk, csak a Kppp **Csatlakozás** gombjára kattintani. A modem tárcsáz, és mi máris az Interneten vagyunk. Kezdődhet a szörfözés!

Böngésző programok

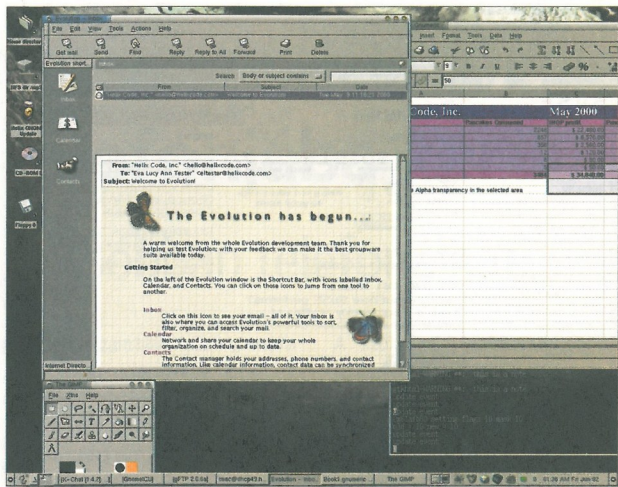
A legfontosabb kérdés persze az Internet fő részének elérési módja, vagyis az, milyen böngészők állnak rendelkezésünkre Linux alatt.

Netscape

A *Microsoft Internet Explorer*ének nagy ellenfele a *Netscape Communicator*, hatékony „szörfészka” a világháló hullámo-kon. Új verziója a 6-os számot kapta, és mindennel rendelkezik ahhoz, hogy minél kevesebbszer kerüljön szembe működés-képtelen oldalakkal. A későbbi kompatibi-litás biztosítására használhatunk plug-in-eket is, mint például a *Shockwave* és a *Flash* kiegészítőket, hogy a multimédia is bekötözheszen otthonunkba. Ráadásul a Communicator egy levelező rendszert is tartalmaz, amelynek segítségével letölthet-jük leveleinket, vagy éppen írhatunk ismerőseinknek. Nincs szükség külön program-ra és mindehhez még azt is hozzá kell ten-ni, hogy a program ingyenes.

Mozilla

A Mozilla az előbb említett Netscape böngészőből alakult ki, miután a Netscape szabadba tett programjának forráskódját. Folyamatosan fejlesztés alatt áll, érdemes odafigyelni a kijövő új változatokra, hiszen egyre többet tudnak. *Természetesen*

Az Evolution kezelőfelületén könnyű az eligazodás

rendelkezik a Netscape Communicator főbb jellemzőivel is és ráadásul gyorsabb annál. Felszínét saját ízlésünknek megfelelően „skinhezthetjük”, vagyis megváltoztathatjuk külsejét, gombjait. Jelenleg a Linux leghatékonyabb böngészője. Szerencsére ez a program is ingyenes.

Opera

Az Opera kicsi, gyors és alapvetően kényelmes. Ráadásul platform független, vagyis éppúgy elérhető Windows, OS/2 és BeOS, mint Linux alatt. Így megvan az az előnye, hogy mindig ugyanabban a böngészőben dolgozhatunk, bármely rendszer alatt legyünk is. A többi böngészőt csak Linux, vagy Linux és Windows rendszerek alatt használhatjuk. Ablak az ablakban megoldásának köszönhetően a különböző böngészőablakok egy felületen belül nyílnak meg, így könnyen kezelhetőek. Ingyenes, de a felső részen megjelenő reklám-csík csak egy kis összegű regisztráció után tüntethető el.

Fájlkezelők és böngészők – egyben

Mint már említettük, a KDE és a Gnome egyaránt tartalmaz grafikus fájlkezelőt, amely azon kívül, hogy az állomány- és

könyvtárműveleteket elvégzi (másolás, mozgatás, törlés, könyvtárlétrehozás), internetes böngészőként is használható. A KDE 2 alatti Konqueror és a Gnome alatti Nautilus gyakorlatilag a Netscape Communicator tudásával egyenrangú. Testre-szabhatóak és gyorsak, ráadásul nem kell őket külön telepíteni, hiszen eleve részei az adott grafikus felületnek.

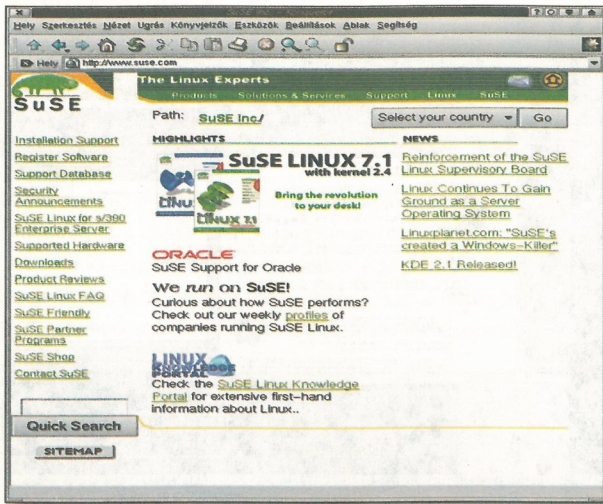
Sajnos nem minden új technológiát ismernek, de ez a hiány valójában gyorsan feledésbe merül majd, az újabb verziók kiadásával.

StarOffice

A StarOffice az irodai csomagok családjának kiemelkedő tagja. *Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, web-szerkesztő és levelezőprogram egyaránt található benne.* Ráadásul böngészőként is funkcionál, így internetes helyek nézegetésére is kitűnően alkalmas, bár az eddig számba vett böngészőknél szerényebb tudású e téren.

Levelezőprogramok

Linux alatt számtalan levelezőrendszer várja, hogy használjuk azokat. Itt is találkozhathatunk a grafikus felületek saját programjaival, így például *Kmail*-el, de találunk külső programokat is, mint a StarOffice vagy a Netscape Communicator saját levelező kliense, sőt akár szöveges módban is levelezhetünk, bár ez azért kö-

A Konqueror böngésző és fájlkezelő program része a KDE 2 grafikus felületnek

zel sem olyan kényelmes, mint a grafikus felület.

Kmail

Egyszerűen használható, gyors és jól áttekinthető levelezőprogram. Aki a KDE felületet használja, valószínűleg nem talál ennél jobbat. *Több levélcímet is képes kezelni, azokat külön mappába elkülöníteni.* Teljesen testre szabható, vagyis megadhatjuk, hogy mi történjen levélhívás után a szerveren a levelekkel (törles, tárolás), rendezhetjük bejövő leveleinket, megadhatunk állandó aláírást, vagy éppen meghatározhatjuk, kinek milyen formátumban kell küldenünk a leveleket (HTML, RTF, TEXT).

Használata egyszerű, és képes különböző kódolással levelezni, így természetesen a magyar ékezetek is megfelelően jelennek meg, nem kapunk „kalapos” ő és ű betűket. *Mi több, mivel a KDE szerves részéte képezi, a grafikus felülettel együtt a KMail is rendelkezésre áll magyar menükkel.*

Mozilla Mail

A Mozilla természetesen saját levelezőklienssel is rendelkezik. Saját tudású és jól kezelhető. Mindent tud, amire csak szükség lehet az elektronikus levelezés lebonyolításához.

nagyobb probléma, mást aligha kifogásolhatunk benne.

Evolution

Az Evolution a Gnome grafikus felület levelezőprogramja, éppúgy, ahogyan a Kmail a KDE alatt. Izléses és jól áttekinthető felület jellemzi és rendelkezik minden szükséges funkcióval, ami csak egy levelezőprogramtól elvárható.

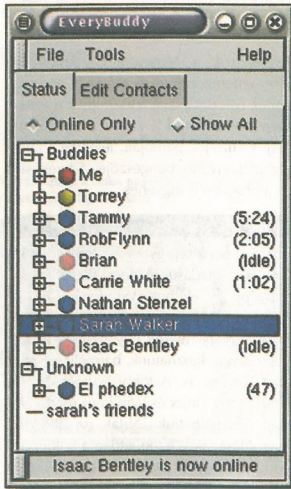
Opera Mail

Az Opera-böngésző is rendelkezik levelezőprogrammal, és bár nem oly nagy tudású, valószínűleg bőven megfelel a hétköznapi használatra. Ráadásul a böngészőhöz hasonlóan, a levelezőprogram is dicséretesen gyors.

Üzenetküldők

Windows alatt megszokott dolog, hogy az éppen online lévő ismerőseinkkel chat-eljünk, állományokat küldjünk. Windows környezetben erre a *Microsoft Messengere* vagy a nagy népszerűségnek örvendő *ICQ* áll rendelkezésünkre. Utóbbinak van Linux-os változata is, így az ICQ lehetőségei bármikor rendelkezésünkre állnak. A Microsoft azonban értelemszerűen nem támogatja a Linuxot, így természetesen hiába is keresnénk a Messenger ilyen változatát. Egy lelkes programozói gárda azonban elkészített egy kicsiny programot, amely mind az ICQ mind a Messenger látogatóit képes figyelni, így mindkét csoport online tagjaival felvehetjük a kapcsolatot, sőt figyelni a *Yahoo*, *Aim* és *jabber* tagokat is. Az *Everybuddy* névre keresztelt programocskával figyelemmel kísérhetjük, mely ismerősünk van fönn az interneten és természetesen nyomban szóba, pontosabban írásba is elegyedhetünk vele. Egyedül a Messengerben megszokott, kis ikonokat nem képes kezelni, így például a holdcсka helyett a (s) jelenik meg, és a :-) helyett sem láthatjuk a „kis sárga mosolyt”. Jelen verziójában még kicsit göröngyös az állományküldés egy Linuxos és egy Windowsos gép között, de minthogy ezt a programot is folyamatosan fejlesztik, hamarosan itt is változás várható.

Windows alatt sokan használják a *Yahoo! Messenger* is, ennek szintén van Linux-os változata, amelynek használata nagyjából megegyezik windows-os testvérel.

Az Everybuddy figyel a legnépszerűbb üzenetküldő rendszereket

Kicsit talán zavaró lehet a túlzott „összetartás” a Mozilla programjai között, mert ha bezárás helyett a Kilépés menüpontot választjuk a levelezőprogramban, „magunkkal visszük” a megnyitott böngészőablakokat is. A programmal ez talán a leg-

Telefon tIPp: PhoNet, a költséghatékony megoldás Csak egy telefonjába kerül...

...és máris olcsóbban telefonálhat.

A Voice-Over-IP (azaz: hangátvitel Internet-protokoll segítségével) ötletembere igazán kreatív személyiség lehet. Olyan – egyébként kézenfekvő felhasználási területtel ajándékozta meg az internet-felhasználókat, amely a személyes beszélgetést majdnem helyettesítő, éppen ezért a világ legerjedtebb kommunikációs formáját tette egyszerűbbé és nem utolsó sorban olcsóbbá.

A Vo-IP ugyanis a világháló azon adottságát használja fel, hogy az internet segítségével ma már minden számítógép összekapcsolható és közöttük valós időben cserélhetőek az adatok. Ha pedig az emberi hangot a számítógépek között közvetíthető adatsomagokká alakítjuk, akkor az internet is felhasználható telefonbeszélgetések közvetítésére.

Kedvezményes lehetőség

A PhoNet, a PSINet Magyarország új Voice-Over-IP szolgáltatása a fenti előnyökön túl is tartogat kellemes meglepetéseket. Érdeklenség, hogy a telefonáló semmit sem vesz észre: a hívás a megszokott asztali készülékről indítható és bármely belföldi vagy nemzetközi szám elérhető. A

megfelelő szám billentyűzése, majd a kapcsolat kiépülése után a következő történik: egy kifejezetten erre a célra kifejlesztett eszköz IP-csomagokká alakítja a hangot, majd a „pakk” a PSINet és a társzolgáltatók nagysebességű adatátvitellel kiépített hálózatán keresztül a célállomás körzetébe „utazik”, ahol az ottani Internet-szolgáltató eszközei hanggá alakítják vissza az adatokat – végül a hívott fél telefonállomására kapcsolják a hívást. Nagyon fontos kiemelni, hogy ilyenkor a hangátviteli csomagok elsőbbséget élveznek az adatforgalommal szemben.

Októbertől a PSINet Magyarország nemcsak a jelenlegi bérelt-vonalas ügyfelei számára kínálja a PhoNet szolgáltatást (akik minimális beruházással élvezhetik a rendkívül költséghatékony telefonlehetőséget), hanem új partnereinek is.

Kinek éri meg a PhoNet?

A kérdésre rövid válasz adható: mindenkinek.

A PSINet forgalom-független béreltvonalas internet-kapcsolatával már rendelkező partnerek számára csekély bővítéssel igénybe vehető a szolgáltatás.

A szükséges eszközöket (Voice router) a PSINet biztosítja.

A szolgáltatásnak nincs külön alapdíja, a megrendelő a szolgáltatás igénybevételehez szükséges internet-kapcsolat díját, és a minden összehasonlításban kedvező percdíjat fizeti – ezért állítható, hogy az egyszeri beruházások ellenére is költséghatékony az IP-telefon. A későbbiekben jelentkező telefon-számlák láttán azonban minden pénzügyi-gazdasági vezető visszamenőleg is támogatni fogja az IP-telefon további fejlesztését.

A PSINet Magyarország által ajánlott PhoNet szolgáltatás díjai bármilyen összehasonlításban kedvezőek, mindenek előtt azért, mert nincs kapcsolási díj, a számlázás alapja pedig egyértelműen „teljesítményarányos”, azaz másodperc-alapú.

Külföldi kapcsolatokkal is rendelkező vállalkozások számára pedig azért lehet vonzó a PhoNet szolgáltatás, mert a nemzetközi hívások díjai egyedülállóak (átlagosan 30-40 százalékkal olcsóbbak mint a hagyományos vezetékes szolgáltatók díjai), a belföldi hívások tarifái is kedvezőbbek.

Mikor már e-mailjeink fele vagy még nagyobb része arról tájékoztat bennünket, hogyan juthatunk a leggyorsabban pénzhez, és hol szerezhetünk be olcsón Viagrát, valószínűleg tenni akarunk majd valamit ez ellen.

VÉDELEM NEM KÍVÁNT E-MAILEK ELLEN

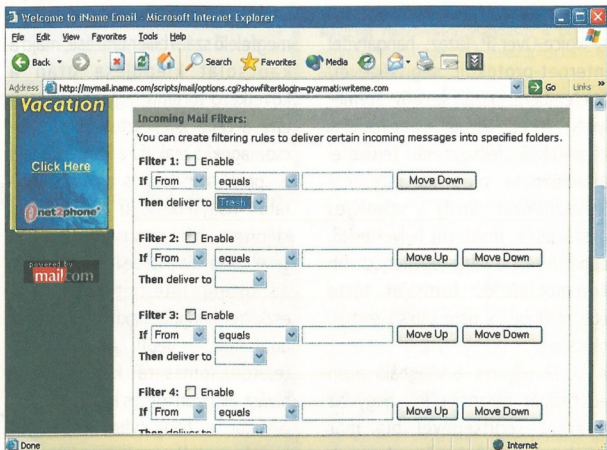
Elég a reklámokból!

A nem kívánt reklám-leveleket gyűjtőnéven „spam”-nek nevezzük. Több okból is utálatos dolgok. Nemcsak gyorsan megtöltik levelezésünket, hanem roppant költségeket is okoznak. Valószínűleg, a spam az egyetlen olyan reklámozási forma, ami a feladónak gyakorlatilag semmibe sem kerül, viszont annál többre a címeztnek.

A feladó nem kívánt információt egyszerűen elküldi olyan embereknek, akik biztos, hogy nem akarják azt elolvadni, és ennek ellenére kénytelenek a letöltésükre időt, pénzt és türelmet áldozni. Ekkor még nem is említettük azokat a költségeket, amelyek a szolgáltatónál a továbbított adatok gigabájtaira esnek, és amelyeket természetesen más szerviszolgáltatások árában a felhasználóra fognak hárítani.

A címgyűjtők 7 trükkje

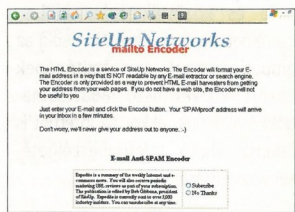
Felmerülhet bennünk a kérdés, hogy honnan szerzik meg az elektronikus levélcímkünket, hiszen általában senki nem kér tőlünk ilyen információt. Sajnos, ez igazán egyszerű feladat. Ha tudjuk azonban, hogyan működik ez, akkor néhány megelőző intézkedéssel csökkenthetjük annak esélyét, hogy ezekre a reklámlistákra felkerüljünk.

Az iName virtuális email szolgáltatásnál számos szűrővel állíthatjuk meg vagy irányíthatjuk át a beérkező üzeneteket

1. Nyereményjátékok

A nyereményjátékokat általában nem azért találták ki, hogy örömet szerezzenek a résztvevőknek. Ezeket a legtöbbször azért rendezik, hogy a résztvevőktől észrevétlenül megszerezzék címüket. Ennek a taktikának van a legnagyobb sikere, hiszen végül is a nyereményét –már ha egyáltalán nyer – mindenki szeretné kézhez kapni, és ezért valódi címet ad meg. Az e-mail címnél azért bevethetünk egy trükköt. Ma már olyan sokan kínálnak ingyenes e-mail-szolgáltatást, hogy nem eshet nehezükre valamelyik szolgáltatónál egy **ingyenes címet kéni**, amelyet kizárólag nyereményjátékokon való részvétellel használunk. Így saját e-mail címünket tisztán tarthatjuk, és minden, aminek a nyereményjátékokhoz

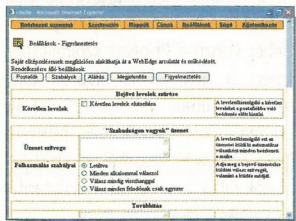

A SiteUp Networks szolgáltatásával az email címek után kutató programok számára olvashattatlanná tehető címünket

köze van, a külön címre érkezik. Azt elég, ha néhány naponta átnezünk, és könnyedén törölhetünk mindent, ami nem egy nyereményjáték értesítőjének tűnik.

2. Katalógusok és minták

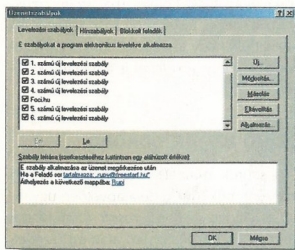
Katalógusok és ingyenes termékminták kérésre megint csak ahhoz vezet, hogy felk-

A chello levelezőszerverén beállíthatjuk, hogy bizonyos leveleket még letöltés előtt töröljön a rendszer

SPAM-szűrés

náljuknak megadjuk pontos címünket. Bár sok cég a zászlajára írja, hogy nem adják tovább a címeket harmadik félnek, közülük mégis sokakat elcsábít a pénz őrödge, és felismerik, hogy a címek jövedelmező árucikk. Itt is igaz, hogy meg kell adnunk helyes

Az Outlook Express-ben tetszőleges szabályt megadhatunk a bejövő üzenetek szűrésére

postacímünket, ha meg akarjuk kapni a termékeket – de „igazi” e-mail címünket épügyé vehetjük, mint az első példában.

3. Levelezőlisták

Ha bejelentkezünk valamilyen online-szolgáltatásra, akkor alaposan olvassunk el mindent, ami a feltételeket illeti. A legtöbb esetben van egy vagy több dobozka, amelyekkel a *levelezőlistákra íratjuk fel* magunkat. Az alapbeállítás az esetek túlnyomó többségében az „*Igen, fel akarok kerülni a levelezőlistára*” szöveg. Ha ezt az alattomos előfizetést nem kapcsoljuk ki már a kezdet kezdetén, az e-mail hozamunk ettől is meg fog növekedni, még ha technikailag és jogilag itt nem is beszélhetünk reklámról, hiszen (akaratlanul) magunk iratkoztunk fel a listára.

4. Aprohirdetések

Vigyázzunk az aprohirdetés-szolgáltatással. Ha weboldalakon hirdetünk, akkor ehhez ne a fő e-mail címünket használjuk. *Élég* eszköz létezik az *aprohirdetési* oldalakból az azokon szereplő *valamennyi e-mail cím megszerzésére*, e nélkül is. Ugyanez érvényes a kapcsolatfelvétellel szánt oldalakra. Ha egy ilyen az e-mail címünkkel szerepelünk, akkor gyakorlatilag engedélyt adunk a reklámszöveghozsát mindazoknak, akik ezért odavannak.

5. Saját nev

Sajnos a címek gyűjtésére van egy nagyon egyszerű módszer, ami ellen még vé-

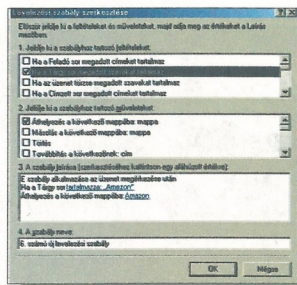
dekezni sem lehet. Sok reklámprogram egyszerűen veszi a legerlehetőbb keresztvagy vezetéknevek listáját, és összerakja az ismert e-mail szolgáltatók domain nevével, mint *axelero.hu*, *elender.hu*, *freemail.com*. Elég nagy az esélye egy *pete@*, vagy *edit@* találatra, - de ugyanígy *kovacs@*, *szabo@* vagy *toth@-ra* is.

6. Levelezőcsoportok

Tevékeny tagja valamelyiknek? Akkor jó lesz vigyázni! A reklámküldők újra és újra végigjárják kiokosított *segédprogramjaikkal* a *hírcsoportokat*, és a *feladót tartalmazó sorokból begyűjtik az e-mail címeket*. Ilyenkor segíthet egy olyan apró trükk, hogy a megadott elektronikus levél-címünket úgy tesszük ilyen célra használhatatlanná, hogy egy szót, például „*nospam*” szúrunk be vagy fűzünk hozzá az eredetihez. Például a *kovacs@freemail.com* helyett azt adjuk meg, hogy *kovacsnospam@freemal.com*. Ennek az a hátránya, hogy nem tudnak közvetlenül válaszolni hozzászólásunkra, mert először meg kell szerkeszteni a felhasználandó e-mail címet. Ezen kívül, nem minden szolgáltató engedi meg ezt a módszert. Ilyenkor nem nagyon marad más, mint hogy visszatartjuk magunkat a *hozzászólások* írásától.

7. Saját honlap

A címgyűjtők saját honlapunkat sem kímélik. A weben rengeteg olyan keresőprogram működik, amelyek az oldalakal célzottan e-mail címek után kutatják át. *Ezért, ha a kapcsolat felvétele céljából címet adunk meg, akkor olyat ajánlats itt is megadni, amit csak erre a célra használunk*. Ha viszont „igazi” e-mail címünket akarjuk vagy szükséges megadni, akkor

Egy-egy szabály alkalmazása a levél feladójától, tárgyától vagy tartalmától függhet

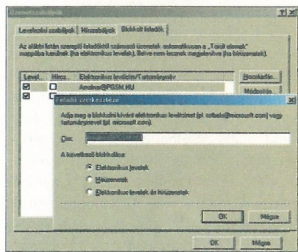
TIPP

Sose válaszoljunk!

Ha reklámlevelet kapunk, amelyben alul egy link vagy egy cím van, ahol lemondhatjuk azt, soha ne küldjünk választ! A küldő még véletlenül sem fog a listáról törölni bennünket, hiszen meggyőződött róla, hogy e-mail címünk érvényes, és még bátrabban küldi tovább reklámjait.

Speciális levélcímek

Ha szívesen veszünk részt nyereményjátékokban, létsítésünk egy e-mail címet csak erre a célra, például a hotmail-nél. Akkor minden nemkívánatos reklám od érkezik, és az igazi címünk nem lesz célpont.

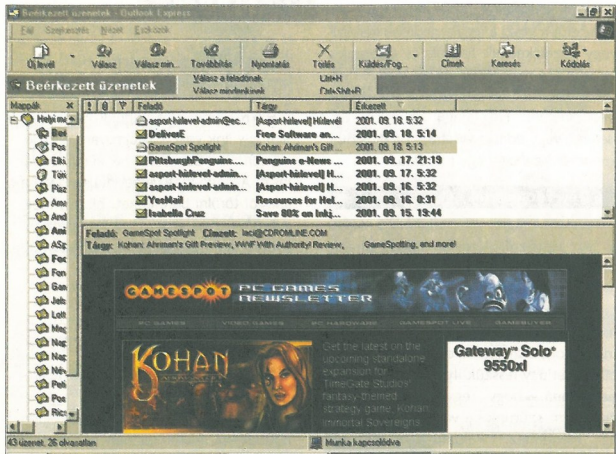

Blökkolhatjuk az azonos domain-ről érkező összes levelet

egészen egyszerűen becsaphatjuk a robotot: tegyünk a *mailto:* tag után egy szóközt. E-mail címünk kódolására is akadnak eszközök – ezek egyike a *SiteUp Networks* *mailto-Encoder* szolgáltatása, amit a www.siteup.com/encoder.html címen kaphatunk.

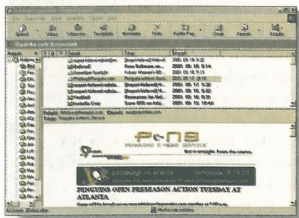
Így védekezhetünk

Mit tehetünk akkor, ha már kapunk reklámokat? Többnyire segít, ha *levelező programunkban szűrőt használunk*. Ehhez vegyük szemügyre a beérkezett hirdetések. Néhány közülük mindig visszatérő elemeket tartalmaz, mint „*Make Money Fast*”, vagy „*Get xy For Free*” vagy „*Adv.*”. Egy szűrőben megadhatunk olyan

A szűrőszabályok szerkesztéséhez felhasználhatjuk az éppen olvasott üzenet adatait is

szabályokat, amelyekkel az ilyen karakterfüzeteket azonnal blokkolni lehet. Ha pedig azt vesszük észre, hogy mindig ugyanattól a személytől vagy domaintól kapjuk a reklámokat, akkor a szűrővel ezeket a neveket vagy domaineket egyszerűen lekapcsolhatjuk. A levelező program fajtájától függ, hogy a kiszűrt leveleket mit tudunk kezdeni. A legegyszerűbb megoldás, amit minden program tud, hogy *letöltés után egyenesen a szemetesbe dobja*. Ekkor azonban csak az olvasási és válogatási időt takarítjuk meg, a letöltését nem. A fejlettebb levelező programoknál azt is meg lehet adni, hogy a szűrőn fennakadt leveleket már a *levelező szer-*

A szűrőszabályok szerkesztéséhez felhasználhatjuk az éppen olvasott üzenet adatait is

verről törölje a program, így jelentős online időt és átvitt adatmennyiséget takaríthatunk meg.

Egy egész domaint, mint mondjuk az *aol.com*, azonban nem tanácsos kiszűrni. Ezzel ugyan elég sok reklámküldő vissza-

él, és erről a levelezőszerverről küldi reklámjait, de nagyon sok ártatlan felhasználó is van ott, akik talán szeretnének velünk kommunikálni. Az egyetlen lehetőség, ha a kívánatos postát egy elkülönített postafiókba irányítjuk át, a maradékot pedig egy „nemkívánatos” könyvtárba száműzzük. Így a végleges törlés előtt még egyszer átnézhetjük, hogy a szűrőszabállyal nem keveredett-e egy „jó” levél is a reklámok közé.

Szűrő az Outlookban

A szűrők minden levelezőprogramban másként működnek, de alapvetően ugyanaz a feladatuk. A *Microsoft Outlook*-nál például *Eszközök* címszó alatt az *Üzenet-szabályok/Levelezés* menüpont teszi lehetővé, hogy szabályokat állítsunk fel a levelek áthelyezéséről. A *Műveletek* alatt ez még kiegészül a *Feladó blokkolása* opcióval, amely azonnal megjelöli a zavaró leveleket, és a feladót hozzáadja a kizártak listájához. Ezekben az esetekben nem töröljük azonnal a leveleket, hanem húzzuk át egy könyvtárba, ahol később még egyszer ellenőrizhetjük azokat. Így is elérjük a kívánt eredményt, vagyis hogy fontos leveleink nem keverednek a nagy mennyiségű reklám közé. Az web-alapú levelező rendszerek is lehetővé teszik a szűrők felállítását, amelyekkel kiválogathatjuk a nem kívánt leveleket. A szűrők használatát a weboldalakon részletesen el is magyarázzák.

Sajnos, olyan módszer nincs, amivel a reklámoktól tökéletesen és örökre megszabadulhatnánk. De aki típpjeink szerint jár el, észre fogja venni, hogy ezek száma észrevehetően csökkenni fog.

< Ezzel Ön csak nyerhet!

Utazást? Számítógépet? Autót?
Vagy talán naponta 1 millió forintot?

Ha nem akarja mindezt csak a szerencsére bízni, akkor legyen Ön is Playtoday-Partner, amivel honlapjának látogatottságát jelentős mértékben növeli, így...

...ezzel aztán tényleg nyer!

Telefon: 220-5229

www.playtoday.hu

TESZTEK

K Ü L Ö N S Z Á M

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Ára: 695 Ft

Computer
PANDRÁMA

Computer Panoráma
XII. évfolyam 7. különszám, 2001. október
Ára: 695 Ft

TESZTEK

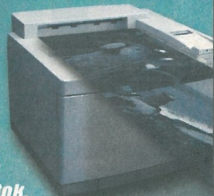
Mérések, értékelések

KÜLÖNSZÁM

237 termék tesztje

PC-piac

Iránytű
a vásárláshoz

Objektív
vizsgálatok,
részletes leírások

✓ CRT, Flat, TFT monitorok

✓ Tintasugaras és lézernyomtatók

✓ Síkágvas szkennerek

✓ Külső és belső modemek

✓ Alaplapok

✓ CD- és DVD-olvasók

✓ CD-írók és -újraírók

✓ Notebookok

Útmutató a karácsony előtti vásárláshoz

ONLINE ÚTVONALTERVEZŐK

80 kattintással a Föld körül

A világháló végtelen lehetőségeket biztosít felhasználóinak. Mindenki elérheti rajta azt, amire vágyik. Azonban aki azt gondolja, hogy a hálón való barangolás teljes egészében átvési például a könyvek, térképek szerepét, bizony téved. Ez az online útvonaltervezők esetében is igaz, mert azok még nem helyettesíthetik teljesen az autóatlaszokat.

A utós utazáskor egy kis hiba is okozhat kellemetlen következményeket. Elég egy pohár sör, majd ha ehhez még furcsán is vezetünk, biztos, hogy a rendőr megállít bennünket. Sajnos, a háló nem alkalmas arra, hogy összpontosítási- és jellemhibáinkat kiküszöbölje. *Vannak azonban olyan programok, amelyek a legjobb útvonalak kiválasztásában segítenek. Aki túlságosan fáradt ahhoz, hogy Csipkereket és Peresznyét megkeresse a térképen, csak beütögeti nevüket az online útvonaltervezőbe. Ideális esetben egy listát kap, melyben útja minden egyes utcája fel van tüntetve, szinte ajtótól ajtóig. Még hozzátartozó*

útmutatásokat is kaphat, például a templom után balra vagy ehhez hasonlót. Ez persze nagyobb távolságokra is érvényes. Összeállításunkból főleg a német nyelvterületre utazók kaphatnak ötleteket, de bemutatunk olyan szolgáltatásokat is, amelyekkel egész Európára elkészíthetjük útitervüket.

Mikor mi éri meg?

Sokakban felmerülhet ez a kérdés. Ha valaki nem otthon dolgozik, vagy ha nincs saját irodája, és a főnöke minden ötödik percben betoppant, hogy ellenőrizze a

munkát, akkor ő természetesen úgy gondolhatja, hogy ez egy olyan szolgáltatás, ami csak abból áll, hogy egy autóatlaszt ad a felhasználónak. Ő ezt egy bonyolult, idő és pénzigényes lehetőségnek tekintheti, ami helyett értelmesebb és egyszerűbb dolog lenne egy térképet vásárolni, amit később, a helyszínen majd nagyon jól lehet használni városnézéskor. Mikor éri meg, tehát a szűrődíjbe és –költségre befektetni?

Elvileg mindig, mert minél nagyobb a távolság, minél több választási lehetőség van, és minél több egyéb információra lenne szükségünk (éjszakai szállás, étteremkeresés, látnivalók, autópályadíjak, közlekedési dugók), annál érdekesebb egy keresés az útvonaltervezőkben. Sajnos, ez az „ösvénykeresés” még nem olyan fejlett, hogy csak annyit kelljen mondanunk, például Budapest-Barcelona, tengerpartra néző szálloda, fürdéslehetőség, milánói makaróni, vörösbort, benzin, litere 300 forint alatti áron – és máris megjelenik az utazás útvonala szövegesen és képekben, beleértve

Útvonaltervezés

ve az ajánlott benzinkutakat, éttermeket az étlappal együtt, valamint a strandokat és uszodákat az aktuális vízhőmérsékletükkel. Az autópályadíjakkal ez a feladat amúgy is valamivel bonyolultabb, hiszen a fizetős autópályákat és az Alpokon keresztül vezető tranzitútonalakat nem érdemes kikerülni, mivel a nagyobb üzemanyag-költségek, a hosszabb utazási idők és a mellékutak gyakori sebességhorogatózásai a vélt megtakarítást könnyen az ellenkezőjére fordíthatják.

Előnyök és hátrányok

Az útvonaltervezőknek is vannak különböző előnyei és hátrányai. Egyik sem nyújt tökéletes szolgáltatást. Van, ahol az *utadatok és a térképek pontosabbak, máshol pedig több kiegészítő szolgáltatást ajánlanak*. Természetesen a világháló-kirándulások mindig magukban rejtik azt a rizikót, hogy a kívánt oldal pillanatnyilag nem elérhető. De azokat is meg lehet érteni, akik az útvonaltervezőket jónak találják, sőt kedve-

lik. Ha csak annyit akarunk megtudni, hogy a szakaszok között mennyi a távolság, egy szempillantás alatt megkapjuk a választ, ahelyett, hogy számolgatnánk, méricskélünk. Hasznosak lehetnek az *úti-költség számítások*, ha a bevételkor pontosan adjuk meg az autópályadíjakat, az üzemanyag fogyasztást és költséget.

A *Falk* nevű program például nagyon részletes listát készít tájékozdási tanácsokkal, utazási idővel, az aktuális szakasz hosszával és a megtett távolsággal, de a város térképek sajnos kivételt képeznek.

Valamivel gazdagabb szolgáltatást kínál a *ShellGeostar*, amelyben a keresésnél egy külön sávban választhatjuk ki egyéb kívánságainkat – persze minden keresésnél kell választanunk egyet. Furcsa megoldás, hogy a program csak a Shell kutakat veszi figyelembe. Persze ez jobb, mintha egyetlen egy benzinkút se lenne benne, de nem feltétlenül előnyös a felhasználónak.

A *Venturo* eredeti arcúval rendelkezik, de csak három német nyelvű ország közül lehet választani. Bejelölhetjük, milyen in-

formációkat szeretnénk megtudni utunkról: parkolóhelyek, vasútállomások, benzinkutak, mellékutak, főutak.

Sok a felesleg

Néhány szolgáltató olykor túlzásba viszi a pontosságot, például az úti cél kiválasztásakor, töménytelen opciók kínál, amivel nem tudunk mit kezdeni. (például különböző irányítószámok esete azonos városnál). *Sajnos gyakran elég körülményes és nehézkes a város térképek kezelése: vagy a térképanyag pontatlan, vagy egy örökkévalóságig tart a térképméret és –részlet pontos beállítása.*

A szolgáltatásokat végignézve és kipróbálva arra a következtetésre jutunk, hogy legjobban bizonyára úgy utazhatunk, ha az útvonaltervezők javaslatait nyugodtan megtekintjük, és azokat az autótalasszal összehasonlítjuk, majd összeírjuk az aktuális üzemanyagárakat, autópályadíjakat és a közlekedési dugó-előjelzéseket (tanév vége, útfelújítások).

Megrendelhető:
 Computer Panoráma Kiadói Kft.
 1091 Budapest, Üllői út 25.
 Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
 E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

HTML technikák a gyakorlatban

- A HTML dokumentum felépítése
- Dinamikus HTML
- JavaScript, Java
- SSI (Server Side Include)
- PHP3, XHTML (XML), VRML
- WAP (Wireless Application Protocol)

FALK

Tervezés:

indulás és érkezés érintési ponttal (utca, házszám)

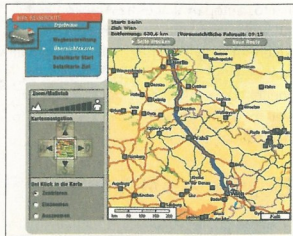
Szolgáltatások:

város térképek, a fontosabb utak listája a célállomásig

Országok:

Európa

www.falk.de

SHELLGEOSTAR

Tervezés:

háztól házig

Szolgáltatások:

szállodák keresése, éttermek, Shell benzinkutak, repülőterek, autókölcsönzés

Országok:

Európa

www.shellgeostar.de

MAPORAMA

Tervezés:

részletes útvonal utcáról utcára, távolságszámítás, utazási időtartam

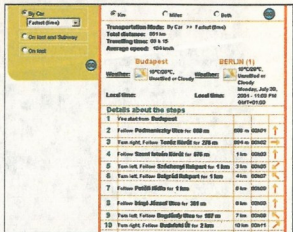
Szolgáltatások:

európai telefonkönyv, térképek, repülőterek

Országok:

Európa

www.maporama.com

STAEDTLER

Tervezés:

városrésztől városrészig (leggyorsabb, leg-rövidebb, autópálya nélküli útvonal)

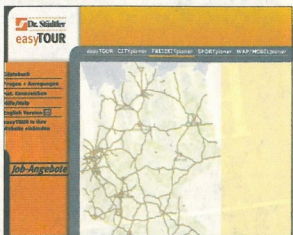
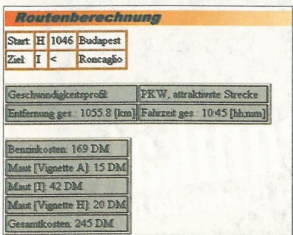
Szolgáltatások:

útiköltség számítás

Országok:

Európa

http://easytour.dr-staedtler.de

FAX

MEGRENDELŐLAP

Címzett: Computer Panoráma
 1091 Budapest,
 Üllői út 25.
 Terjesztési osztály:
 Tel.: 456-69-64
 Fax: 456-69-70

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre 9999 Ft-ért és választok egyet az alábbi három CD közül (lásd bővebben az 3. oldalon)
  - Beszélő szótár 1.** (angol)
  - Nemzetközi sportlexikon 1.** (Az olimpiák története)
  - A család orvosa**
A lapot 2001. ....havi számtól kérem.

Computer PANORÁMA

- ÚJ!** Igen, megrendelem a **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft).
- Igen, megrendelem a **PC-tuningolás** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem a **Windows Tippek** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)
- ÚJ!** Igen, megrendelem a **Tesztek** című kiadványt (695 Ft)

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvételt postázzuk.

Számlázási cím:

Cégnév (név): .....

Kapcsolattartó neve/beosztása: .....

Telefon: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Cím: □□□□ helység: .....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Postacím:

Név: .....

Cím: □□□□ helység:.....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Telefon: .....

Az előfizetést csekken
 átutalással rendezem.

..... dátum

..... aláírás

FAX: 456-69-70

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

Adatkém-elhárítás

Aki shareware oldalakon a legújabb szoftverek után kutat, és ezeket ki is próbálja, gyakran egyáltalán nem tudja, hogy a háttérben kritikus alkalmazások működnek. Írásunkban az elhárításhoz adunk néhány ötletet.

Ha egyszer kémprogram települt a gépünkre, egyhamar nem tudunk tőle megszabadulni. Ha töröljük is a telepített szoftvert, tehát a „hordozót”, lehetséges, hogy azok a programrészek, amiktől meg akartunk szabadulni, a merevlemezzen maradnak, és továbbra is betöltik feladatukat.

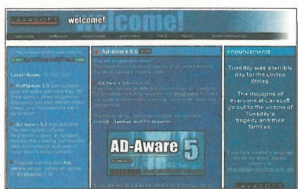
Mivel adataink az interneten keresztül utaznak, logikus, hogy lehetőleg ezeket a kapcsolatokat kell megszakítani. Ez általában egy biztonsági programon keresztül történik, ami az internetes erőforrásokhoz való hozzáférést osztja ki, minden alkalmazásnak úgy, hogy ezeket a jogokat a felhasználó egyenként szabályozza. Használhatunk tűzfalakat is, amelyeket a PC külső támadá-

sok elleni védelmére találtak ki. Ezek között számos ingyenes megoldás is létezik.

Tisztogatás az Ad-Aware-rel

A LavaSoft Ad-Aware programja ingyenes keresőeszköz mindenféle, úgynevezett ad- és banner-ware-hez, köztük az

A LavaSoft honlapjáról ingyenesen letölthető a kémelhárító program

A ZoneAlarm program kis helyet foglal és megbízható

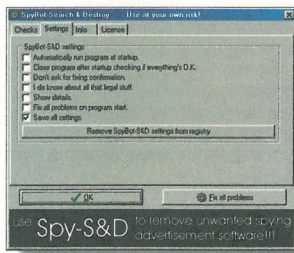
Hivatkozások

Több mint 800 olyan program listája, amelyeket spyware-ként azonosítottak
www.infoforce.qc.ca/spyware/

Információk kémprogramokról
www.phonehome.x2.nu

Biztonsági információk spyware-ekhez és trójai programokhoz
www.surf.to/bavariantom

Biztonsági programok és rendszer ellenőrző
www.freewareportal.de/site/programme/security.htm

A Spybot S&D felkutat és megsemmisít minden kémprogramot

AdWare-Banner-hez, az Aureate 3.0, DSSAgent és WebEnhancer programokhoz. Az Ad-Aware megkeresi a megfelelő modulokat, pontosan kimutatja, hogy melyek vannak jelen, információkat ad róluk, és el is tudja azokat távolítani. Az Ad-Aware megfelelő használatához csak néhány beállítás és kattintás szükséges.

A telepítés után megjelenik az egyszerű kezelőfelület, amelybe a funkciók és a hivatkozások már be vannak építve. Innen először lépünk a program-konfigurálás-hoz.

Kövessük az alábbi lépéseket:

1 A *General Settings* a program beállításait jeleníti meg, amelyek az adware fájlok keresését segítik. Itt adjuk meg, hogy a megtalált referencia-adatok elkülvitve és megjelölve jelenjenek-e meg, hogy útmutatók támogassák-e az adatok kezelését, és figyelmeztessen-e hangos vészjelzéssel a program.

2 A *Scan-Options* határozza meg, hogy az Ad-Aware mindjárt induláskor akti-

o *AdForce* honlapján terjedelmes azon programok listája, amelyek tudunkon kívül információkat továbbítanak

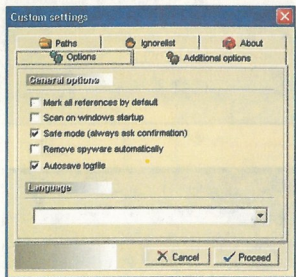
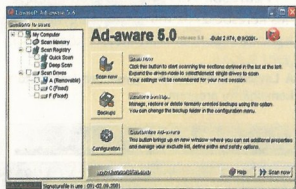
válódjon-e, és hogy a megtalált referenciákat automatikusan eltávolítsa-e. Itt a kézi eltávolítás a biztosabb.

3 Adjuk meg az ellenőrzési folyamat pontos beállításait. *Egy gyors skenelés csak nagyjából nézi át a telepített fájlokat, míg az Extended Scan mélyebben behatol a rendszerbe, és a regisztrációs adatokat is alaposan átvizsgálja.* Azt is itt adhatjuk meg, hogy a program a tárolókat és a meghajtókat mindig egyenként ellenőrizze-e.

4 Az ellenőrzési folyamat a könyvtárak átvizsgálásával kezdődik a meghatározott meghajtókon. Az Ad-Aware csak az ismert nevű fájlokat és a regisztrációs bejegyzéseket keresi. A bal oldali oszlopban az Ad-Aware a talált fájlokat és könyvtárak számát adja meg.

5 A jobb oldali oszlop pontosabban mutatja, hogy ágaznak-e el a regisztrációs kulcsok kémszoftverre, és hogy a modulok aktívak-e.

6 A *Continue* gombbal a kiértékeléshez jutunk. Ha bele akarunk nézni egy elkészült *logfájlba*, akkor a *Show Report* elágazáson keresztül juthatunk a *Logfile Editorba*. Ez mutatja a jegyzőkönyvezett ellenőrzési folyamatot, és pontos információ-

Az Ad-Aware programmal kényelmesen átvizsgálhatjuk programjainkat (felső kép). A beállításoknál határozhatjuk meg, mi történjen a kémkedő programrészekkel (alsó kép)

okat ad az esetlegesen talált nemkívánatos programokról.

Ebből a listából láthatjuk a windows-regisztrációs adatbázisának bejegyzéseit. Azonnal meggyőződhetünk arról, hogy az eredeti hordozó programokat ki is törlöttük, a kémmodulok még mindig aktívak-e.

A Surf.to oldalon hasznos tanácsokat olvashatunk gépünk biztonságosabbá tételéhez

7 A megtalált lelőhelyeket az Ad-Aware még egyszer megmutatja lista formában. Itt a felhasználó eldöntheti, hogy az adott kémrendszert törölni akarja-e. *Erre alapvetően érvényes: ha a DLL fájlok és a registry hordozó-fájlok nélkül is tudnak létezni, akkor valószínűleg ki is lehet azokat törölni.* Ennek ellenére nagyon oda kell figyelni, mielőtt az Ad-Aware-t hagyjuk automatikusan itteni, vagy személyesen nyomjuk le az „irtás” gombot. Egyes DLL fájloknál előfordulhat, hogy más más alkalmazások is használják, így ezek a programok a fájl törlése után egyszer csak nem indulnak el.

Ad-Aware-rel biztosabb

Az Ad-Aware-rel olyan segédeszköz kapunk kézhez, amely biztonságos kiszűrni a kémprogramok legismertebbjeit és tisztán tartja a regisztrációs adatbázist. Az Ad-Aware honlapján további eszközöket is találhatunk, mint például egy speciális *registry-szerkesztő*, amely jobb beavatkozási lehetőségeket kínál, mint a windows standard *RegEdit*-je. Az Ad-Aware, ingyenes, de van egy *Plus* változata is 12 dollárért, amelybe még egy háttérben futó ellenőrző rendszert is beépítettek, *Ad-Watch* néven. A bővített változat a *Cydoor, Doubleclick* és *TimeSink* kémalkalmazásokat is kifizérkeszi.

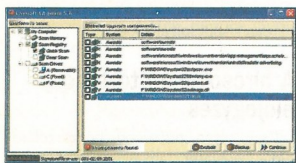
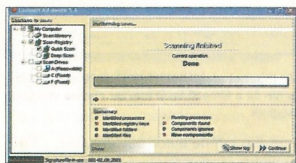
Zonealarm

Jöjjön akár kémprogram, akár trójai vírus – egy védett számítógéppel mindig jobban járunk. A tűzfalak az egyedi felhasználók rendszereinél ma már ugyanolyan fontosak, mint a cégek hálózatainál. Jó és olcsó választási lehetőség a drágább tűzfalrendszerekkel szemben a *ZoneLabs ZoneAlarm* programja. A *ZoneAlarm* megbízhatóan véd a külső támadások ellen, és arról is ad információkat, hogy a PC portjain keresztül mi kerül ki a világba. A program konfigurációja és kezelése egyszerű. Az alig 1.8 Mbájtos program kevés helyet foglal, és megbízhatóan működik.

Spybot S&D (Search and Destroy)

A reklámrobotok kis kiegészítő modulok olyan alkalmazásokban, amelyek automatikusan reklámmegjelenéseket generálnak regisztrálatlan változatok működése közben. Ezek a hirdetőrobotok különböző shareware programokban kémfeladatokat is ellátnak. A regisztrációs fájl adatait, valamint információkat szállítanak a gépünkre telepített programokról az internet-kapcsolaton keresztül. Ezek egyike a *Time-Sink Advertising Bot*, amelyet valójában már trójaiként kell besorolni. Egyes vírusíró programok felismerik a programot "*TROJ_TSADBOT*" név alatt. Ez például előfordul a *PKWare* újabb verziójú, *PKZip* tömörítő programjában is. A *PKWare* ugyan biztosít róla, hogy ez sem-

**A Regisztráció át vizsgálásának érdekes adatokra bukkanhatunk (felső kép)
Az áruklódó bejegyzések törlésekor nem árt az óvatosság (alsó kép)**

Leleplezés: Ezek a kémekek

Összegyűjtöttük azokat a népszerű programokat, amelyeknek kémfunkciói vannak, vagy legalábbis ezt feltételezik róluk.

A következő programok adatkémekek számítanak, amit majdnem minden esetben be is bizonyítottak a Sandbox vagy a tűzfalrendszerek protokolljai. Ezek a legtöbbször a sorozatszámokat küldik tovább, hogy a lopott szoftverpéldányok nyomára jussanak. Ez időnként automa-

tikus frissítő funkcióval társul. Néhány program azonban olyan tevékenységeket is tartalmaz, amelyek a rendszer és a felhasználó ellenőrzésére is kiterjednek.

Nem szeretnénk egyetlen gyártónak sem tisztességtelen szándékokat tulajdonítani, viszont felhívjuk rá a figyelmet, hogy felhasználóra vonatkozó adatok elküldése elemzés céljából az érintettek beleegyezése nélkül, a személyiségi jogok megsértését jelenti.

Program	Tevékenység
WinAce 2.0	Ellenőrzi a szérszámokat, és szemmel láthatóan felhasználóneveket küld a regisztrációs fájlból.
Namo WebEditor 4.02	Ha a program aktív, a Sandbox internet-kapcsolatnál adatátvitelt jelez.
Corel Draw 10	Elküldi a regisztrációs adatokat.
Getright	A download manager adatkijelést indít el.
Go!Zilla	Telepíti a "Gator"-t, ami adatokat küld el a regisztrációs fájlból. Acreate DLL fájlokat másol a merevlemezre.
ACDSee V3.1e	Elküldi a termék ID-t és a szérszámot, az operációs rendszert, felhasználói nevet, cégbejegyzést.
CrystalFTP Freeware Version 2000.0.087	Tartalmazza a "TimeSink Advertising Bot"-ot
Dreamweaver	Felveszi a kapcsolatot a gyártóval és továbbítja a szérszámot és a regisztrációs adatokat.
Eudora 5	A fennálló internet-kapcsolat adatok küldésére használja.
FlashGet	Acreate és Cydoor fájlokat telepít a rendszerbe.
ICQ 2000a	Kiolvassa az az internetre való kapcsolódáskor, elküldi a regisztrációs adatokat.
Partition Magic 5	Internetre kapcsolódva adatokat küld a gyártónak.
RealPlayer 8	Adatokat küld a számítógépről a gyártónak.
TweakBIOS 1.51	E-mailt küld egy ismeretlen címzettnek egy programmal, ami a kísérlet után törölődik.
WinRAR 2.7 angol	Kapcsolatot épít fel a gyártóval és ellenőrzi a szérszámot és PC-adatokat.
Abe's MP3 Finder	Felhasználói információkat és gépkonfigurációt küld.
CD MP3 Studio	A Cydoor kémprogramjait tartalmazza.
CuteFTP	Radiate- (Acreate-) rendszerprogramok.
Download Accelerator Plus	A szérszám online ellenőrzése
HyperSnap	Radiate- / Acreate-rendszerprogramokat tartalmaz.
MP3 Fiend	Radiate-komponensek.
NeoPlanet Browser támogatás IE-hez	DoubleClick reklámsík a felhasználói- és rendszeradatok közvetítésével.
Opera Freeware	Cydoor komponensek.
Planet MP3 find	Radiate komponensek.
PrintShop	A Broadcast DSSAgent építi be különböző programokba a felhasználói adatok közvetítéséhez, például Internet-vagy LAN-képes játékokba is.
RoboCam	Radiate komponensek.
Windows Media Player 7	"Global Unique Identifier"-hoz létre, ami egyértelmű azonosítást tesz lehetővé.

milyen információt nem olvas ki és küld el a regisztrációs fájlból és a rendszerkönyvtárból, a rendszernek ellenére, mint „fenntartásokkal kezelendő” kell figyelembe venni. Az Ad-Aware is regisztrálja a TimeSink-et.

Aki biztos akar lenni abban, hogy ezek a SpyBotok nem aktiválódnak, az hasz-

nálhatja a *SpyBot S&D*-t. Ez a kis alkalmazás megtalálja a spybotokat, és kívánságra eltávolítja azokat a rendszerből. Mivel sok programgyártó a programrészek eltávolítását a shareware liszensz-megállapodás megszegéseként értékeli, a *SpyBot S&D* tájékoztat bennünket erről a körülményről.

FORTÉ FREE AGENT

Hírvadászat

A hálózat igazi titkait, amit a web-en nehéz vagy nem lehet megtalálni, a hírcsoportok rejtik. Ezek kezeléséhez, olvasásához speciális programra van szükség.

Lépésről lépésre

1. A Free Agent installálása

Töltse le a hírolvasót az Internetről, majd telepítse a számítógépére.

2. A Free Agent konfigurálása

Adja meg hír- és levelező-szerverének adatait, és töltse le a hírcsoportok listáját gépére.

3. A hírcsoportokra történő előjegyzés

Ahhoz, hogy az egyes hírcsoportok hozzászólásait elolvashassa, ezekre előbb elő kell jegyeztenie magát.

4. A hozzászólások elolvasása

Nyissa meg a kívánt hírcsoportot, és egérkattintással olvassa el a megfelelő hozzászólásokat.

5. Üzenet küldése

Küldjön a hírcsoportnak egy új üzenetet, vagy válaszoljon egy meglévőre.

6. Szálak megfigyelése

A fontosabb, vagy kevésbé fontosabb szálakat jelölje meg, hogy nagyobb hírcsoportokon belül ne veszítse el a fonalat.

7. Csoportok, hírek megtalálása

Integrált keresőfunkcióval hamarabb megtalálja a szerveren, vagy a hírcsoporton belül a keresett témakört.

Sztrájkol a számítógépe? A forródrótot hívtá, és most órákon keresztül váratták Beethoven Für Elisét hallgattatva Önnel? A *Usenet*en belül némi szerencsével néhány perc alatt segítőkészebb emberekre, vagy hozzászólásokra lehet, amelyek esetleg megoldást kínálnak az Ön számára.

A Forté Inc. ügynökét mindenhol szívesen látják

Ennek a feltétele mindössze egy hírszerver, amellyel elérheti a hírcsoportokat, valamint egy hírolvasó, mely segítségével Ön elolvashatja a hozzászólásokat, vagy éppen válaszolhat rájuk. Most az ingyenes *Free Agent* hírolvasóval foglalkozunk, melyet először le kell töltenie az Internetről.

A Free Agent installálása

Installálja a letöltött *Free Agent* programot. A telepítés első mezőjében válassza a *New Install* opciót, és kövesse az utasításokat.

Miután sikeresen befejeződött a hírolvasó telepítése, Önnek egy hírszerverre van szüksége, amely elérhetővé teszi a kívánt hírcsoportokat. Az Internet előfizetésekor a szolgáltató megadja a hozzá tartozó hírszerver adatait is. Erre a legtöbb esetben nem is figyelünk, csupán a kimenő és beérkező leveleket kezelő szerverek címét vizsgáljuk meg, illetve állítjuk be. Ha nem találja iratai között a megfelelő adatokat, kérdezze meg szolgáltatójától. A cím általában a *news* szóval kezdődik, majd ezt a szolgáltató *domain* neve követi.

A Free Agent konfigurálása

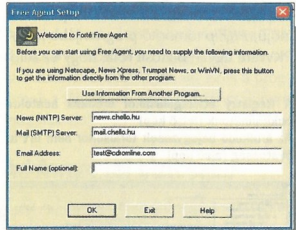
A *Free Agent* első indításánál megjelenő mezőkben a program működéséhez hozzá-

Első telepítésnél válasszuk a *New Install*-t

rendelt paramétereket kell beállítani. Írja be hírszerverének címét. A *Mail-server*hez a szolgáltatója által üzemeltetett SMTP szervert használja. Végül adja meg e-mail címét és nevét. E hírolvasó esetében, a megadása nem kötelező, de a *Netikett* követelménye, hogy hozzászólásait valódi névvel lássa el.

A következő lépésben a *yes*-t kell választania, hogy a *Free Agent* rákapcsolódjon a hálózatra, és a szerver összes hírcsoportját tartalmazó listát letöltse. Csak ezek után jegyezetheti elő magát egy bizonyos hírcsoportra. A később csatlakozó csoportokat az *Online/Get New Groups*-on keresztül találhatja meg. Azért, hogy ne kelljen állandóan online lennie, állítsa be az *offline* funkciót is. Ebben a módban a program csak a hozzászólások fejléceit tölti le. Keressen meg a *General Preferences* menüpont alatt az *Online* funkciót, majd válassza a *Use Offline Defaults* beállítást.

Az Internet szolgáltatóinktól kapott adatok közül a hír- és a kimenő levél szerver címére van szükségünk

A *Go offline automatically* after... kiválasztásával meghatározhatja, hogy a *Free Agent* mennyi idő után menjen át automatikusan kikapcsolt állapotba.

A hírcsoportra történő előjegyzés

Csak olyan hírcsoport hozzászólásait tudja elolvasni, amelyre előjegyeztette

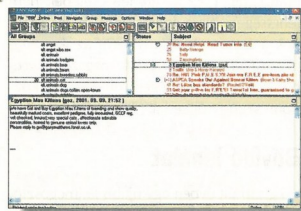
Hírcsoportok kezelése

magát. Válassza ki a csoportlistából a megfelelőt, majd kattintson a *Group/Sub-scribe-ra*.

Amennyiben ki szeretne jelentkezni, úgy ismételje meg ezt a műveletet. A *Group/Show* beállítás segítségével a képernyő elrendezését változtathatjuk. Az *Online/Get New Headers in Subscribed Groups* menüpont választásával az előjegyzett hírcsoportok új fejléceit töltheti le gépére.

A hozzászólások elolvasása

A Free Agent teljes üzenetlistájából egérkattintással válassza ki a kívánt hírcsoportot. Az *összetartozó témákat szálakba rendezve találja meg*. A állapotjelzőben

Több mint 40000 hírcsoport közül válogathatunk

látható pluszjel a témán belül további hozzászólások jelenlétére utal. A zárójelben látható szám mutatja a válaszok számát. Amennyiben a pluszjelre kattint, az összes válasz automatikusan megjelenik. A hozzászólásokat dupla kattintással nyithatja meg. A Free Agent ezeket az alsó ablakrészben mutatja meg. Ha nyomva tartjuk az eget az ablak szélén, úgy az egyes ablakok nagyságát tudjuk szabadon változtatni. Az ablakok újbóli rendezéséhez válassza ki a megfelelőt az *Options/Windows Layout* menüpont lehetőségei közül.

Üzenet küldése

Egy hozzászólás megírása olyan, mint egy e-mail-é. Jelölje ki a megfelelő hírcsoportot és válassza a *Post/New usenet Message-t*. Az első mezőben a hírcsoport neve jelenik meg. A tárgy mezőbe (*Subject*) pontosan a tartalomhoz kötődő szót írjon be, hiszen ez lesz a hozzászólás fejléce. Minél pontosabban határozza meg a tartalmat, annál könnyebben találja majd meg hozzászólását egy másik tag. Az üzenet megfogalmazásánál vegye figyelembe

a hírcsoporton belüli hangvételt. Sokszor be kell tartania a csoportra jellemző nyelvi sajátosságokat. Ajánlott ezért a hozzászólás elküldése előtt a *FAQ-t (Frequently Asked Questions – gyakran feltett kérdések)*, illetve a többi tag nyilatkozatát elolvasni. Aki elvétli a hangnemet, azt általában kizárják a csoportból, és nem válaszolnak kérdéseire.

A hozzászólás írásakor használja a következő funkciókat:

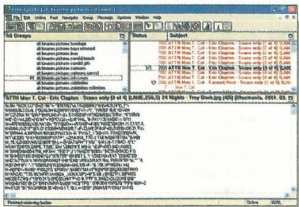
- Az *eMail* to mezőt csak akkor töltsse ki, ha azt szeretné, hogy olyan is olvassa üzenetét, aki egyébként nem tagja a hírcsoportnak.
- Amennyiben azonnal szeretne válaszolni egy hozzászólásra, úgy jelölje ki azt és válassza a *Post/Follow Up Message-t*.
- Az *Attachement* menüpont lehetővé teszi bináris adatok csatolását.
- A *Send Now*-val azonnal elküldheti üzenetét, offline módban válassza a *Send Later-t* majd később küldje a *Online/Post usenet and eMail Messages*-en keresztül.

Szálak figyelése

Néhány hírcsoportnak naponta több száz hozzászólása van. A Free Agent segít az áttekinthetőségben. Ahhoz, hogy követni tudja az Ön számára érdekes hírszálakat, jelölje meg ezeket és kattintson a *Message/Warch Thread* menüpontra, vagy gyorsbillentyű esetén egyszerűen az *M-re*. Az állapotjelzőben most egy kis szemüveg-szimbólumot lát, ez jelzi, hogy ez a szál kiemelt.

Amennyiben a hírcsoporton belül érdektelen hozzászólásokra bukkan, a további válaszokat a *Message/Ignore Thread* beállítással, vagy az *I* gyorsbillentyű megnyomásával kerülheti el. Az állapotjelzőben ekkor egy tiltóablát ábrázoló szimbólum jelenik meg.

Fontos hozzászólásokat a *Message me-*

A hozzászólásokhoz csatolt bináris állományok első látásra olvashatatlank

Forté Agent 1.8 – a nagy testvér

Aki több funkcióért hajlandó mélyebben is a zsebébe nyúlni, annak a hírolvasó kereskedelmi változatát, a *Forté Agent 1.8*-at ajánljuk. A programot a gyártó honlapjáról (www.fortinc.com) 29 dollárért lehet letölteni.

Az Agent-csomag költségesebb változatával - a Free Agent-let ellentétben - nem csak küldhetünk, hanem fogadhatunk is e-mail-eket. A program ezen felül tartalmaz egy *címlistát* is.

Az Agent ehhez még egy olyan opciót is kínál, ahol az úgynevezett *Kill-list* segítségével, bizonyos témákkal foglalkozó, és bizonyos szerzőkől származó üzeneteket tudunk kiszűrni. A *Watch-list*-en keresztül viszont az Önt érdeklő témákról informálódhat, és követheti az Ön által kiválasztott szerzők hozzászólásait.

A fizetés változat a bináris adatok tekintetében is túlszárnyalja kistestvérét: a program automatikusan összefűzi az összetartozó, szokványosan 1.44 Mb-át terjedelmű fájlokat. Aki megveszi a hivatalos változatot, ezen felül 90 napon keresztül ingyenes, e-mail-en keresztül technikai segítségnyújtást is kérhet, és megkapja a program összes frissítését is.

nűben a *Keep* menüpont alatt, vagy a megfelelő gyorsbillentyű használatával menthet.

Csoportok, hírek megtalálása

Sok hírcsoportot működtető hírszerverek esetén ajánlott célozatosan keresni témák után. Ehhez válassza az *Edit/Find* menüpontot és írja be például, hogy *Office*.

A Free Agent automatikusan megmutatja az első ilyen témában érdekelt csoportot, az *F3 gombbal* pedig megtalálhatja a következő *Office* témával foglalkozó hírcsoportot. Ezzel a funkcióval kereshet a hírcsoportokon belül is.

(Az ingyenes Forté Free Agent és a fizetés Forté Agent 30 napos változata letölthető a gyártó honlapjáról (www.fortinc.com) vagy az ftp.cdromline.com/pub/cimrfl.

ILLEGÁLIS TARTALMAK

Hálózati orgazdák

Nem kell mindig rögtön a Napsterre gondolnunk: már régóta léteznek számos további internetes adatcserélő rendszer, amelyek letöltése ráadásul ingyenes.

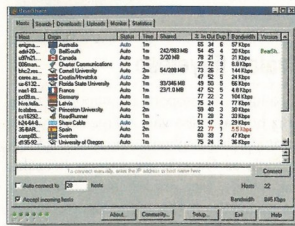
A Napster zenei keres-kínál oldal azért volt olyan népszerű, mert az érdeklődő elég nagy kínálatból választhatott magának egy számot, majd ingyenesen letölthette azt. Július eleje óta a Napster már nem lehet elérni. Nemsokára talán ismét lehetővé válik számokat letölteni – csak hogy most már fizetés ellenében.

A régi problémák megmaradnak: mivel az ember a zenei adatokat más felhasználók gépeiről tölti le, a letöltés megakadhat, mielőtt az befejeződhetett volna. A kínáló fél megszakítja a kapcsolatot, vagy egyszerűen csak kikapcsolja a számítógépet. A letöltés sokszor nagyon is lassú, és a zenei adatok minősége is hagy kívánni valót maga után. Az új – már nem díjmentes – Napster, állítólag majd megakadályozza a megvásárolt számok CD-re történő írá-

sát, és az adatokat majd csak egyetlen számítógépen lehet lehallgatni.

A Napsternél mindehhez hozzájön a cenzúra. Felépítése miatt a Napster szerveren lehetővé válik a szűrők futtatása, amelyek az ajánlatból bizonyos adatok nevét törlik. Azonban az internetezőket nem kell féltelni. A megszüntetett vagy megnyírbált

Megadhatjuk az egyszerre figyelt host-ok maximális számát

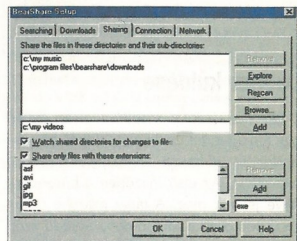
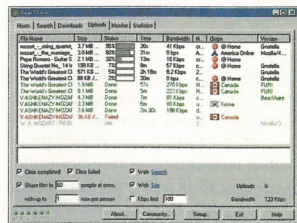

szolgáltatás helyét azonnal mások veszik át. Ezek része jobb, mint az eredeti, hiszen tanultak annak a rendszernek a hiányosságából, hibáiból.

Már akadnak utánzóik: az Open-Napster-veretek (opennap.sourceforge.net), melyek átveszik az eredeti Napster-szerver szerepkörét. Meghatározott kliensek segítségével egyszerre több szervert is végig lehet férsülni egy-egy zeneszám vagy film után kutatva. Ez az eredeti esetében nem lehetséges. Nem lehet tudni, hogy ezeknek a szervereknek mekkora az élettartama, mivel ilyen hálózatok megszüntetéséhez kevés idő szükséges, mindössze a központi szerverről kell azokat leválasztani.

Bővülő kínálat

Az elmúlt évben egy újabb fájlmegosztó-protokoll is önállósította magát. A Gnutella egyre nagyobb közkeveltségnek örvend.

Külön ablakban figyelhetjük a le- és feltöltéseket (felső kép)

Megadhatjuk, hogy könyvtáraink közül melyek tartalmát szeretnénk megosztani másokkal (alsó kép)

A Bearshare az egyik legnépszerűbb Gnutella-kliens

BearShare

The Power To Share™

Home
Press
About Us
Help
Download

US English
Deutsch
Español

BearShare 2.3.0 is the latest version
New Interface. Easier to use and faster!

Free Download from CNET Downloads

YOURNAME.COM
FREE WITH ALL HOSTING

BearShare for Windows   **Free Peers, Inc.**

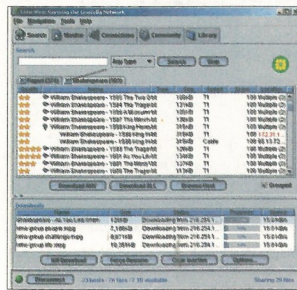
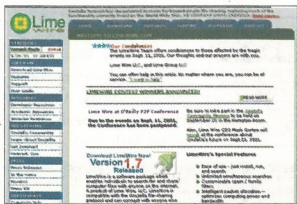
- [What is BearShare?](#)
- [About Us](#)
- [Free Download](#)
- [Contact](#)
- [FAQ's](#)
- [Press Center](#)
- [Help Contents](#)
- [Our People](#)
- [User Testimonials](#)
- [Banners and Buttons](#)
- [BearShare.Net Forums](#)
- [Investors](#)

Az Internet sötét oldala

Az eredeti jellemzők továbbiakkal is kibővültek, így az MP3-as formátum mellett, mások kicserélésére is van mód. Az aktuális kliens-programok *AVI*, *MOV*, *JPEG*-képeket és más adat-formátumokat is tud kezelni.

A Gnutella-hálózatokon az MP3-as adatok mellett szoftverek, vagy akár azok sorozatszám generátora is kicserélhető egymás között. Ezek kicsiny méretűek, amelyeket gyorsan lehet áramoltatni, de ugyanígy itt illegális másolatokat találhatunk több száz

A LimeWare honlapján részletes leírást találunk a Gnutella hálózat működéséről (felső kép) A LimeWare a keresés találati listájában pontozza az egyes host-okat (alsó kép)

megabájtos programokról is. Elterjedtek a pornóképek, és a legújabb filmek másolatai. Egy 90 perces film letöltése azonban még ISDN vonalon keresztül is sokáig tart.

Fájlmegosztás

Olyan központi hálózatok, mint a Napster, felkínált állományok adatait egy központi szerveren tárolják. A kliensek bejelentkeznek a szerverre és végigbongézik a listát. Amennyiben rábukkannak a keresett adata, automatikusan felveszik a kapcsolatot a felkínáló számítógépével, hogy onnan letöltsék azokat.

A *Gnutella hálózata decentralizált struktúrájú*. Itt hiányzik a központi szerver. A

Így működik a Gnutella

A Gnutella protokoll és hálózat egyben. Mivel a Gnutella-kliens egyszerre kínál fel és vesz igénybe szolgáltatókat, szerverként és kliensként is egyidejűleg működik. Ezért honosodott meg a szervert elnevezés. A Gnutella egy nyitott *Open-Source-protokoll*, ezért több különböző szerveret léteznek. A HTTP-protokollt (Hypertext Transfer Protocol) ugyanígy használja adat áramoltására, mint egy web-böngésző, amely egy HTML oldalt akar letölteni egy web-szerverről.

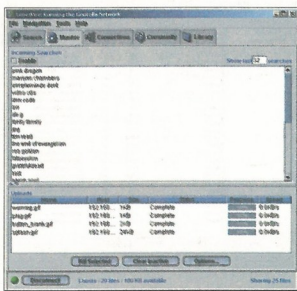
A Gnutella-szervert úgy működik, mint egy mini web-szerver. A Gnutella-protokoll (többek között a www.clip2.com-ról tölthető le) mindössze öt utasításból áll, amelyeket deskriptoroknak nevezünk. Meg kell jegyezni, hogy mára már léteznek ennek kibővített változatai is.

Amennyiben egy szervert rákapcsolódik a hálóra, egy másik szervernél jelentkeznek be. Ezért a szervergyártók saját szervereket üzemeltetnek, hogy először erre kapcsolódjanak rá. Innen az új szervert megkapja más szerverek IP-címét. További szervereket a hálózaton belül a *ping deskriptorok* segítségével találhatunk meg. Ebben például a Gnutella-kliensek eltérnek egymástól, mivel a talált szerveretek száma kliensről

kliensre különbözik. Amennyiben egy szervert kap egy *pinget*, úgy egy *pong*-gal kell válaszolnia.

A *queri-deszkriptorral* történő keresés alkalmazás a szerveret egy jelöléssel – a keresett adatot – küld el minden olyan szervernek, amely számára felhathat. Ezek átkutatják az éppen rendelkezésre álló adatbázisaikat. Ha van találat, viz-szajelzést küldenek, megadva az állományok pontos elérési útját. Ha nincs találat, a szervert továbbadja a keresést minden más szervernek, amelyet fel-lelt. Ez a *második hullám*, eddig tehát két körrel beszélhetünk. A *körök számát* a *TTL-en (Time To Live) keresztül lehet szabályozni*: ezek egész számok, és minden teljesítés alkalmazással, *egyel* kevesebbet mutatnak. Egy szerveren 5-7 között szokták beállítani ezt az adatot. A TTL-let szabunk határt a szervernek, ezzel megakadályozva, hogy egy lekérés örökkön örökké a hálózaton cirkáljon.

Találat esetén a *válasz-deszkriptor* ugyanazt az utat teszi meg visszafelé, amelyet a *kérés-deszkriptor* odafelé már megtett. Miután megérkezett a forrásból, közvetlen kapcsolat jöhet létre kereső és kínáló között. Magáról a cseréről a HTTP gondoskodik.

Szűrni is lehet a bejövő kereséseket és ellenőrizhetjük a letöltéseket

Gnutella host-ok egymással létesítenek kapcsolatot, és a keresést gépről gépre végzik. Amennyiben ráleltek a keresett adata, a Napster rendszeréhez hasonlóan, itt is automatikusan létesítenek kapcsolatot a felkínálóval.

Felépítéséből adódóan a Gnutella-hálózatok kikapcsolása korántsem egyszerű művelet.

A Gnutella-felhasználók IP-címe rögtön megjelenik, vagy egyszerűen kideríthető. Nem titok tehát, hogy egy bizonyos időpontban ki, milyen adatot kínált fel. Ebből a két adatból az internetes szolgáltató a *logfájlon* keresztül megtudhatja, hogy ki áll az összeköttetés mögött. Néhány MP3-as zenészmű letöltése miatt azonban egy ügyész sem fáradozhat ennyit. Mindjárt másként néz ki a helyzet, illegálisan letöltött, drága szoftverek esetében.

Nehéz egy külföldi illetőségű kínáló nyomára bukkanni. Aki azt szeretné megtudni, hogy egy kínáló pontosan hol helyezkedik el, annak csak egy egyszerű kis trükkök kell bevetnie. Ha ismert az IP-cím, a *Neotrace*, vagy ehhez hasonló program segítségével kideríthető, hogy az illető milyen útvonalon jelentkezik be. A nyomkövetésből pontosan meg lehet tudni az

A Gnutella deszkriptorokban használt kifejezések jelentései:

- Ping** Más szerverek felkutatására szolgál. Amennyiben egy szerver ping-et kap, úgy egy vagy több pong-gal válaszol.
- Pong** A ping-re történő válasz elnevezése. Ez a deszkriptor tartalmazza a szerver IP-címét, valamint információkat a rendelkezésre álló adatmennyiségről.
- Query** Magában hordozza a lekérést. Találát esetén a szervernt válasz-deszkriptorral válaszol.
- QueryHit** A találalatot ez a deszkriptor jelzi. Elegendő információt tartalmaz ahhoz, hogy az adatot le lehessen tölteni.
- Push** Tűzfal mögé rejtett szervernek van erre szüksége, hogy képes legyen adatok kicserélésére.

szerverre történő bejelentkezést követően, az állandóan újra és újra felveszi a kapcsolatot a többi szerverrel. A talált szervereket listája állandóan változik. A listában megtalálhatjuk ezek *DNS-nevét és származási helyét (ország, egyetem), a felkínált adatok nagyságát, az átvitel sebességét.* A keresés rendkívül egyszerű, és mindössze más szervernek minimális sebessége, és a talált adatok nagysága befolyásolja. Annak ellenére, hogy más formátumokat is megmutat, az MP3-okból van a legtöbb találát. A Bearshare-nek egyszerűsége lenyűgöző.

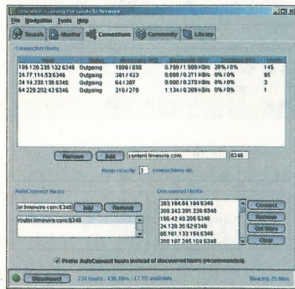
Letöltési idő

Átviteli sebesség	56 kb/s	512 kb/s	2000 kb/s
Kép	40 másodperc	2 másodperc	1 másodperc
MP3 zeneszám...	13 perc	1 perc	10 másodperc
Videó...	22 óra	2 óra	25 perc
400 oldalas könyv	3 perc	10 másodperc	2 másodperc

azokra lehet veszélyes, akik a honlapon regisztráltak magukat.

A Gnutella-szerverek között egy további, egyszerűen kezelhető a *LimeWire*. A programot Java-ban írták és Linux alatt is futtatható. A korábbi változatok nem voltak windows-kompatibilisek, de ezt az 1.4b-s változatban már kijavították.

A hálózatra Bearshare-hez hasonlóan módon csatlakozik. A LimeWire megmutatja a *host-ok, valamint a felkínált adatok számát, illetve nagyságát.* A host-ok száma erősen ingadozik. Amennyiben néhány csomópontot kikapcsolnak, a hálózat egyes részei – más host-okat is ideértve – hirtelen elérhetetlenné válnak. A hálózat ekkor szétzöredezik, és újra fel kell, hogy építsük.

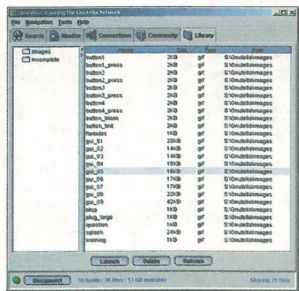
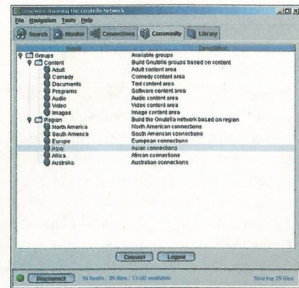

A Connections ablakból leolvashatjuk a kapcsolatok átviteli sebességét

egyes állomások földrajzi adatait is (szélességi és hosszúsági kör). A Neotracer ráadásul még elemzi ezeket az adatokat, majd helymeghatározással ábrázolja azokat egy térképen. Az IP-cím-területek földrajzi településekkel is azonosíthatók.

Gnutella-programok

A legközkedveltebb *Gnutella*-szervernt neve *Bearshare* (www.bearshare.de). A szervernt fogalom a szerver és a kliens összeolvadásából keletkezett. A Bearshare

Témakörök vagy akár földrajzi területeknek is kialakíthatjuk hálózatunkat (felső kép)
A letöltött állományokat azonnal könyvtárakba rendezhetjük (alsó kép)

Sok Gnutella szervernek okoz gondot, és a felhasználó a *Bearshare*-tűzfal mögé rejtőzik. A Bearshare-t eredetileg kémprogramnak szánták, hogy adatokat tájron fel a felhasználók viselkedéséről. Ez főként

Meghatározhatjuk, hogy melyik könyvtárunkat és abban milyen állományokat osztunk meg

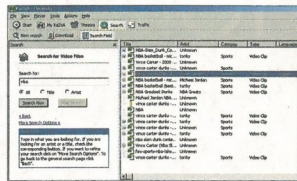
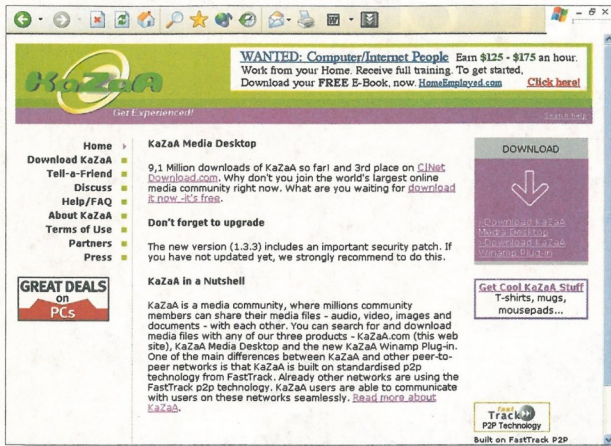
Ez a folyamat néhány percet vesz igénybe.

A LimeWire is különböző kategóriákat ismer: *dokumentumok, programok, audiók, videók és képek.* A felhasználó a *Community* regisztreren keresztül témák szerint léphet be a különböző csoportokba, vagy akár egy kontinenst is kiválaszthat, ahonnan a többi hostot keresi.

A LimeWire pontrendszere alapján elemzi a találatokat. Egy csillag például azt jelzi, hogy a letöltés nagy valószínűséggel nem fog sikerülni. A legjobb találatokat négy csillaggal látja el, ezek esetében a letöltés lehetősége majdnem biztos. A gyakorlatban ez kicsit másként néz ki.

Nem tisztázott, hogy ez a pontozórendszer miből tevődik össze. Valószínűleg a sebességet (modem, DSL) is beszámítja – ez azonban a LimeWire-nél, mint minden más Gnutella alkalmazás esetében, szabadon beállítható. A *ping*-time (időtartam,

Az Internet sötét oldala

A KaZaA kereső ablaka hasonlít a windows fájlkezelőjéhez

300000 felhasználó volt online, akik megközelítőleg, 127 Tbájnyi adatot kínáltak fel.

A média desktop sem működik azonban egy alapszerver nélkül: a Neotrace adatai szerint a KaZaA szervere Floridában van. A KaZaA hálózat különlegességei a SuperNode-ok, így nevezik azokat a klienseket, akik elegendő sávszélességgel rendelkeznek és gépüknek kapacitása is megfelelő. A KaZaA honlapja szerint egy SuperNode a „szomszédos” kliensek keresőlistáit úgy kezeli, mint a Napster modell központi szervere. A többi Gnutella-szerverhez hasonlóan a KaZaA sem névtelen. Bár a felkínáló IP-címét a kliens nem mutatja meg, egy Sniffer funkció segítségével könnyedén láthatóvá válik. Mivel a KaZaA kliensek apró reklámszerverekként jelennek meg, a felhasználó az adatokat egy átlagos web-böngészővel szerezheti meg. Kikutatható, hogy egy bizonyos adatot ki, mikor kínált fel letöltésre. Aki azokat az adatokat elemzi, amelyeket a média desktop küld a KaZaA szerver felé, a HTTP fejlécekből nem csak a SuperNode-ok IP-címét olvashatja ki, hanem információt szerezhet a többi kliensről is.

A LimeWire legújabb változatát számos operációs rendszer alatt használhatjuk

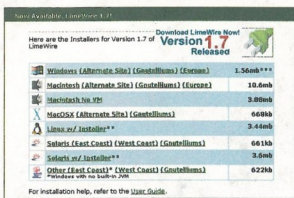
ami alatt a megkeresett szerver választól meghatározása, szintén megjelenik, mint ismertetőjege.

A www.limewire.com angol nyelvű honlapon bővebb magyarázatot találhatunk a Gnutella-hálózat működéséről. Még sok más Gnutella-szerveret is létezik, mint a Gnuclue, ToadNode, vagy a Gnutella, amely közül azonban egyik sem kínál annyi lehetőséget, mint a BearShare, vagy a LimeWire.

A Gnutella-hálózat nagysága igen kritikus tényező: ha egyszerre túl sok szerveren keresztül megy az adatáramlatlás, összeomolhat. A LimeWire statisztikája szerint, közel 40000 host is működhet egyszerre. Tesztünk alkalmával ritkán működött egyszerre több, 600-nál.

KaZaA – a médiatár

A KaZaA fájlmosztó rendszer a Gnutellához hasonlóan működik. A protokoll sajátosságaihoz nem lehet nyilvánosan hozzáférni, de írói felkínálják segítségüket más cégeknek. A KaZaA saját magát nevezi médiatársaságnak. Lehetővé teszi audió, illetve videó-anyagok, képek, szoftverek, vagy dokumentumok áramlatolását. A termék egy kereső funkcióval ellátott honlapból, a média desktopból és egy Winamp plug-in-ből áll. A rendszer kiemelkedő része a média desktop kereső-funkciója, amely jóval fejlettebb, mint a

A KaZaA különlegessége a média desktop

Gnutella-szerverenté. Keresni audió, videók, képek, dokumentumok, és szoftverek kategóriákban lehet. A keresést utána finomíthatjuk. Itt minden kategóriánál meghatározhatunk olyan tulajdonságokat, mint cím, zenei adatoknál előadó vagy album neve, szoftverek esetében programíró, operációs rendszer. Ezek alapján céltartottan kereshetünk. Amennyiben egyszer megnevezük az előadót, úgy ez a tulajdonság megmarad az adatbázisban, és egy egyszerű kattintással könnyen előhívható, válogatható. A program fejlettségét a MyKaZaA integrált média menedzserrel való együttműködés bizonyítja. Ezzel a programmal már meglevő adatokat integrálhatunk, mint például az MP3-as állományok leíró adatai, melyet kivonatolás után már használhat is a kereső-nyelv. Vigyázat: az előzetes beállítás szerint a MyKaZaA-ban előforduló összes adat szabadon cserélhető. Ha tehát bizonyos állományainkat nem szeretnénk közzéadni, arról külön kell gondoskodni.

Tesztjeink alkalmával mindig körülbelül

ÖSSZEGZÉS

A Napster-klónokkal, a Gnutella, vagy a KaZaA segítségével mindenféle adat cserélhető. Válogathatunk az integrált adatbankkal és lejátszóval rendelkező kliensek vagy az univerzális média menedzserek között.

Sajnos az emberek igen gátlástalanok, ha illegális másolatok cseréjétéről van szó. Míg a zeneipar a Napster és környékének megtisztogatásával van elfoglalva, addig újabb és újabb veszélyek jelennek meg. Alig zár-tak el egy illegális forrást, addigra má-sik tíz nyílik. Az Internetet pedig nem lehet beperelni.

hello, itt a chello™

- szupergyors internet
- 24 órás online kapcsolat
- fix havi díj
- telefonköltség nélkül

(06-40) 333-872

www.chello.hu

hello, itt a chello™

szélessávú internet a UPC-től

USENET ÉS FTP

A kincseshánya

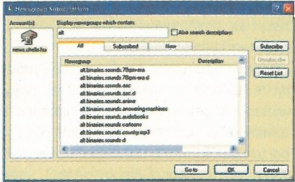
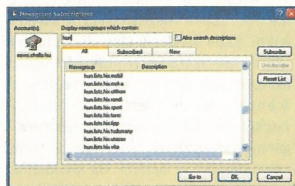

Ha valaki a hálózaton érdekességek után kutat, általában a World Wide Web jut eszébe, pedig az igazi kincsek a Usenet-en és az FTP-szervereken találhatóak.

Az internetes keresés sok felhasználó esetében a www-vel kezdődő címekre korlátozódik. Pedig az internet igazán izgalmas részei általában ezen kívül találhatók. A Usenet, amely egyidős az internet kezdetével, a specialisták és megszállottak gyülekezőhelye. Ez a felmerhetetlenül sokrétű információk, képek, zenék, videók, legális, valamint illegális szoftverek tárháza. Mielőtt azonban megnylna az internetes kincseshánya ajtaja, ismerjük meg a játékszabályokat.

Mi a Usenet?

A Usenet az információcsere hatalmas, nyitott fóruma. Képzeld meg el egy gigantikus hirdetőtáblát, amely rengeteg fórumból áll. Ezek a fórumok – hírcsoportoknak is nevezik őket – azonban nagyon is eltérnek a World Wide Web-en található web-fórumoktól. Míg a web-fórumok üzemeltetője felelősséggel tartozik a tartalomért, az írói és olvasói jogok betartásáért, addig egy hírcsoportnak sem felelőse, sem pedig központi tároló-helye nincs a világhálón. Ebben az esetben a hírek hírszerverek ezrei között vándorolnak. Amint elküldünk egy hírt a

A több ezer hírcsoport között számos magyar nyelvű is találunk (felső kép)
Az alt.binaries.sound kezdetű csoportokban könnyű népszerű zenezámkokra találni (alsó kép)

hírszerverünkre, az máris továbbítja azt több más szerverre, amely ismét további szerverekkel áll kapcsolatban. Cserébe a mi szerverünk olyan híreket kap más hírszerverekről, amelyek azon még nincsenek jelen.

A Useneten minden elképzelhető témához kapcsolódóan található hírcsoportokat. A legtöbb angol nyelvű. Szép számmal vannak azonban jelen más, többek között magyar nyelvű fórumok is. Ezeket legtöbbször felismerhetjük a hu rövidítésből. Mindegy, hogy milyen az érdeklődésünk, majdnem minden esetben találunk majd ahhoz kapcsolódó hírcsoportot.

Itt már messze nem csak számítógépes témákról van szó. Úfó kutatók ugyanúgy találhatnak anyagot maguknak, mint a fényképezés szerelmesei. Hamar észrevehetjük, hogy az „átlag-halandók” mellett a beszélgetésekben valódi specialisták is részt vesznek, akik ezután osztják meg egymással szaktudásukat.

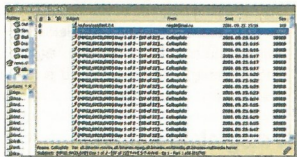
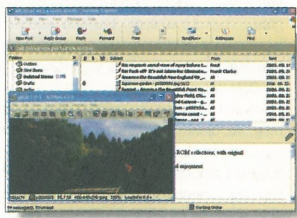
A Useneten az információk általában szöveges formában áramolnak. Léteznek azonban kivételek, amikor az üzenetekhez bináris állományok is tartoznak. Itt főként

adatokra lehetünk. Ezek lehetnek képek (például alt.binaries.pictures), videók (például alt.binaries.mpeg.videos), de mindenféle szoftver is.

A feljutás

Ahhoz, hogy beléphessünk a Usenetre, először is kapcsolatot kell létesíteni egy hírszerverrel. Bár ezt a lehetőséget majdnem minden internet-szolgáltató felkínálja, az elérhető hírcsoportok száma általában igen behatárolt. Az adatvezérlők számára érdekes bináris-csoportok gyakran hiányoznak. Ez még inkább jellemző az ingyenes hírszerverekre.

Az igazi kincskeresőök sok olyan szolgáltatót találhatnak, akik hiánypótló szerepet töltenek be, csak ezt igen borsos áron. Az adat nagyságától, és/vagy az adatátviteli részletességétől függően az ajánlatok 10 dollár havidíjnal kezdődnek. A szerverek sebessége a helytől és a kapcsolat milyenségétől függ, amely nagyon eltérhet egymástól. Néhány szolgáltató ezért próba-leltést kínál fel. Így mindenki elkerülheti a kínos meglepetéseket.

Az Outlook Expresszel letöltött üzenetekhez csatolt állományokat azonnal megnyithatjuk külső programokkal (felső kép)
Nagyobb méretű állományokat, például mozifilmeket, több üzenetre darabolják (alsó kép)

Weben Innen, weben túl

Aki rámerészkedik a háló színes, égerkattintós oldalain túli útjaira, cserébe reklámoktól megkímélt médiát élvezhet. A belépés ingyenes, de nem csapadmentes. Ezekben a kincseshányák tírúkon gyakran botolhatnak illegális, törvénybe ütköző anyagokba.

Netikett – avagy út a sikerhez

A Usenet mindenki számára elérhető, akinek van internetes hozzáférése. A hírcsoportokat még csak nem is cenzúrázzák. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mindenki úgy viselkedhet, ahogy neki tetszik. Ahogy a normál életben, itt is vannak viselkedési szabályok, amelyek ellen a tapasztalatlan belépő (Newbie) általában nagyon hamar vét.

A legfontosabb szabályokat mindenki gyorsan megtanulhatja. A *Netikett* célja és értelme, hogy olyan ajánlásokat adjon, amelyekkel el lehet kerülni a felesleges adat forgalmat. Ne feledjük, hogy itt a hírek akár több ezer hírszerverre is eljutnak. Többször megjelenése akármilyen kevés is, felesleges. Egy rövid üzenet is valószínűleg adatvesztéssel járhat.

A Usenet-cikkeket az e-mail-ekkel szemben, sok résztvevő olvassa. A jó olvashatóság és érthető struktúra, tehát nem csak egyéni érdek.

A Usenet-kocsma

Egy egyszerű analógia magyarázza, hogy mit nem szabad tenni: a hírcsoportok olyanok, mint egy koccsma. Az asztaloknál általában olyan emberek ülnek, akik régóta és igen jól ismerik egymást. Idegenkedéssel fogadják azt az ismeretlent, aki egyszerűen odaül, és máris magához ragadja a szót. Legjobb esetben egyszerűen átnéznék rajta, rosszabbikban kigúnyolják, szidják, vagy távozásra szólítják fel.

A valós életben ez senkit sem lepne meg. Az újonc Usenet használó azonban legtöbbször elkövi azt a végzetes hibát, hogy a korholásra méltatlankodva reagál. Úgy érzi, megtámadták, és most vissza kell ütnie. Ez azonban a „törzsvendégek”ből csak még nagyobb ellenszenvet vált ki.

A megoldás erre az, hogy mielőtt megnyilatkozná egy hírcsoport előtt, egy ideig „néma” hallgatóként olvassa a sorokat.

Nemsokára megismerheti a hangvételt, a témákat és a résztvevőket. *Ha elérhető, tanulmányozza át a csoport FAQ-ját, vagy a legtöbbször feltett kérdések gyűjteményét.* Ebben megtalálhatja a válaszoikat is. Ezzel mindenki elkerülheti, hogy ő legyen, aki századszorra teszi fel ugyanazt a kérdést. *Sok hírcsoport megköveteli a valós név és létező e-mail cím megadását is.* Becenevekre a résztvevők gúnyval válaszolnak, vagy nem is vesznek tudomást az illetőről. *Ha azonban valaki olyan hírcsoportokban mozog, amelyek tartalmát megkérdőjelezhető, igazi nevét és szolgálatától kapott e-mail címet nem ajánlott megadni.*

Meg kell tanulni a hozzászólások módját is. Először is, ügyelni kell arra, hogy közlésünk beleilleszkedjen a hírcsoport témakörébe. Azt, hogy egy adott hírcsoporton belül, melyik téma *On-*, illetve *Off-Topic*, ezt a csoport alapokirataiból, vagy a csoporton belüli beszélgetések gyakorlati megfigyeléséből lehet megtudni. Amennyiben egy téma *Off-Topic*, és még is szeretné elküldeni, erre a tárgy (Subject) kezdetén egy „*OT.*” jel utaljon.

Tilos a HTML-formátum használatát. Közlendőnket mindig szövegformátumban fogalmazzuk meg. A tárgysorban kerüljük az ékezetek használatát, mert néhány hírválaszoló nem tud vele megbirkozni. Illetlenségnek számít az e-mail-eknél egyre elterjedtebb tisztán kisbetűkkel írni, mert így a szöveg nehezebben olvasható.

Kerüljük a túl sok felkiáltó- és kérdőjel használatát. Ellenkező esetben figyelmeztetést kaphatunk, hogy egyik billentyűnk akad, vagy „túlzottan felhívjuk magunkra a figyelmet”.

Jelölés

Az újonc különösen sok hibát követhet el, amikor küldeményekre válaszol. Ha az

ember utalni szeretne valamire, az idézetet - ahogy ez megszokott - a válasz elé kell rakni. Törekedjünk azonban a lényegre. Sorban haladjunk a kommentálni kívánt szövegrészeketnél. *Semmiképpen se csatolja a teljes megválaszolni kívánt levelet a saját üzenete elé, vagy mögé.* Ez egyike azoknak az illetlenségeknek, amelyek a Usenet-használók között tilos. Másrésztől a túl rövid, vagy a szövegtörzsekből kiragadott idézetek használata sem illendő.

Egy korábbi küldeményből származó szövegrész előtt szerepelnie kell a „>” jelnek. Jó hírválaszok ezt leve megteszik. Amennyiben régebbiről származó üzenetből idéz, értelemszerűen emelni kell a „>” jelek számát is.

Az üzenet elején nevezze meg az idézett rész íróját. Jó hírválaszok erről is automatikusan gondoskodnak.

Egy korábbi hírcsoportban a résztvevők között igen laza, talán néha túl nyers hangvétel uralkodik. Mint újonc, Ön mégsem engedjen meg magának rágalmazást, durva megjegyzéseket. A résztvevők itt általában régebb óta, sok esetben személyesen ismerik egymást, például hírcsoport találkozáskor, vagy társaszatok mellől. Míg egy ismerős szájból elhangzó „laza megjegyzés” nem feltétlenül vált ki megrököndést, addig előfordulhat, hogy egy idegentől származó hasonló megjegyzés/kijelentés, sértődést eredményezhet.

Helytelen rákérdezni bármi olyanra, amelyet akármilyen büntethető cselekvésre történő buzdításnak lehet értelmezni. Ne feleddje: *az Usenet nyilvános média.*

Természetesen a fent említett viselkedési szabályok, nem kőbe véssett törvények. Az angol nyelvű hírcsoportokban általában igen lazák a szokások. Akkor is van szoros azonban a Netikett szerint eljárni, ha más vélt ellene.

A megfelelő szoftver

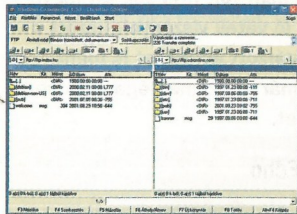
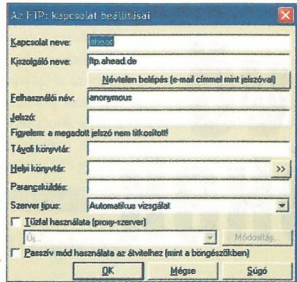
Elvileg már az *MS Outlook* hírválaszó, vagy a *Netscape Messenger* is elegendő ahhoz, hogy a Usenetet használhassuk. Bár mindkettőnek megvan a maga hibája.

A Usenet elkötelezett hívei között ezek a programok kevésbé kedveltek. Népszerűbb a *Forté Agent*, amely ingyenes változatban is hozzáférhető. Amennyiben csak szöveges hírcsoportokban szeretnénk részt venni, úgy a *Free Agent* is elegendő. Nagy

méretű bináris állományok használatához inkább az *Agent* teljes változata ajánlott.

Olyan bináris hírcsoportokhoz, amelyekben főként grafikákat, képeket cserélnek (például *alt.binaries.pictures*), léteznek hírválaszók, mint az *SBNews*, vagy a

Az Internet rejtett kincsei

FTP kapcsolathoz az egyik legnépszerűbb program a Windows Commander (felső kép) A Windows Commanderrel akár két távoli FTP szerver között is mozgathatjuk az állományokat (alsó kép)

Gravity, melyek a letöltött csatolt állományokat már a letöltés alatt, vagy közvetlenül utána dekódolják és egy külön ablakban meg is mutatják.

Érdekességek

A szoftver-vadász főként az *alt.binaries* hírcsoportokban bukkanhat érdekességekre. Itt minden van, mi szem-száj és PC ingere. A listán, a megfelelő név beadása után az érdeklődő biztos találatot remélhet a rengeteg *alt.binaries* csoport között. A zenekedvelők próbálkoznak a *binaries.sounds*, illetve a *mp3*-mal, míg a videó iránt érdeklődők az *mpeg*, *movies*, vagy *divx*-szel érhetnek célba.

Némi időbe telik azonban, mire az ember megtalálja, amit keres. Így viszont számos olyan dolagra lelhetünk keresés közben, amire azelőtt nem is gondoltunk volna. Mindennek megvan az előnye és hátránya.

Fontos, hogy a hírszerver mennyi ideig tárolja az adatokat. *Binárisok* esetében ez általában 14 napnál kevesebb. Ezért nem mindig áll rögtön rendelkezésre az, amire szükség lenne. Lényeges dolog, tehát a tü-

relem. Egy másik lehetőség, hogy visszakérdezéssel a megfelelő hírcsoporton belül próbáljuk lekérni a kívánt szoftvert. Ez utóbbi esetben, igazodni kell a csoportra jellemző szokásokhoz. Különbön a kívánt adatok helyett, mindössze némi csúfolódásra számíthatunk.

A bináris adatok a Useneten a szövegekben belül, csatolt állományként, kódoval jelennek meg. Egy megfelelő hírcsovól a letöltést és a dekódolást egy füst alatt elintézi. Például válassza ki az *Agent* opció közül a *Save all Attachement*-et, így a hír kézhezvétele után a kívánt bináris adatot már meg is találja az *Agent* egy alkönyvtárban.

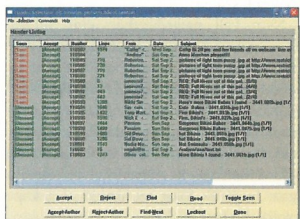
A számos – legális adatok áramoltásával foglalkozó – bináris csoport mellett, sok olyan is található, amelyek a szerzői jogvédelem oldaláról nézve óvatosabban kell kezelni. Ezek főként olyan csoportok, melyek nevében előfordul a *warez*, vagy *cd.image* meghatározás. Az *mp3*, illetve *pictures* csoportok résztvevői sem mindig veszik túl komolyan a szerzői jogot. Az utóbbi csoportok között olyan is található, amely törvénybeütköző pornográf, illetve erőszakos állományokat tartalmaz.

Eddig a Usenetet, mint nemzetközi és erősen decentralizált információs médiát,

nem helyezték állandó felügyelet alá. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Usenet törvénytelen izevet. A *Usenetről letöltött Office-csomag természetesen ugyanúgy illegális, mint a háló egyes warez-oldaláról szerzett.*

FTP – gyorsabb letöltés

Az FTP – *File Transfer Protokoll* – lehetőséget nyújt az adatok gyors áramoltására az interneten keresztül. Ennek a protokollnak a fejéle, más internetes protokollokkal összevetve, kicsi. Végül is itt csak az adatátvitelről kell gondoskodni.

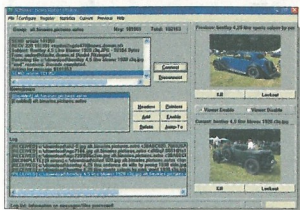
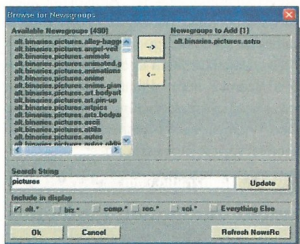

Az egyes üzenetek tárgy sora alapján eldönthetjük, melyik csatolt állományra van szükségünk

Az adatátvitelhez ebben az esetben is szüksége van egy *FTP-kliensre*, amelynek segítségével bejelentkezhetünk egy *FTP-szerverre*. Legjobb, ha ehhez egy speciális programot használunk, mint a *CuteFTP*, vagy a *WS_FTP Pro*.

Minden FTP-szerver önálló. A szerverek között nem kerül sor adat áramoltására, mint ahogy az a Useneten történik. Ennek megfelelően, minden üzemeltető maga határozza meg FTP-szerverének tartalmát. Sok cég üzemeltet olyan FTP-szervereket, amelyek termékeikről tartalmaz adatokat, kiegészítő és meghajtó programokat. Az adatok letöltésének valójában ez a leghatásosabb módja.

Mivel az interneten mindenki saját FTP-szervert működtethet, a legális szerverek mellett csak úgy hemzsegnak a fekete bárányok. Ezek üzemeltetői ilyen módon illegálisan cserélnék egymás között szoftvereket. Az ilyen szerverek sokszor csak néhány óráig élnek, így a hivatalos szervereknek igen nehéz ezeket beazonosítani. A *belépéshez szükséges címekre, port számokra, felhasználói nevekre és jelszavakra legkönnyebben a Useneten lehet rátalálni. A „2600”-os számot nevében hordozó fórumok általában illegális szoftvereket kínálnak.*

Olyan speciális programokat, mint az SBNews, használhatunk a hírcsoportok üzenetelhez csatolt állományok automatikus letöltéséhez (felső kép) A képek automatikus letöltése közben láthatjuk is azokat (alsó kép)

Az Internet nem csak a munkánkat teszi könnyebbé, mindennapi életünkben is egyre nagyobb szerepet játszik. A sávszélesség és a konkurencia növekedésével, a szolgáltatók is egyre kényelmesebb és főleg olcsóbb csomagokat kínálnak felhasználóinknak. Így ma már nem kell estig várni, hogy a hálózathoz kapcsolódhassunk az olcsóbb telefonszámla reményében. Az állandó online kapcsolat miatt mindegy, hogy milyen forgalmat bonyolítunk kiépített internet-vonalunkon.

Megszűnnek a korlátok nemcsak az országok, hanem a lehetőségek előtt is. Például, bővíti a bárholonnan elérhető rádióállomások száma.

Nem kell nagyvárosban élni ahhoz, hogy kedvünk szerint választhassunk ezernyi rádióállomás műsorai közül. Ezt az új lehetőséget az *online rádiók* kínálják számunkra. Sokan ki is használják ezt az új alkalmat arra, hogy hangulatuknak megfelelő zenét hallhassanak. A felhasználók száma hetente öt százalékkal növekszik. Igaz, hogy ők főleg munkaidő alatt kapcsolják be netrádiójukat.

A kínálatot a hagyományos rádióállomások internetes adásai és a csak web-állomások képezik. Az utóbbi esetben azonban nemcsak az oldal lemezlovasa, hanem a hallgatók is beleszólhatnak a műsor összeállításába. A fenntartáshoz szükséges bevételeket hirdetésekkel és árúkereskedelemből fedezik. *Sok rádió-oldalon arra is van lehetőség, hogy a kedvencek alapján slágerlistát állíthassunk össze.* Sőt, abban is segítenek bennünket, hogy olyan egyedi állomást találjunk, ahol ízlésünknek megfelelő muzikát hallgathatunk. Ezek közül szeretnénk néhányat most bemutatni.

A legtöbb oldalhoz annak *saját lejátszó-interfészén keresztül kapcsolódhatunk.* A rádióállomásokat általában már 36.6K-s modemes csatlakozással is élvezhető minőségben lehet hallgatni. Szélessávú összeköttetéssel természetesen jobb minőségben foghatjuk az adásokat. Ez lehet természetesen ADSL vagy kábelmodem is. Az audio-kapcsolat általában *RealPlayer* vagy *Windows Media Player* alapú. A szélessávú közvetítésnél hangminőség szempontjából a két lehetőség között nincs különbség. Kis adatátviteli kapcsolatnál (33.6K, 56K) a WMP szebben szól.

Ezek után nézzünk néhány példát a kínálat közül.

WEB-RÁDIÓK

Világvevő készülékek

Az évtizedekkel ezelőtti rádióknál nem volt ritkaság a világvevő jelző. Ezekkel a készülékekkel jó vételi viszonyok között a földgolyó legtávolabbi részéről sugárzott adásokat is fogni lehetett. Az mai FM rádiókkal ez már nem lehetséges, azonban az Internet itt is segítségünkre siet.

AllDanzRadio

31 állomás, mindegyik három előre beállított programmal. Zenei válogatásaiban mégsem nyújtja a legátfogóbb kínálatot. Az adások ingyenesek, de a hangminősége erősen változó. Még TI1 kapcsolat esetén is tompa a hangzás, 56K-s kapcsolatnál pedig gyakran előfordul, hogy a szám akadozik, vagy hamarabb véget ér. Amikor az állomásra kattintunk, mindig az elejéről hallgathatjuk az adást, így többször is, ugyanazt a válogatást. Nem ugorhatunk a következő számra, nem válthatunk a zenestílusok között, nem léphetünk kapcsolatba a többi hallgatóval. Viszont vásárolhatunk zenével kapcsolatos eszközöket.

www.alldanzradio.com

Echo

Ez az oldal mintaként szolgálhat a többi állomás számára. Egy gyors regisztráció után saját állomást hozhatunk létre néhány lépés alatt. Ezt azután bárki meg-

látogathatja, de ha ezt nem szeretnénk, akkor csak azok hallgathatnak bele egyéni adásunkba, akiknek ezt megengedjük.

Az Echo lejátszó alkalmazásából kiválogathatjuk kedvenc előadóinkat, dalainkat,

albumainkat. Így saját állomásunkon már csak azokat hallhatjuk.

A kínálatban sok ismeretlen, de jó zenei anyag is szerepel. Extra lehetőség, hogy a dalokat akár át is ugorhatjuk, sőt beelhathatunk a hallgatók által összeállított slágerlistába is. A hangminőség kiváló. A letöltési idő gyors.

www.echo.com

LaunchCast

Ennél a rádiónál az első kérdés, amire válaszolnunk kell, kik a kedvenceink. Egy hosszú listából válogathatunk. Ezután választságunk alapján áll össze az állomás műsora, ami természetesen kedvenceink albumának anyagát tartalmazza majd. A

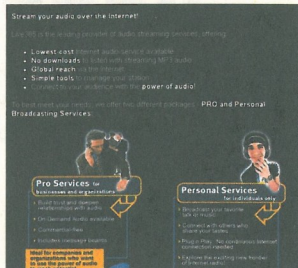

dalok között ugorhatunk is, hangulatunknak megfelelően. Ezen a címen nem csak rádióállomással találkozhatunk. Zenei videókat is megnézhetünk, híreket olvashatunk. A hirdetések miatt a letöltés lassú, akadózó még szélesávú kapcsolat esetén is. A tartalom azonban gazdag, ez kárpótolhat bennünket a hibákért.

www.launch.com

Live365.com

Több mint harmincezer állomással a kedvenceink közé tarthat. MP3 zenei

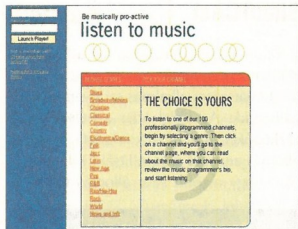

anyagát a hallgatók állítják össze. 365 Mb/át helyen saját tárolót hozhatunk létre, ahova kulcsszó vagy előadó alapján válogathatunk zenei anyagot. A hangminőség és a letöltés sebessége 56K-s kapcsolat esetén kifogásolható. Az akadozások mellett ahhoz is hozzá kell szöknie, hogy a számok kicsit hamarabb véget érnek, és ilyenkor eszünkbe juttatják, mit is hallgatunk, nem túl kellemesen fülünkbe cseng az adó neve.

www.live365.com

NetRadio.com

Az oldalnak béta jellege van. Nem mindig az halljuk, amit ígérnek, nem mindig azt olvassuk, amit szeretnénk. A választási lehetőség is elég szűkös. Viszonylag állandóan vásárlásra buzdítanak. A több mint 100 csatorna közül meglehető-

sen sok csak mono. A hangminőség gyenge. A dalok sokszor akadoznak, és az ugrás után nem ott folytatódnak, ahol várnánk.

www.netradio.com

Real Radio Tuner

Közel 2500 területi állomás várja a látogatókat. Kulcsszó, elhelyezkedés alapján kereshetünk, de mivel az állomások nincsenek rangsorolva, nem biztos, hogy eredményként a legjobb állomást kapjuk. Néhány adó más oldalokról van idekap-

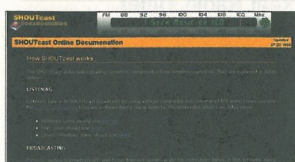
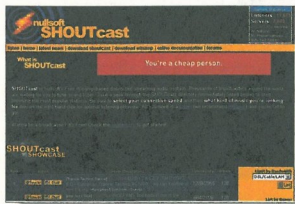

csolva, de vannak köztük helyi adók is. Ez elsősorban azokat érdekelheti, akik külföldön szeretnék hazai hangokat hallani. A letöltés lassú, a hangminőség erősen kifogásolható.

<http://realguide.real.com/tuner>

ShoutCast

Mp3 rádióállomás. Az oldal a Nullsoft's Winamp programját alkalmazza, de más, MP3 lejátszásra alkalmas szoftvert is használhatunk. Az oldal adja a helyet és az eszközöket, a hallgatók feladatát, hogy az állomás anyagát összeállítsák. Talán ez az oka, hogy a több ezer állomás többsége

nem a legjobb. Az állomások között kulcszó, sebesség alapján is kereshetünk. Láthatjuk a lehetséges és aktuális hallgatószámot, és az éppen műsoron lévő zenei listát. Bekacsolódhatunk a beszélgető csatornába is. A lassú letöltési idő ellenére a minőségre nem passzkozhatunk.

www.shoutcast.com

sonicnet.com

Ezen a címen hozzákapcsolódhatunk már egy meglévő állomáshoz, de saját is létrehozhatunk néhány egyszerű lépésben. A zenei kínálat gazdag, a dalok gyorsan váltják egymást és a minőség is kiváló, nemcsak a szélessávú kapcsolatnál. Előz-

téseket hallgathatunk meg, zenei híreket olvashatunk, vendég lemezlovakos műsorához csatlakozhatunk. Igaz, saját rádióknak műsorába nem tudnak mások is belehallgatni. Megpróbálnak sok mindent eladni nekünk, de az adást csak néha szakítják meg kereskedelmi hirdetések. Előadók szerint kereshetünk, nem pedig dalok vagy albumok alapján.

www.sonicnet.com

Spinner

Ezen a címen egy alkalmazást kínálnak (*Spinner Plus 3.1*), hogy az oldalt hallgathassuk. (A többi állomás lejátszója applet vagy plug-in, amik csak a Netscape vagy az Internet Explorer programokkal együtt mű-

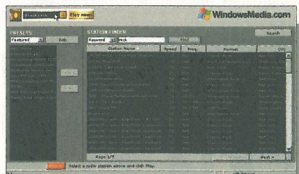
ködnék.) A nyitó oldalon 150 állomás programja közül választhatunk, amiket belső lemezlovakos állítanak össze. Az alkalmazás 21 állomás kiválasztását engedélyezi. Nincs kereső rendszer, az állomások kiválasztása véletlenszerű. Erre csak azért nem passz-

kodhatunk, mert mindegyiken kiváló minőségű, változatos muzsikát hallgathatunk.

www.spinner.com

WindowsMedia.com

Web-alapú területi állomások. Az állomások választásánál jobb, ha nem hallgatunk az ajánlatokra, arról nem is beszélve,

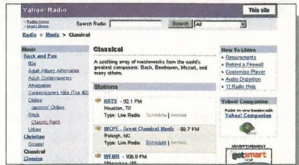

hogy így sokkal könnyebb dolgunk is van. Nemzetközi állomásokat is elérhetünk erről a címről. A hangminősége megfelelő.

www.windowsmedia.com

Yahoo!Radio

Közel négyszáz állomás érhető el erről a címről. Kiváló minőségű zenék *Windows Media* és *RealAudio* formátumban. Ideértel weboldalakat néhányszor sorolva. Hat állomást menthetünk el egyszerre

ügy, hogy nem őrjítenek meg bennünket fölösleges információkkal.

<http://radio.yahoo.com>

Remélhetőleg, mindenkinek sikerül választani a kínálatból zslésének megfelelő zenei anyagot, legyen az komolyzene, régi vagy mai slágerek.

CREDIBLE WEBTHUMB 1.0

Fényképalbum öt lépésben

A számítógépen tárolt fényképek száma rohamosan növekszik. Az egyre olcsóbb szkennerekkel és digitális fényképezőgépekkel készült képeket egy ügyes programmal gyorsan internet-kész formába önthetjük.

A Credible cég WebThumb programja régi igényt elégít ki. Minden weboldal-tervezési, HTML programozási ismeret nélkül készíthetünk olyan internetes oldalakat, amelyek az egész világnak megmutathatjuk nyaralásunk, gyermekeink, kedvenc háziállataink vagy családi eseményeink fényképeit. A program öt lépésben keresztül vezet el a képek összegyűjtésétől a kész weboldalak megtekintéséig.

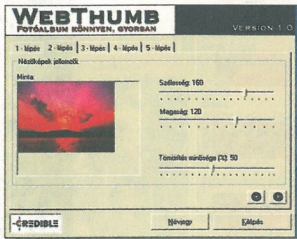
Első lépés

Az egyes lépésekben csupán a megjelenő ablakok mezőibe kell beleférni a hiányzó információkat és már mehetünk is tovább. Az első, és talán legfontosabb mozzanat, összeválogatni az internetes albumba szánt képeket. Itt egyesével vagy csoportosítva adhatjuk meg, milyen képeket választottunk ki. Ezeknek a neve egy listában jelenik meg, amit bővíthetünk, vagy amiből törölhetünk is. A képek sorrendje az albumban meg egyeznie a kiválasztás sorrendjével. A kiválasztott és már a listában szereplő kép nevére kattintva egy kis képen láthatjuk is azt. Ez azért fontos, mert megkönnyíti, hogy minden képhez egyedi címet adjunk meg. Ez a cím szerepel majd az elkészült áttekintő és egyedi weboldalakon.

Második lépés

Ezután választhatjuk ki, hogy mekkorák legyenek az áttekintő oldalon a nézőképek. A méretet képpontokban kell megad-

ni. Az alapértelmezés 160x120. Ezen a területen belül torzításmentesen, az eredeti arányok megtartásával fog megjelenni a kép. Még ugyanezen az oldalon határozhatjuk meg azt is, hogy a nézőképeknek milyen legyen a minősége. A program JPEG formátumú nézőképeket generál, az alapértelmezésben 85%-os tömörítési minőségben.

Első lépés: válogassuk össze a képeket és feliratozzuk (első kép)
Második lépés: adjuk meg a nézőképek méretét (alsó kép)

Harmadik lépés

A képek beállításai után adhatjuk meg a weboldalak további jellemzőit. Például, hogy mi legyen az egész képkiallítás címe, illetve milyen szöveg jelenjen meg a böngésző ablakának a keretében. Mind az áttekintő oldalnak, mind az egyedi képeknek választatunk hátteret. Ezek természetesen JPEG állományok lehetnek. A saját képeinken kívül felhasználhatjuk a programhoz adott 20 háttér valamelyikét is.

Harmadik lépés: határozzuk meg a képek elhelyezkedését (felső kép)
Negyedik lépés: válasszuk ki a weboldalon használandó betűtípusokat és színeket (alsó kép)

Az áttekintő oldalon a nézőképek táblázatban jelennek meg. Ennek a táblázatnak az adatait is ezen az oldalon kell megadni. A legtöbb esetben használhatjuk az előre beállított értékeket, de szabadon megváltoztathatjuk a keretek szélességét és az egyes cellák jellemzőit. A legfontosabb paraméter, hogy hány nézőkép szerepeljen egy sorban. Természetesen, ha itt nagy számot adunk meg és a nézőkép méreténél sem fukarkodtunk a képpontokkal, akkor a végeredményül generált áttekintő oldal a fog lógni még a legnagyobb felbontású monitorból is.

Negyedik lépés

Most következnek a betűtípusok és a színek. Kiválaszthatjuk, milyen legyen az áttekintő és az egyedi oldalak háttér- és keretszíne. A címkehez és egyéb szövegekhez használt betűtípusokat egy listából válasszhatjuk ki. A betűméret megadásánál nem a szövegszerkesztőkben használt pontméretet kell megadni, hanem a HTML nyelvben szokásosat. Ez azt jelenti, hogy az alapértelmezett betűmérettől eltérhetünk pozitív és negatív irányban.

Ötödik lépés

Ez jóformán egy fél lépés. Még meg kell adni annak a könyvtárnak a nevét, ahová az elkészült weboldalakat menteni szeretnénk. Ekkor azonban vigyázni kell, mert a kijelölt könyvtárat a program a mentés előtt teljesen kitörli. Ezért érdemes minden projektet más-más könyvtárba menteni. Magának a projektnek a paramétereit is elmenthetjük, hogy később, ha valamit vál-

A nézőképeket tartalmazó főoldalról egy kattintással érhetjük el az eredeti méretű fényképeket

toztatni szeretnénk, ne kelljen még ezt a öt gyors lépést sem megismételni. Ezután már nem marad más hátra, mint megnyomni az *Album létrehozása* gombot. Egy animált sávban láthatjuk, éppen hol tart az oldalgenerálás. Amikor kész, egy újabb gomb jelenik meg, amelynek használatával az albumot azonnal megnézhetjük az alapértelmezett böngészővel.

A kész mű

Az elkészült fényképalbum szerkezetét két részre osztható. A főoldalon találjuk a

nézőképeket. Ezek a kisméretű képek gyorsan letöltődnek, főleg akkor, ha a tömörítést megfelelően állítottuk be. Minden kép alatt megjelenik az a felirat, amit az album készítésekor beírtunk hozzá. Abban az esetben, ha nem adtunk meg képcímeket, akkor a képaláírás helyén egy folyamatosan növekvő sorszámot találunk. Ha valamelyik képet eredeti méretben is meg szeretnénk nézni, csak rá kell kattintani magára a fotóra vagy a képaláírásra.

Az egyedi képeket tartalmazó oldalakon két navigációs hivatkozást találunk. Ez egyikkel vissza tudunk ugrani a főoldalra, a nézőképeket tartalmazó lapra. A másikkal a sorrendben következő egyedi képhez juthatunk. Ennek a linknek a nyomogatásával úgy nézhetjük végig az albumot, mint egy diavetést.

A program időkorlátos, teljes változatát mindenki kipróbálhatja, ha letölti a fejlesztők weboldaláról

(<http://www.credible.hu/termekek.htm>).

CAD/CAM TRENDEK

3D-s tervezés

Térinformatika

CAD otthonra

Szoftverek

Munkaállomások

Létesítménytervezés

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 695 Ft

Computer Panoráma
Kiadó és Kiadóház
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

CAD/CAM TRENDEK

Számítógépes tervezés
Eszközök és technológiák

CD-ROM melléklettel!

Tartalom:
CAD-es munkaállomások
CAD-es nyomtatók

Elmélet:
Cooperative Product Commerce (CPC)
Létesítménytervezés:
CAD/MATC

Térinformatika:
Helyiügylet szolgáltatások
másik részre

Szoftverek:
Szoftverek és
tervezési programok

1-DCS
Munkaállomások
CATTIA 02EP
Az otthoni munkahely
Autodocs dokumentumok

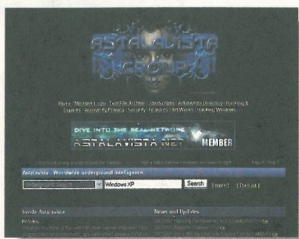
CAD otthonra
tervezési szoftver

A HÁLÓZAT SÖTÉT OLDALA

Szex, videó, zene, szoftver

Aki az interneten illegális eredetű dalokat vagy programokat kínál fel, büntettet követ el. Ezért az egyéni felhasználóknak sem árt az óvatosság.

Nem is olyan egyszerű az interneten tiltott dolgokat találni. Aki beírja a keresőprogramba, például egy népszerű énekesnek nevét és abban reménykedik, hogy kedvenc dalait így módon megtalálja, csalódní fog. Lehet, hogy mindössze gyenge szex oldalakat felsoroló listát talál majd. Aki beadja a „Warez” szót, azaz feltört programok kódját szeretné megtalálni, szintén csak ócskaságokba fog ütközni. Csak az internet útvesztőjének alapos is-

merete, a körültekintő keresés vezethet „célhoz”.

Az már kevesek előtt titok, hogy MP3 zenei állományokat, mozifilmek Divx változatait olyan keres-kínál rendszerekkel lehet megtalálni, mint a *Gnutella*. Ennél sokkal bonyolultabb egy feltört program megtalálása. Egy hosszú program letöltése az online idő és telefonköltség miatt gyakran drágább, mint a boltban kapható ter-

Bűnös vagy ártatlan?

Internetes beszélgetésünkben *Dr. Chaos*-t, a leghíresebb hackerek egyikét faggattuk a hálózat sötét oldaláról.

Hogyan lehet egy sorozatszámmal védett programot feltörni?

Dr. Chaos: Ez nem is olyan nehéz: csak meg kell figyelni, hogy mi történik a számítógép memóriájában, ha beadunk neki egy sorozatszámot. Ennek vizsgálata már elvezet a helyes kódotk generáló program elkészítéséhez. Ezt azután már az interneten keresztül mindenki megszerezheti

Pontosan mit csinál egy ilyen program?

Dr. Chaos: Ez gyárt érvényes sorozatszámokat egy programhoz, amit az ember használni szeretne, például Adobe-, vagy Office-programok részére. Én már Office XP-hez készület is találtam.

Hol?

Dr. Chaos: Egy FTP-szerveren. Egy hírcsoportban találtam utalást a jelszóra valamelyik szerverhez. Egyébként még nem próbáltam ki.

Miért nem találja meg a rendőrség ezeket a szervereket?

Dr. Chaos: Megtalálja. A legtöbb ilyen szerver éppen ezért csak nagyon rövid időre érhető el a nagyközönség számára. Ezután már csak az állandó felhasználóknak marad, akik maguk között cserélnek ki lemezeket, programokat, filmeket, egyszerűval minden. Én ismertem egy internet szolgáltatás adminisztrátorát, aki a munkaadójánál emellett egy illegális FTP-szervert is működtetett. Amikor ez kiderült, egy másik szolgáltatónál keresett állást, és ott is megnyitott egy ilyen szerveret.

Téged már elkaptak?

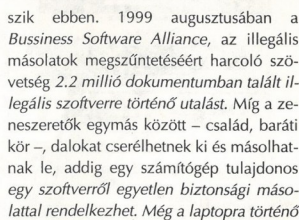
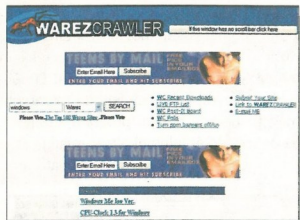
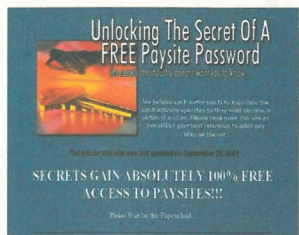
Dr. Chaos: Egyszer fiatalokurként feladtam egy hirdetést egy számítógépes újságba, hogy „Amiga szoftvert kereselek”. Ezért kaptam egy figyelmeztetést, de semmi egyéb nem történt.

mék. Hivatalos vásárlásnál a felhasználó garanciát kap, a gyártó vírusmenteséget ígér. A szoftvercégek felhívják a figyelmet arra, hogy a feltört programok hibát tartalmazhatnak. Ez a kijelentés azonban elgáborít, hiszen a szoftverek nagy részének jog tisztá változatai is tartalmaznak hibákat.

Sokkal komolyabb veszélyt jelentenek a **trójai programok**. A ködtörök néha más programokba is beépítik azokat. Az első számítógépes vírus, amelynek híre bejárta a médiát, csupán egy telefonszám volt, amelyik azonban szex-vonalat hívott a felhasználó tudta nélkül. A felhívott szolgáltatásnál jobban csak a hó végén érkező telefonszámla izgatta fel a kíváncsiskodókat.

Valószínű, hogy magánszemélyeket, akik a Gnutella-nál töltnek le maguknak néhány számot, aligha fogják perbe venni. Jogilag azonban nem egészen tisztázott, hogy törvénybeütközött művelnek-e. Több vélemény is létezik. Egyesek azt mondják, mivel a szerzői jog, elvileg lehetőséget ad arra, hogy **magán felhasználásra másolat készülhessen**, az is megengedett, hogy saját hifi-berendezésünkönk a hálózatról töltsünk le valamit. Más jogászok azzal érvelnek, hogy a már **illegális „eredeti mintáról”** semmilyen körülmények között nem készíthető legális másolat.

Ez a vita inkább elvi jellegű, hiszen egyetlen lemezgyártó cég sem fog eljárást kezdeményezni megzámolatlanul sok olyan felhasználó ellen, akik néhány számot a Gnutella-n keresztül szereztek be.

A nagy lemezkiadók érdekszövetsége kiterjedt keresést folytat a hálózaton. Hiszen, aki zenét kínál, annak számlaellen a következményekkel. Ebben az esetben a törvény egyértelműen kimondja: az internet, a web és a Gnutella nyilvános. Éppen ezért **tilos zenei számokat a honlapokon, vagy a keres-kínál oldalakon keresztül továbbadni**. Az olyan weboldal

fenntartók, illetve internetes keres-kínál piacot üzemeltetők, akik zenei számokat kínálnak, figyelmeztető felszólítást kapnak. Az sem kizár, hogy a Gnutella-n belüli nagyobb adatállományt felkínáló ellen eljárást indítanak. Ezek IP-címe, ugyanis hozzáférhető. Hazai adatok nincsenek, de például Németországban 2000-ben, 400 millió márkára becsültek illegális másolatok által okozott kárt. Ebből 300 millió az internetnek köszönhető. A szoftvergyártók szövetsége az egész világon 11,8 milliárd dolláros kárt könyvelhet el az illegális másolatoknak köszönhetően.

Az internet egyre erősebb szerepet ját-

szik ebben. 1999 augusztusában a **Business Software Alliance**, az illegális másolatok megszüntetéséért harcoló szövetség 2,2 millió dokumentumban talált illegális zenei verziókat utalást. Míg a zeneszerzők egymás között – család, baráti kör –, dalokat cserélhetnek ki és másolhatnak le, addig egy számítógép tulajdonos egy szoftverről egyetlen biztonsági másollal rendelkezik. Még a laptopra történő másodtelepítés is tilos.

Éppen így tilos interneten keresztül illegális szoftvermásolatokat beszerezni. Aki a Gnutella-n keresztül letölt valamit, az IP-címe alapján azonosítható. Ez idáig nem ismeretes olyan eset, amelyben egy Gnutella-felhasználót feljelentettek volna. Mégis fontos felhívni erre a figyelmet.

Néhány olyan szoftveres vállalat is létezik, amely arány híres, hogy milyen keményen jár el magánszemélyekkel szemben. A bíróság akár három évre is elítélhet olyan személyt, aki a szerzői jog ellen vét. Aki illegális másolatokkal vagy zeneszámokkal kereskedik, azt akár öt évre is letiltják az internetről.

Egyszerű honlapoktól az összetett portálokig

Az *Interware Kft.* több megoldást kínál a világhálón való megjelenéshez.

Egy üzleti vállalkozás számára nem is lehet kérdés, hogy megjelenjen-e az Interneten? Fontos eldönteni azonban, hogy milyen formában. A lehetőségek tárháza igen széles: egyszerű, néhány oldalas honlap, összetettebb, adatbázisokat is tartalmazó weboldal, vagy az elektronikus kereskedelmet lehetővé tevő, esetleg portál-jellegű honlap.

A felhasználó saját igényeinek megfelelően választhat.

Akik egyszerű oldallal kívánnak megjelenni a világhálón, igénybe vehetik az *Interware Kft.* telefonos internet-szolgáltatásához kapcsolódó ingyenes, 100 Mbitnyi web-térhelyt, melyre feltölthetik információs anyagaikat. Ez az oldal az *Interware Kft.* domain-jé alatt érhető el, a felhasználók nem jelenthetik meg saját nevük alatt oldalait.

Akik honlapjukat üzleti célokra is szeretnék használni, tehát fontos számukra a saját domain név, azok egyszerű html oldalait feltöltéséhez választhatják az *Interware Kft.* Weblap-elhelyezés szolgáltatását. Ebben az esetben éves dí-

jért, 100 Mbyte web-térhelyt kapnak az adott oldal látogatási statisztikája online követhető. Amennyiben a csomagban ajánlott területül kevés, az korlátlanul bővíthető. Ebben az esetben nincs lehetőség arra, hogy az ügyfél a weboldalon szervertől alkalmazásokat és adatbázisokat futtasson. A weblap-elhelyezés szolgáltatással statikus oldalak készíthetők.

Akik összetettebb alkalmazásokat szeretnének futtatni, oldalait adatbázissal szeretnék kiegészíteni, de az önálló szerver megvásárlásának egyszerű, illetve a szerver karbantartás folyamatos költsége nem illeszkedik pénzügyi lehetőségeikhez, igénybe vehetik a 2001 szeptemberében indított új

szolgáltatást, az aktív web-szerver bérletet. Így szervertől való alkalmazások futtatása és az adatbázisok működtetése az *Interware Kft.* web-szerveren történnek. A felhasználók igénybe vehetik a CGI futtatási lehetőséget, az SMTP és POP3 elérést, valamint MySQL adatbázis-kezelő programot. Ezekkel az eszközökkel az ügyfelek már interaktív weboldalak alakíthatnak ki.

A technikai háttér és a biztonság az *Interware Kft.* szerverterme garantálja magas színvonalú távközlési szolgáltatásával, nagy sávszélességű hálózatán, mely 1 Gb/sec sebességgel kapcsolódik a magyar Internethez. A távközlési hálózat redundáns, tehát az

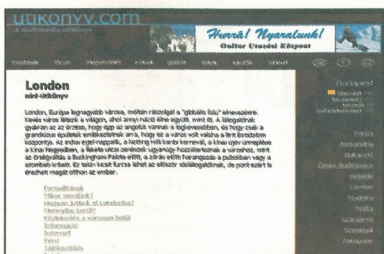
esetleges meghibásodások esetén is zavartalan hálózati kapcsolatot biztosít. A belépőkártyás védelem, a 24 órás biztonsági személyzet, egy zárláncú videó rendszer, valamint modern tűz- és behatolás-védelmi berendezések is növelik a biztonságot.

Akiknek saját webszerverre van szükségük, azoknak ajánlott a *co-location* szolgáltatás. A több mint 350 számítógéppel folyamatos működést és jó hálózati kapcsolatot kínál mind azoknak, amelyek önállóan kívánják üzemeltetni náluk elhelyezett szerveiket. Az ügyfelek ideális környezetben, folyamatos felügyelet mellett tarthatják számítógépeiket a szervertől számára, bármikor végezhetnek karbantartási munkákat. Akik nem kívánnak saját szakembereket alkalmazni a szerver üzemeltetésére, igénybe vehetik a teljes körű rendszer-adminisztrációt.

Az ügyfelek, közé tartozik többek között, a TV2 (www.korridor.hu), az RTL Klub (www.rtlklub.hu), a Tár (www.tar.hu), a Kapu Kft. (www.lutri.hu), a Fórum Sport (www.holgyforum.hu) és az SWI (www.true.hu) is.

London mini-útikönyv

London, Európa legnagyobb városa, méltán rászolgál a „globális falu” elnevezésre. Kevés város létezik a világon, ahol annyi nép élne együtt, mint itt. A látogatóknak gyakran az az érzése, hogy épp az angolok vannak a legkevesebben, és hogy csak az épületek emlékeztetnek arra, hogy ez a város volt valaha a Brit Birodalom

központja. Az indiai király-napalik, a Notting Hilli kerület nevével, a kínai újév ünnepele a

kínai Negyedben, a fekete utcai zenészek ugyanúgy hozzátartoznak a városhoz, mint az őrségtámas a Buckingham Palotánál, a zárás előtti hangrogzós a pubokban vagy a szombati krikett. Ez talán kicsit furcsa lehet az először ide látogatóknak, de pont ezért is érezheti magát otthon az ember.”

Az *útikönyv.com* legújabb mini-útikönyve Londont, Európát egy legváltozatosabb, sokak számára leginkább magával ragadó várost mutatja be.

Megtudhatjuk belőle, hogyan juthatunk a legolcsóbban Londonba, milyen metróbérletet érdemes venni, melyek a legérdekesebb látnivalók, ezek mikor vannak nyitva és mennyibe kerülnek a belépők, és persze azt is, hogy hol vannak a legjobb szálláslehetőségek.

Megújult a FigyelőNet

Mára, napi 6000 látogatójával piacvezető üzleti portál lett. Az új külső mellett megváltozott az online üzleti központ felépítése is: új rovatok születtek, régiek újultak meg. A portál átalakulásának elsődleges oka, hogy bővült a tartalom és új szolgáltatások indultak el. A nyár elején indult Hírforrás PR szolgáltatását, például a *Dun & Bradstreet*t közösen üzemeltetett *Cégmonitor* céginformációs oldalai kötik össze a FigyelőNet hagyományos cikkeivel. Az új küllem és a rovatstruktúra az egységet és átláthatóságot segíti.

Az új struktúra jegyében a rovatok is átalakultak. A most induló *Gazd/Pol* rovat adózás-

szolgáltatásokkal is bővül. Ilyen a már működő *Job4-Smarts* álláskereső, mely a *Karrier* rovatban található. Hamarosan indul a *Figyelő Fórum* konferencia megújult szekciója is, de emellett a legújabb partnerkapcsolatok köszönhetően megjelenik az *Energiainfo*, és az olvasók naprakészségét szolgáló, személyes hírlevél is.

Naponta több tucat hírből tudósítanak az üzleti élet fejleményeiről, és négy-öt elemzésben értékelik a gazdaságban, a cégek életében, a tudományban, a befektetésekben létrejött változásokat. A válaszok közeledtével külön csatornát indítanak, amit a TNS Modus politikai barométeriére alapoznak.

Lépéselőnyben az EuroWeb

Az Internet és a távkezlési szolgáltatások területei egyre közelebb kerülnek egymáshoz. Megjelennek az integrált kommunikációs szolgáltatások, és az új versenyszabályok.

A főként bérelt vonalas internet-szolgáltatásairól ismert EuroWeb Rt., új, gyorsabb szolgáltatásaival az üzleti kommunikáció és az integrált szolgáltatások alkalmazása nem költségkímélő, hanem megtakarításként jelenik meg. Céljuk, hogy partnereik a leggyorsabban kerüljenek versenytársaik elé a kommunikáció területén is.

A legmodernebb IP technológián alapuló *Voice+* és *NeoPhone* szolgáltatások kedvezményes külföldi- és belföldi távolsági telefonálást és faxolást tesznek lehetővé. Nincs kapcsolási

díj, a számlázás másodperc alapon történik, így a telekommunikációs költségek 30-50%-kal csökkenhetnek.

A *WaveNet* szolgáltatás szélessávú internet-hozzáférést biztosít akár 2 napon belül is, vállalatoknak és ideiglenes hozzáférést igénylő rendezvényeknek.

A *WebMatrix* termékcsalád bérelhető elemeivel teljes vállalati portárendszer lehet létrehozni, akár hét alatt, előre kiszámítható havidíjjal.

Ahhoz, hogy a folyamatosan bővülő integrált és értékvonal szolgáltatások továbbra is magas színvonalon legyenek megvalósíthatóak, nem csak technológiai, hanem humán erőforrás fejlesztésekről is gondoskodni kellett.

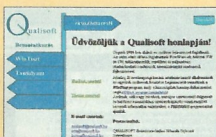
sal, kormányzattal, közügyekkel kapcsolatos napi hírekkel, hasznos információkkal segíti az üzleti élet szereplőit. A menüszere rovatot kibővült tartalmával a *CégVilág* rovat váltja fel cégekkel, cégvezetéssel kapcsolatos hazai és nemzetközi híreivel. Az Infotech rovat mostantól még bővebb tartalommal *Tech/Tudomány* néven üzemel. A nagy érdeklődés miatt a Kávéház rovatot kiterjesztették, és ezután *Színes* néven kínál népszerű témákat az olvasóknak. A szakértői fórumok külön csatornán érhetőek el.

Az üzleti portál rovatok kibővítése mellett folyamatosan új

Qalyssoft a müncheni Systems 2001 szakszácson

Az idei Systems 2001 Nemzetközi Információ-technikai, Telekommunikációs és Új Média Szakvásárán egyedüli magyar kiállítóként a *Qalyssoft Informatikai Rt.* mutatja be szolgáltatásait.

A *Qalyssoft* évekkel ezelőtt megfelelően reagált elsősorban Ausztria és Németország piaci igényeire, ahol erős hiány mutatkozott informatikai szakemberekből. A gyors fejlődésnek köszönhetően jelenleg a cégcsoport budapesti

veszprémi, bécsi és müncheni irodákkal rendelkezik, melyek tevékenységét az elmúlt évben létrejött budapesti részvénytársaság fogja össze. A belső folyamatok kialakítását követően a cég külpiaji tevékenységére is nagy hangsúlyt

fektet. Ezért a *Qalyssoft Rt.* bemutatkozik a müncheni szakszácson is, kiállítóként, ami *B2B vásárként elsősorban a cégek döntéshozói számára jelent kiváló szakmai fórumot.*

A *Qalyssoft Informatikai Rt.* célja magyar szakemberek külföldi tapasztalatszerzésének biztosítása, illetve hazánk és az Európai Unió közötti technológiai transzfer előmozdítása, mindez természetesen új ügyfelekkel kialakított üzleti kapcsolatokkal.

Cisco PIX 501 Firewall

A Cisco Systems, Inc., az internetes há-
lázati piac vezető
gyártója bejelentette,
hogy új, kifejezetten
kis irodák és távmun-
kát végzők számára
kifejlesztett eszközzel
bővítette piacvezető
Cisco PIX Firewall
technológiáját.

Az új Cisco PIX 501
Firewall a felsőkatego-
riás PIX tűzfalaktól
megszokott teljesít-
ményt, rugalmasságot és funk-
cionalitást kompakt, megbíz-
ható, sokoldalú biztonsági be-
rendezés formájában kínálja.
Az új eszköz ideális megoldás a
távoli, folyamatosan üzemelő
internet-kapcsolatokhoz.

A termék többek között álla-
potfigyelő tűzfal-, virtuális ma-
gánhálózati és behatolás-véd-
elmi funkciókat kínál. Ezen
felül lehetőséget ad a Cisco
AVVID (Architecture for

Voice, Video and Integrated
Data) partnerek által gyártott
URL-szűrés, tartalomszűrés és
más külső fejlesztésű meg-
oldásokhoz való csatlakozás-
ra. Részbe egy 4 portos, 10/100
Mbps kapcsoló is, amellyel
kényelmesen megoszthatók a
szélessávú kapcsolatok kis iro-
dai vagy otthoni hálózati kör-
nyezetben. Mindezekben felül
a PIX 501 távoli felügyeleti
funkciók bőséges választékát

is kínálja, többek kö-
zött beépített,
webes, egyetlen esz-
közzel felügyeletet a
PIX Device Mana-
gerrel (PDM).

Most, hogy egyre
több cég telepít e-
business alkalmazá-
sokat, hozzá kell
szokniuk, hogy
elektronikus üzletük
védeni kell. A
Computer Security
Institute számítógé-
pes bűnözési és biztonsági

felmérése szerint 2001-ben a
számítógépes bűnözés 378
millió dolláros veszteséget
okozott azon 186 cégnél,
amelyek képesek voltak száms-
szerűsíteni a károkat. A szá-
mátos, szélessávú internet-
kapcsolatok megnövelik a cég
szélességségét és fokozott
biztonsági intézkedéseket igé-
nyelnek az e-business védel-
méhez.

Ár összehasonlító
oldal

Elindult az Árinfo.hu nevű
ár összehasonlító szolgáltatás,
melynek célja a nagy- és kiske-
reskedők közti információ-
áramlás egyszerűsítése. Az
üzemeltető szerint a kiskeres-
kedők a szolgáltatás használ-
tával időt, energiát és pénzt ta-
karíthatnak meg az összeha-
sonlító ár- és készletadatok segít-
ségével. Az oldalon folyamatosan
frissülő adatok találhatóak a
nagykereskedések által forgal-
mazott cikkekéről, ezek árairol
és az aktuális raktárkészletről.
Várhatóan a leggyakrabban
használt szolgáltatások egy adott
termék ár szerinti sorba ren-
dezése lesz. Így pillanatok alatt
kiderül, hol lehet a legolcsób-
ban megkapni. A jelszóval véd-
ett adatbázist a végfelhasználó
nem érheti el. A bevezet-
ési szakaszban ingyenes szol-
galtatást a későbbiekben térítés
ellenében lehet igénybe venni
A szolgáltatás technikai hátte-
rét a PSINet biztosítja.

Az Internet új világa

Aki próbálta már kiszámolni,
hogy mekkora költséget jelent
havonta az információs szuper-
strádhhoz való hozzáférés, an-
nak az Internet előfizetési díjon
és a járulékos telefonköltségen
kívül azt a nem látható költség-
tényezőt is figyelembe kell ven-
nie, hogy a kapcsolat teljes idő-
tartama alatt az adott telefonvo-
nalat semmi másra nem lehet
használni. A telefonarifák saját
világa miatt sokszor várni
kell a kedvező időpontra, hogy
végre elolvashassuk e-
mailjeinket, vagy utánanézzünk
valamilyen információnak. Ha
mindent figyelembe veszünk,
az eredmény várhatóan mag-
sabb lesz, mint a P5 Kft., az
Internet2001 hivatalos viszont-
eladó partnere által ajánlott
ADSL hozzáférés.

Az ADSL (Asymmetric Digital
Subscriber Line = Aszim-
metrikus Digitális Előfizetői Vo-
nal) segítségével a hagyomá-
nyos, vagy ISDN telefonvonal,
mint átviteli eszköz, nagyse-
bességű digitális vonallá alakul
át. Az aszimmetrikus jelző arra

utal, hogy a letöltési se-
besség nagyobb,
mint a feltöltési.
A szolgáltatás
hozzáférési
pontja az ügyfélnél te-
lepitett be-
rendezés RJ45
típusú csatlako-
zóval ellátott
10BaseT ethernet in-
terfésze, vagyis a hagyomá-
nyos modem helyett
egy gépes elérés esetén mind-
össze egy hálózati kátyára van
szükség. Természetesen több
számítógép egyidejű Internet
hozzáférése is megoldható.

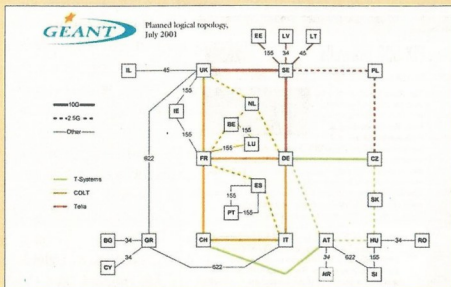
Az ADSL technológia leg-
fontosabb előnyei közé tar-
tozik:
• a modemes kapcsolatlánl

legalább hetszer gyorsabb átvit-
tel,
• a meglévő analóg, vagy
ISDN telefonvonalon kábeleink
használatára
• Internet használat közben a
telefonvonal szabadon hasz-
nálható beszélgetésre, faxo-
lásra, adatátvitelre
• nincs járulékos telefonköl-
tség (kapcsolási és percdíj)
internet használat közben
• 24 órás, megszakításmen-
tes kapcsolat
Az ADSL hozzáférés azo-
kon a helyeken biztosítható,
ahol a telefonszolgáltató már
felkészítette rendszerét az
ADSL technológia fogadásá-
ra, így pillanatnyilag Buda-
pest, Győr, Zalaegerszeg és
Székesfehérvár legnagyobb
részén.

Gigabites hálózat épül félmillió hazai Internet felhasználó számára

Új fejezet kezdődik a hazai számítógépes hálózat történetében. Október közepétől Magyarország – Európa legfejlettebb országaihoz hasonlóan – csatlakozik az új pán-európai információs szupersztráda-hoz. Az Oktatási Minisztérium Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Irodája és a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztoságának közös beruházásaként létrejövő új optikai hálózat, pedig 2001. december közepétől az eddigieknél nagyságrendekkel gyorsabb adatátvitelt tesz lehetővé, közel félmillió kutatási-oktatási felhasználó számára. Az információs társadalom alapfeltételének tekintett gigabites hálózat létrehozásával Magyarország központi szerepet tölt be a közép-kelet-európai régióban.

Magyarország Európa legfejlettebb országaival egy időben vezeti be a számítógép-hálóza-

ti infrastruktúrába az optikai Internet technológiát. Az európai fejlesztések az EU támogatásával a **GEANT projekt** keretében folynak. A GEANT projekt eredményeként Európa első ízben éri utol az Egyesült Államok hasonló rendszerének kapacitását. A magyar részvétel és a kapcsolódó hazai fejlesztéseket a felsőoktatás, a kutatás és a közgyűtemények infrastruktúrájéért felelős **NIFI Program** biztosítja. 2001. októberétől gigabites kapacitással

kapcsolódik a NIFI hálózata a GEANT európai hálózathoz. Az optikai Internet kialakítása Magyarország számára azt jelenti, hogy hazánkban az információs társadalom meghatározó alap-infrastruktúrája meghonosodott, és ezzel Magyarország a műszaki élvonalat képviselő tizenegy legfejlettebb európai ország közé kerül. A Miniszterelnöki Hivatal 500 millió forinttal járult hozzá a program sikeréhez. Az OM NIFI Irodája a hazai optikai

Internet kiépítésére szerződést kötött az e célból kiírt közbeszerzési eljárás nyertesével, a **MATÁV Rt.-vel** és a **V-com Rt.-vel**. A szerződés eredményeként ez év december közepéig a NIFI Program számítógép-hálózatába kapcsolt egyetemek, főiskolák, kutatóintézetek, könyvtárak és múzeumok mintegy 400 ezer felhasználója jut világvizonylatban is kiemelkedő sebességű (2.5 gigabit másodpercenként), kiváló minőségű belföldi és nemzetközi adatátviteli lehetőséghez. Ez a fejlesztés a Debrecenben vagy éppen Sárospatakon dolgozó magyar kutatók informatikai értelemben Párizs, Oxford vagy Los Angeles legkorszerűbb laboratóriumaiba, könyvtáraiba vagy múzeumi dolgozószobáiba helyezi. Az NIFI hálózata biztosítja a nemzetközi kapcsolatot a kormányzat és az **IRISZ-Sulinet** program további többszáz ezer felhasználója számára is.

A Canon Európában kezében a Fotango

2001 szeptemberében a Canon európai központja újabb stratégiai lépést tett Internet alapú üzleti tevékenységének fejlesztése érdekében. Megvásárolta a magánkezesben lévő Fotango céget, amely Európa elsőszámú online fényképek szolgáltatója.

A Fotango online fényképalbumot működtet. Ebből az albumból az Interneten keresztül bárki előhívhatja, kinyomtathatja vagy elküldheti a digitális és hagyományos fényképek elektronikus változatát.

A vásárlással a Canon bekapcsolódik az európai képdigitálizációs iparágba, melynek formája a Lyra Research becslése szerint 2004-re eléri a 3,4 milliárd dollárt. A Fotango megvéte-

lével a Canon újabb különleges eljárások birtokába jut. A Fotango-t alkalmazás-szolgáltató (ASP) céllal alapították. Ez olyan tevékenységet jelent, amelyre az elektromos üzletkiterén a Canon jövőbeli fejlődését alapozhatja.

A Canon üzleti filozófiája a piaciorientált fejlesztés, erre építi tevékenységének új struktúráját Európában is.

A Canon multinacionális cég, tapasztalata egyedülálló a digitális fényképezés terén, a Fotango pedig a képek feldolgozásá-

hoz és világszerte történő terjesztéséhez szolgáltatja a megfelelő eszközt. A cég forradalmasította a hagyományos film-előhívási folyamatot. Az ügyfelek megoszthatják fényképeiket barátokkal és a családdal, digitális albumokat szerkeszthetnek, megrendelhetnek minőségű nyomtat, másolatot, vagy akár fényképjárandékot is. A hagyományos filmet előre fizetett borítékban kell elküldeni a Fotango-hoz, ahonnan e-mail üzenet érkezik vissza, ha a feldolgozás elkészült és a weboldalon megtekinthető. A digitális fényképezőgéppel rendelkezők részére a képeket a weboldalra töltik, ahol bárki használhatja, az ügyfél otthonába pedig minőségű nyomtatokat küldenek.

SZÖRFÖZZÖN VELÜNK ÖN IS!

INTERNET rovat
A világháló
legérdekesebb,
legszínesebb,
legaktuálisabb
gyöngyszemei.

Rovatunkban hónapról-hónapra megtalálhatja a legfontosabb, legérdekesebb hazai és külföldi weboldalakat. Megismerheti azokat a tippeket és fortélyokat, amelyekkel gyorsabbá és hatékonyabbá válhat a böngészés, s nem marad le az internetes világ legfrissebb híreiről, történéseiről sem.

**Rendelje meg
a Computer Panorámát
a következő három hónapra,
kéthavi áron
mindössze 2290 Ft-ért!**

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.
Megrendelem a Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2290 Ft-ért.

Név: _____
Cím:
_____ út / utca / tér _____ **hsz.**
Telefon, Fax: _____
E-mail: _____

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091. Budapest, Ulloi út. 25.
Telefon: 456-6964
Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8
.000 forint

belépés ingyenes

28 Ks

82.000 Ft

1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8 1 2 8

internet korlátlanul?

Számoljon... és mérlegeljen!

BÉRELT VONALAS INTERNET-HOZZÁFÉRÉS 54.000 FORINTÉRT

>KORLÁTLAN ADATFORGALOM

>BELÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL

>TÁVKÖZLÉSI DÍJJAL EGYÜTT

.....
• 64kbps » 54.000 Ft
• 128kbps » 82.000 Ft

Válassza a **minőséget**, válassza a **PSINet**-et!

INFO@BERELTVONAL.HU • **TELEFON: 237 9900**

PSINet®

A világban minden elérhető.

1134 BUDAPEST, VÁCI ÚT 37. • WWW.PSINET.HU

Akciókn 2001.október 31-ig érvényes, új bérelt vonal kiépítése esetén, Budapest, Debrecen, Győr, Kisvárd, Mátészalka, Miskolc, Pécs, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely és Zalaegerszeg területén.